

Pyhärannan kunta

**TILINPÄÄTÖS JA TASEKIRJA
vuodelta 2016**

Sisällysluettelo

	sivu
1.Toimintakertomus.	4
1.1.Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1. Kuntalaisille	4
1.1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.1.3. Pyhärannan kunnan talous vuonna 2016	10
1.1.4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	13
1.1.5. Henkilöstön määrä ja muutokset	14
1.1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	16
1.1.7. Ympäristötekijät	16
1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	17
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	20
1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	20
1.3.1.1.Tuloslaskelma	20
1.3.1.2.Tuloslaskelman tunnusluvut	20
1.3.2. Toiminnan rahoitus	22
1.3.2.1. Rahoituslaskelma ja tunnusluvut	24
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	24
1.4.1. Tase ja sen tunnusluvut	24
1.5. Kokonaistulot- ja menot	28
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	29
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	29
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	29
1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	29
1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	29
1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	29
1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	30
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely	38
1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely	38
1.7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	38
1.7.3. Valtioneuvoston asetus kunnan talouden tunnuslukujen eräistä raja-arvoista	39
2. Talousarvion toteutuminen	40
2.1. Tavoitteiden toteutuminen	40
2.1.1. Hallintokuntien toimintakertomukset	40
2.1.2. Rahoituserät	91
2.2. Käyttötalouden toteutuminen	92
2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	93
2.3.1. Verotulojen kehitys	94
2.4. Investointien toteutuminen	95
2.5. Rahoitusosan toteutuminen	100
2.6. Sitovuustason olennaiset menojen ja tulojen ylitykset/alitukset	101
3. Tilinpäätöslaskelmat	102
3.1. Tuloslaskelma	102
3.2. Rahoituslaskelma	103
3.3. Tase	104
3.4. Kokonaistulot ja – menot	106
3.5. Konsernituloslaskelma	107
3.6. Konsernirahoituslaskelma	108
3.7. Konsernitase	109

4. Tilinpäätöksen liitetiedot	111
5. Vesihuoltolaitoksen laskelmat	
5.1. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma	123
5.2. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma	124
5.3. Vesihuoltolaitoksen tase	125
5.4. Vesilaitoksen liitetiedot	127
6. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositteista	132
7. Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tasemerkintä	134
7.1. Tuloksen käsittely	134
7.2. Tilinpäätöksen allekirjoitus	134
7.3. Tasemerkintä	135

Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Kuntalaisille

Hyvä kuntalainen, Pyhärannan kunnan vuosi 2016 oli erittäin haastava. Yllätykset taloudessa ja hallinnon toiminnassa olivat ikäviä, eikä kielteiseltä julkisuudelta välttytty. Hallinnon ja talouden korjaamiseksi on kuitenkin tehty paljon töitä ja tällä hetkellä näyttää siltä, että olemme päässeet jo sisäisesti läpinäkyvään ja laadukkaasti toimivaan tilaan. Tulevaisuuden tavoitteena on avata koko hallintomme ja taloutemme myös kuntalaisten jatkuvalla arvioinnille, sillä ainoastaan siten voidaan käydä kehittävää keskustelua ja arvioida toimitaanko kunnassa fiksusti ja oikein.

Pyhärannan kunta kokee parhaillaan erittäin suurta muutosta. Kunnanhallituksen keväällä 2016 tekemien linjausten pohjalta hallinnollinen työskentely on yhtenäistetty ja valtuuston päättämän johtamisjärjestelmän uudistamisen myötä on askeleittain luovuttu tarpeettomista raja-aidoista kunnan sisällä. Jatkossa työskentelemme kuin perheyhteisö, toinen toisiamme auttaen, päämääränämme parempi palvelu juuri Sinulle.

Suomen taloudellinen tilanne on edelleen haastava, vaikka maailmantalous on ollut hyvässä kasvussa jo vuosia. Ongelmaksi on muodostunut suomalaisen yhteiskunnan kyvyttömyys muuttua uuteen asentoon. Julkisen sektorin leikkaukset ja massairtisanomisesta yksityisellä sektorilla ovat jotain sellaista, jota ei kukaan soisi tekevän. Onneksemme emme ole yksin, vaan yhteisö rakenteet, joihin olemme liittyneet tasaavat niitä myrskyjä, joita maailmalla on tai joita on tulossa. Yhä useampi taloustieteilijä on alkanut Yhdysvaltain pörssien "nousurallin" myötä puhua tulevasta kuplan puhkeamisen aiheuttamasta romahduksesta, johon nähden vuosi 2008, on pientä. Myös Ruotsin asuntokuplan puhkeaminen herättää kasvavassa määrin huolta heijastevaikutuksista.

Suomi vientivetoisena taloutena on erittäin haavoittuvainen maailmantalouden myllerryksessä. Vaikka tällä hetkellä on raportoitu jo positiivisesta käänteestä, voi tilanne maailmanpolitiikan kiristymisen ja mahdollisen kauppasodan myötä muuttua hetkessä. Myös Pyhärannalle keskeisten yritystemme harjoittamat vientiponnistelut ovat tärkeitä. Meidän pitäisi olla ylpeitä isoista työllistäjistämme, kuten myös kaikista niistä pienistä yrityksistä joita kunnan alueella toimii. Tosiasia kuitenkin on, että tarvitsemme lisää kasvua ja lisää uusia yrityksiä. Myös työpaikkaomavaraisuutemme tulisi olla merkittävästi suurempi.

Pyhärannan kunnan keskeiset indikaattorit osoittavat vähenevää asukasmäärää. Tämä on seurausta syntyvyyksenemmistön kääntymisestä negatiiviseksi sekä siitä, että useat ihmiset ovat yksinkertaisesti muuttaneet pois. Erityisesti tulomuuton heikkous on kunnan tulevaisuutta uhkaava tekijä. Kunnanhallitus on kuitenkin ryhtynyt toimiin. Linjaus kolmestasadasta uudesta asukkaasta voi jonkun korvaan kuulostaa hullulta, mutta se on edellytys, että pitkällä tähtäimellä saamme väestömme riittävään kasvuun. Vuodenvaihteen asukasluvun ollessa 2074, ei voida tyytyväisiä olla yhteensä 62 asukkaan tiputukseen vuoden 2015 lopusta. Siksi kaavoitamme, siksi hankimme maata, siksi yritämme etsiä investoreita hankkeisiin. Työttömyysasteemme on jo nykyisellään pieni ja työllisyysasteemme korkea: siitä

huolimatta kuntaan on pystyttävä luomaan uusia työpaikkoja, tarjota uutta asumista työllisille sekä pyörittää asukaskannan uusiutumista.

Joku on kysynyt, miksi kaikki hankkeet toteutetaan Rohdaisissa ja miksei Reila ja Ihode pääse osalliseksi kehityksestä. Reilan osalta kunta selvittää edelleen vaihtoehtoja uusien asuinalueiden avaamiselle neuvottelujen kariuduttua vanhasta ampuma-alueesta. Ihoden osalta merkittävä ratkaisu tulee olemaan osayleiskaavahankkeen eteneminen päätöksentekoon. Tuossa työssä linjataan Ihoden tulevaisuus jopa 30 vuoden päähän. Alue on yksi parhaitamme ja ansaitsee huolellisen työskentelyn ennen päätöksentekoa.

Jatkuvasti parantuvan kehityskäytävän varrella Ihoden tulee muodostaa jatkossa kunnan kaupallisen kehittymisen keihään kärki. Tarvitsemme tilaa uusille liike- ja asuinkiinteistöille, joiden avulla voimme houkutella niin uusia asukkaita kuin yrityksiä kuntalaisiksi. Luonnonkauniin Rohdaisen potentiaali taas näyttäytyy suhteessa Uuteenkaupunkiin sekä ikäihmisten palveluihin. Kun sosiaali- ja terveystalvet näyttävät siirtyvän maakuntien hoidettavaksi vuonna 2019, ovat ikäihmiset erittäin kiinnostava kohderyhmä Pyhärannalle tarjota mahdollisuus viihtyisään asumiseen. Kirkonkylän hoivakotihankkeen ei toivota jäävän viimeiseksi, jonka lisäksi muut asumisen hankkeet täydentävät kasvua. Eikä unohtaa saa Reilaakaan. Meren läheisyys, vapaa-ajan ja työajan yhdistäminen on jotain sellaista, jonka houkuttelupotentiaali on mieletön. Matkailua ja virkistystä varten on vain pystyttävä luomaan konsepti, jonka avulla asiakas- ja asukasvirrat saadaan ohjattua alueelle.

Muutaman viikon päästä valittava uusi valtuusto saa kesällä päätettäväkseen uuden strategian, jonka avulla käänämme kunnan uuteen nousuun. Tätä olemme valmistelleet virkamiesten kesken koko vuoden. Strategialuonnosta tukevat, jo käynnistyneet hankkeet niin rakentamisen kuin kaavoituksen saralla ovat merkkejä siitä, että Pyhäranta haluaa kehittyä. Kunnan digitalisointi on aloitettu kunnan omien toimintojen uudelleen organisoinnista ja uuden teknologian käyttöönotosta. Tulevaisuudessa keskitymme edistämään alueemme elinvoimaa, kuntalaisten hyvinvointia sekä tarjoamaan laadukkaita kasvatuksen ja koulutuksen palveluja. Kunnan virkajohdon mielestä asuminen Pyhärannassa ei saa olla este kenellekään saada loistavat eväät tulevaisuuteen. Uudet ajatuksemme panostaa nimenomaan osaamiseen synnyttänevät myös uutta yritystoimintaa sekä tukevat kuntalaisten mahdollisuutta kehittyä entistä kyvykkäämmiksi ja osaavimmiksi. Sivistys on kaiken lähtökohta, sillä vain sivistyksen kautta voidaan saavuttaa uusia menestystarinoita.

Olen saanut toimia tämän hienon kunnan kunnanjohtajana tätä kirjoittaessa lähes 10 kuukautta. Olen iloinen siitä kaikesta kannustuksesta ja tuesta, jonka yksittäiset kuntalaiset ovat minulle ja laajemmin meidän koko organisaatiolle antaneet. Lukuisissa keskusteluissa olen havainnut, että kuntalaiset ovat nyt valmiit hautaamaan kaikki aiemmat ristiriidat, joita kunnassa on ilmennyt ja yhtymään yhdessä kehittämään kuntaa uuteen kukoistukseen. Me täällä kunnassa olemme teitä varten, ottakaa siis hihasta ja tulkaa keskustelemaan, miten voisimme luoda teille entistä paremman asumiskokemuksen!

Kunnantalolla 16.3.2017

Matti Muukkonen
kunnanjohtaja

1.1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pyhärannan kunnan organisaatio

- Kunnanvaltuusto
- Tarkastuslautakunta
- Keskusvaalilautakunta
- Kunnanhallitus
 - Yleinen hallinto
 - Terveyspalvelut
- Perusturvalautakunta
 - Hallinto
 - Lapsiperheiden palvelut
 - Vanhusten ja vammaisten palvelut
 - Erityispalvelut (suojatyö)
 - Toimeentuloturva
- Sivistyslautakunta
 - Hallinto
 - Esiopetus
 - Peruskoulutus
 - Toisen asteen koulutus
 - Varhaiskasvatus
- Vapaa-aikalautakunta
 - Hallinto
 - Nuorisotyö
 - Liikunta ja urheilu
 - Kirjastotoiminta
 - Kulttuuritoiminta
 - Muu koulutus
- Tekninen lautakunta
 - Hallinto
 - Toimitilapalvelut
 - Liiketoiminta (vesi- ja viemärointi)
 - Maa- ja metsätilat
 - Yhdyskuntapalvelut
 - Rakennusvalvonta
 - Ympäristönsuojelu
 - Yksityistiet

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto kokoontui vuoden aikana 7 kertaa ja käsitteli 65 asiaa.
Kunnanvaltuuston puheenjohtajat, jäsenmäärät ja voimasuhteet:

Valtuuston puheenjohtaja	Mauri Helminen
I varapuheenjohtaja	Asko Tanhuanpää
II varapuheenjohtaja	Iiris Peltomaa

Voimasuhteet:	Kok. 7	Sit. 5	Keski-Ryhmä 4	SDP 2	Kesk. 1	PS 1
	Muut 1					

Jäseniä 21

Aaltonen Sari
Helminen Mauri
Inkinen Vesa
Jalonen Keijo
Junkola Iivo
Järvi Olli
Kaupinsalo Sirpa
Laine Markku
Laivo Jarkko
Luttinen Rauno
Muurinen Vesa
Mäki-Tanila Heimo
Niemi Sami, 1.11.2016 alkaen
Numme Arja
Peltomaa Iiris
Puonti Mervi
Ranta Kari
Saarinen Tomi
Tanhuanpää Asko
Vainio Heikki
Valmunen-Karru Teija
Valpola Eija, 30.10.2016 asti

Keskusvaalilautakunta

Pj Maikola Juha
Kaupinsalo Olavi
Oiva-Peltola Pirjo
Peltomaa Iiris
Sainio Satu
Vallin Petri

sihteeri

toimistos sihteeri Pirjo Maila 30.9.2016 asti
taloussuunnittelija Jukka Haapala 1.10.2016 alkaen

Tarkastuslautakunta

Pj Junkola Iivo
Muurinen Vesa
Aaltonen Sari

sihteeri

tilintarkastaja Aino Lepistö, BDO Audiator Oy

Tilivelvolliset toimielimet

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui 21 kertaa ja käsitteli 269 asiaa.
Kunnanhallituksen puheenjohtajat, jäsenmäärät ja voimasuhteet:

Kunnanhallituksen puheenjohtaja
Varapuheenjohtaja

Heimo Mäki-Tanila
Markku Laine

Voimasuhteet:

Keski-ryhmä 3 Kok. 3 Sit. 2 SDP 1

Jäseniä 9

esittelijä vt. kunnanjohtaja Markku Mäki 31.1.2016 asti
esittelijä va. kunnanjohtaja Katja Törrönen
1.2. – 31.5.2016
esittelijä kunnanjohtaja Matti Muukkonen

1.6.2016 alkaen

Pj Mäki-Tanila Heimo
Järvi Oili
Laine Markku
Laivo Jarkko
Numme Arja
Puonti Mervi
Ranta Kari
Vainio Heikki, 1.11.2016 alkaen
Valmunen-Karru Teija
Valpola Eija, 30.10.2016 asti

Perusturvalautakunta

Pj Tanhuanpää Saija
Höyden-Kalli Katja
Impilä Antti
Kaistakari Jarmo
Lehtinen Riitta
Numme Arja, 1.11.2016 alkaen
Nurminen Petrik
Valpola Eija, 30.10.2016 asti

esittelijä

sosiaalijohtaja Maarit Ketola 15.7.2016 asti
vs. sosiaalijohtaja, kunnanjohtaja Matti
Muukkonen 16.7. – 31.10.2016,
sosiaalijohtaja Sheila Hacklin-Larumo
1.11.2016 alkaen

Sivistyslautakunta

Pj Heikkilä Jari
From Sari
Inkinen Vesa
Kaupinsalo Sirpa
Niemi Sami
Nurminen Marja
Punna Miia

esittelijä

sivistystoimenjohtaja Jaana Härmävaara

Vapaa-aikalautakunta

Pj Kivimäki Pauliina
Hyvärinen Juha
Kaistakari Minna
Kallio Anni-Maaria, 26.9.2016 asti
Kallio Kirsti, 27.9.2016 alkaen
Karru Heikki

esittelijä

operatiivinen johtaja Katja Törrönen

Tekninen lautakunta

Pj Sainio Arto
Fredriksson Veikko
Laivo Pauli
Pirttinokka Sinikka
Wallenius Jaakko
Valmunen-Karru Teija
Valpola Maarit

esittelijä

rakennustarkastaja Olli Lahtonen

1.1.3. Pyhärannan kunnan talous vuonna 2016

Pyhärannan kunnan vuosi 2016 oli taloudellisesti ennakoitua erittäin paljon heikompi. Kunnan tuloslaskelma oli 834 287 euroa alijäämäinen.

Tuotot ja kulut

Ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen loppusumma on 1 744 277 euroa (108,3 %). Edelliseen vuoteen verrattuna kasvua on 47 187 euroa (102,7 %). Tämä selittyi pääosin muiden toimintatuottojen / pysyvien vastaavien myyntivoitoilla, joista merkittävin oli 79 410 euron Finda oy:n osakkeiden myynti, joka ajoittui lähes kurssihuippuun. Ulkoiset toimintatuotot olivat 1 177 016 euroa ja kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 120 749 euroa ja ylittivät talousarvion 135 136 eurolla.

Merkittävimmät sitovuustason ylitykset ovat perusturvalautakunnassa ja. Perusturvalautakunnan ja kunnanhallituksen (terveyspalvelut) vastuualueille jouduttiin myöntämään jo talousarviovuoden kestäessä lisämäärärahoja vanhustenpalveluihin, toimeentuloturvaan, lapsiperheiden palveluihin, erikoissairaanhoidon ja satunnaisiin eriin. Toimeentuloturvan vastuualueelle on vuoden 2016 aikana annettu lisämääräraha 26 000 euroa. Toimeentulotukimenot ovat kuitenkin kokonaisuudessaan noin viime vuoden tasolla. Vanhustenhoidossa erityisesti tehostetun palveluasumisen käyttö kasvoi merkittävästi, jonka lisäksi talousarvio oli alimitoitettu. Tämä vaikutti erityisesti palveluiden ostoihin, joihin kesken talousarviovuoden jouduttiin lisäämään 400 000 euroa. Kesken talousarviovuoden jouduttiin myös myöntämään lisärahoitusta erikoissairaanhoidon 400 000, joskin toteuma jäi tästä pienemmäksi. Edelleen lisämäärärahoja myönnettiin lapsiperheiden palveluihin 70 000 euron edestä johtuen talousarvioon sisällyttämistä lastensuojelutoimenpiteistä. Sosiaalitoimen toimista johtuvan vahingonkorvauksen lisämäärärahat osoitettiin teknisesti kunnanhallituksen alle perustetulle satunnaisten erien kustannuspaikalle, johon valtuusto myönsi 75 000 euroa. Perusturvalautakunta esittää edelleen 260 000 euron lisämäärärahaa vanhusten ja vammaisten palveluihin johtuen budjetoituvirheestä. Tulojen osalta vesi- ja jätevesimaksut jäivät 31 080 euroa (89,8 %) alle budjetoidun, mutta olivat edellisvuotta korkeammat (103,0 %). Kotipalvelumaksut kasvoivat (103,6 %) hieman ja olivat lähes budjetissa (99,4 %). Hoitopäivämaksut kasvoivat (101,7 %) yhteensä 13 638 arvioitua paremmat (104,2 %). Muissa sosiaalitoimen maksuissa arviosta jäätiin (86,7 %) ja ne muodostuivat edellisvuotta selvästi heikommiksi (69,1 %). Myös rakennusvalvonta- ja -tarkastusmaksuissa jäätiin (82,5 %) talousarviosta ja edellisestä (71,8 %) vuodesta.

Kotikuntakorvausten (tuotot) oli arvioitu olevan 6 000 euroa, mutta toteutuma oli 40 415 euroa. Kotikuntakorvausmenot kunnilta (kulut) taas arvioitiin olevan 730 000 euroa, mutta toteumaksi tuli 872 952 euroa.

Ulkoisten ja sisäisten toimintakulujen loppusumma on 13 318 891 euroa (105,5 %), kun edellisvuonna se oli 12 595 341 euroa, jolloin kasvua muodostui 723 550 euroa. Ulkoiset menot olivat 12 751 630 euroa, kun ne edellisvuonna olivat 11 954 518 euroa ja sitä edellisenä (2014) 11 561 607 euroa. Talousarvio ylittyi ulkoisten menojen osalta merkittävästi (105,8 %).

Palveluiden ostot olivat 8 578 541 euroa, kun edellisvuonna ne olivat 7 776 033 euroa. Talousarvion toteumaprosentti tältä osin oli (110,8 %), joka mittakaava huomioiden on pidettävä erittäin merkittävänä.

Terveyskulut olivat yhteensä 4 279 183 euroa, joka oli selvästi (108 %) edellisvuoden 3 961 123 euroa korkeampi. Talousarvioon nähden toteuma oli 101,5 %, joka muodostui, kun erikoissairaanhoidon myönnettyistä lisämäärärahoista osa jäi käyttämättä ja terveyspalveluiden määrärahoja palautettiin. Hallituksen vastuualue terveyspalvelut alittui lopulta 336 557 eurolla suhteessa muutospäärahakorjattuun talousarvioon, mutta ylittyi 63 443 eurolla suhteessa alkuperäiseen talousarvioon.

Henkilöstökulut (palkat sivukuluineen) olivat 3 025 198 euroa (93,5 %), joka oli vähemmän kuin edellisenä vuonna (98,9 %). Palkkamenot olivat 2 283 097 euroa (94,4 %), joka myös oli vähemmän kuin edellisenä vuonna (99,2 %).

Kunnanhallituksen henkilöstökulut alittuivat 27 697 euroa (92,8 %), perusturvalautakunnan 32 812 euroa (94,5 %), sivistyslautakunnan 106 183 euroa (93,9 %), vapaa-aikalautakunnan 4 884 euroa ja teknisen lautakunnan 36 536 euroa.

Lautakuntien toimintakatteet (ulkoinen/sisäinen):

	TP 2014	TP 2015	TP 2016
Keskusvaalilautakunta	-643	-245	-6
Tarkastuslautakunta	-1 289	-1 612	-2 037
Kunnanhallitus	- 3 968 883	- 4 303 346	-4 626 154
Perusturvalautakunta	- 2 698 068	- 2 761 567	-3 163 338
Sivistyslautakunta	- 3 196 546	-3 246 836	-3 160 428
Vapaa-aikalautakunta	-276 195	- 291 719	-316 762
Tekninen lautakunta	-268 335	- 292 488	-305 810

Verotulot ja valtionosuudet

Kunnallisveron tuotto 6 991 578 euroa jäi euroa 444 422 euroa budjetoidusta. Huomionarvoista on huomata, että jo edellisvuotena (TP2015) kunnallisveron tuotosta jäätiin 215 851 euroa alle arvion. Talousarvioon nähden toteuma vuonna 2016 oli 94 %.

Yhteisöveron tuotto 265 658 ylitti budjetin 70 658 eurolla ja kasvoi edellisvuoteen verrattuna reilut 20 000 euroa. Kiinteistöveron tuotto 516 368 euroa kasvoi edellisestä vuodesta vajaa 4 000 euroa alittaen kuitenkin budjetin 3 632 eurolla.

Vuoden 2016 verotulokertymä 7 773 604 euroa alitti 377 396 eurolla budjetin. Verotulot laskivat edellisvuodesta 195 352 eurolla (97,5 %).

Valtionosuudet olivat 3 537 083 euroa ja ne ylittivät arvion 114 773 eurolla. Kunnan peruspalveluiden valtionosuus oli 3 250 772 euroa, verotulotasaus 712 260 euroa ja järjestelmämuutoksen tasaus 125 424, kun taas opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus negatiivinen 551 373 euroa.

Lainat

Kunnan lainakanta oli vuoden 2016 lopussa 3 185 344 euroa. Asukasta kohti lainaa oli 1 536 euroa.

Lainakanta oli vastaavasti vuoden 2015 lopussa 2 491 000 euroa.

Asukasta kohti lainaa oli 1 166 euroa vuonna 2015 kun taas vastaava summa oli n. 570 euroa vuonna 2014.(v. 2013 127 e).

Kunnan investoinnit

Talousarviossa lisämäärärahoineen oli investointeihin budjetoitu

1 038 465 euroa, tuottoihin 80 000 euroa ja nettomenoiksi 958 465 euroa.

Investointien toteutuma oli 613 603 euroa, tulot 86 799 euroa ja nettomenot 526 804 euroa.

Vuosikate ja tulos

Tilinpäätöksessä kunnan vuoden 2016 vuosikate on -272 916 euroa, kun arvio oli alun perin 554 880 euroa. Tilikauden tulos on -834 287 euroa, kun vuoden 2015 tulos oli 58 581 euroa. Tilinpäätöksen alijäämä katetaan pääosin aiempina vuosina kertyneistä ylijäämistä, mutta noin 112 000 euroa jää kuntalain 110.3 §:n mukaiseen menettelyyn.

1.1.4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvä taloudellinen tilanne romuttui yhdessä vuodessa. Kunta on joutunut reagoimaan karsimalla henkilöstöä sekä korottamalla veroja. Taloudessa on erittäin ahdasta tulevina vuosina, joskin uusien asukkaiden hankkiminen kuntaan edellyttää merkittäviä investointeja muun muassa maa-alueiden hankintaan sekä asuntotuotantoon. Myöskään sosiaali- ja terveystalouden mahdollinen siirtyminen maakuntien vastuulle ei helpota tilannetta, vaan kunnalla on sote:sta johtuen reilun 0,5 %-yksikön laskennallinen veronkorotuspaine. Myös asukasluvun dramaattinen lasku vuoden 2016 aikana johtanee valtionosuuksien vähentymiseen 2018 vuodesta alkaen.

Uutta lainaa on jouduttu ottamaan lähinnä akuutista kassakriisistä johtuen hyödyntämällä kuntatodistusohjelmaa. Poistojen määrä on kasvanut jo noin puolen miljoonan tasolle, joka tulisi vuosikatteena saavuttaa.

Vuoden 2017 talousarvion oletetaan olevan edelleen raskaasti alijäämäinen. Vuoden 2018 on kuntalain 110.3 §:stä johtuen oltava vähintään neljänneksen nyt kertyvän alijäämän verran ylijäämäinen. Taloussuunnitelman 2018 mukaan kyseinen vuosi muodostuisi 36 437 euroa ylijäämäiseksi ja vuosi 2019 jopa 344 415 euroa ylijäämäiseksi. Tässä yhteydessä on kuitenkin muistettava, että vuoden 2019 taloussuunnitelma on tehty siten, että sote olisi kunnan toimintaa.

1.1.5. Henkilöstön määrä ja muutokset

Kunnan henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 79 henkilöä, joista 7 määräaikaista, 10 sijaista ja 1 oppisopimussuhteinen. Henkilöstön keskiarvoikä on 46,75 vuotta (vuonna 2015 47.53, vuonna 2014 48,4).

- 17.6. alkaen sosiaalihoitaja estynyt hoitamasta virkaansa. Vt. kunnanjohtaja määrätty viransijaiseksi. Sosiaalipuolen tehtävät hoidettu sijaisjärjestelyin.
- 20.9. palkattiin uusi sosiaalihoitaja.
- KV 26.9. perustettiin sosiaalityöntekijän virka.
- Täyttölupa kotihoitajan ja sairaanhoitajan tehtäville 24.10.
- Täyttölupa ”erityisasiantuntija liikunta ja nuoriso” tehtävälle 24.10.
- KV 31.10. perustettiin ”Päällikkö kotipalvelut” virka
- Vt. kunnanjohtaja irtisanoutui 31.1., va. kunnanjohtajana toimi hallinto- ja vapaa-aikasihteeri ajalla 1.2. -31.5. ja uusi kunnanjohtaja aloitti 1.6.
- Hallinto- ja vapaa-aikasihteerin virka muutettu operatiivisen johtajan viraksi 20.9.2016 määräajaksi.
- Pitkäaikainen kirjastonhoitaja eläköityi 30.6.2016 ja kirjastonhoitajan viralle annettiin täyttölupa 1.7.2016 alkaen.
- Perustettiin toimistosihteerin toimi 1.7.2016 alkaen yleishallinnon kokonaisuuden alle.
- Yleishallinnon toimistos sihteeri oli vuorotteluvapaalla 5.10.2016 alkaen.
- Projektihenkilö palkattiin vuorotteluvapaan sijaiseksi.
- Taloussuunnittelijan tehtävä täytettiin 1.10.2016 alkaen.
- Lupa myönnettiin Rohdaisten koulun-talonmies-siivooja tehtävän, kunnanviraston talonmies-siivooja tehtävän sekä Ihoden koulun siivoojan tehtävän täyttämiseksi kesäkuussa.
- Täyttölupa lastentarhanopettajan virkaan myönnettiin 15.8.2016 alkaen. Tehtävään liitetty päiväkodinjohtajan tehtävät.
- Lupa myönnettiin toisteiseksi voimassa olevan koulunkäyntiohjaajan tehtävään alk. 15.8.2016.
- Keittäjän virka lakkautettiin eläköitymisen vuoksi 1.9.2016. Ja lupa myönnetty 1.9.2016 keittäjän toimelle.

Henkilöstö 31.12.2016

		Naiset	Miehet	Yhteensä
*10	Vakinainen, toist. voim. oleva yht.	53	8	61
*20	Määräaikainen yht.	7	0	7
*21	Sijainen yht.	9	1	10
*41	Oppisopimussuhteinen yht.	1	0	1
Kaikki yhteensä		70	9	79

Henkilöstö 1.1.2016

		Naiset	Miehet	Yhteensä
*10	Vakinainen, toist. voim. oleva yht.	54	8	60
*20	Määräaikainen yht.	8	0	8
*21	Sijainen yht.	6	1	7
*40	Oppilas/harj./kesätyöntekijä yht.	1	0	1
*41	Oppisopimussuhteinen yht.	1	0	1
Kaikki yhteensä		70	9	79

Henkilöstö hallintokunnittain 31.12.2016

Tulosalue		Naiset	Miehet	Yhteensä
*130	KUNNANHALLITUS yht.	6	5	11
*210	PERUSTURVALAUTAKUNTA yht.	15	0	15
*300	SIVISTYSLAUTAKUNTA yht.	41	4	45
*360	VAPAA-AIKALAUTAKUNTA yht.	3	0	3
*410	TEKNINEN LAUTAKUNTA yht.	6	4	10
Kaikki yhteensä		71	13	84

Henkilöstö hallintokunnittain 1.1.2016

Tulosalue		Naiset	Miehet	Yhteensä
*130	KUNNANHALLITUS yht.	4	1	6
*210	PERUSTURVALAUTAKUNTA yht.	15	0	15
*300	SIVISTYSLAUTAKUNTA yht.	39	3	42
*360	VAPAA-AIKALAUTAKUNTA yht.	3	1	4
*410	TEKNINEN LAUTAKUNTA yht.	8	4	12
Kaikki yhteensä		69	10	78

Sairauspoissaolot ajalla 1.1.2016-31.12.2016

Syykoodi	Sukupuoli	1-3 pv	4-29 pv	30 -60 pv	61-90 pv
Sairaus	Naiset	136	309	123	232
Sairaus	Miehet	16	6	0	0
Sairaus	Kaikki	152	315	123	232
Työtapaturmat		3			
		91-180 pv	181-pv	Yhteensä	
		0	0	800	
		0	0	22	
		0	0	822	

1.1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kunnan riskien hallinnan tasoa ja riittävyyttä arvioidaan sekä varsinaiseen toimintaan, investointeihin, rahoitukseen että vahinkoihin liittyvissä riskeissä.

Henkilöstön eläköityminen on huomioitu toiminnan suunnittelussa. Pätevän henkilökunnan rekrytoimisessa on onnistuttu pääsääntöisesti hyvin.

Rohdaisten vanha terveysasema purettiin vuonna 2016.

Suurien investointien takia ja käyttötalouden haasteiden takia lainakanta on noussut ja investointien poistot tuovat haastetta tulevana vuosina taloudenhoidolle.

Kunnan vakuutukset käydään läpi vuosittain palvelutarjoajan kanssa ja arvioidaan vakuutusten kattavuus. Kunnalla on hallinnon vastuuturvavakuutus.

1.1.7. Ympäristötekijät

Vesihuoltolaitoksen ongelmat raakaveden laadun suhteen ovat jatkuneet. Korvaavaa vettä on ostettu naapurikaupungista.

1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Yleistä

Kuntien on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä on vastuussa kunnanhallitus. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja sillä varmistetaan, että toimitaan tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti, päätösten perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan.

Kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Pyhärannassa on voimassa 1.1.2010 voimaan tullut Sisäistä valvontaa sekä laskutusta ja perintää koskevan ohje. Lisäksi kunnanvaltuusto on 10.11.2014 hyväksynyt Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet Pyhärannan kunnassa ja kuntakonsernissa.

Eri hallintokuntien tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Kunnanhallitus hyväksyy tilivelvolliset vuosittain. Laskujen hyväksyjät on määrätty hallintosäännössä. Laskujen hyväksyjistä ja tarkastajista pidetään keskusarkistossa ajantasaista listaa.

Kunnan hallintosääntöön on yhdistetty johtosäännöt, taloussääntö ja tarkastussääntö. Hallintosääntöä pidetään jatkuvasti ajan tasalla ja sitä on päivitetty vuoden 2016 aikana. Vuoden 2016 aikana on myös hyväksytty täysin uusi 1.6.2017 voimaantuleva hallintosääntö sekä muutokset, jotka ovat voimassa 1.1.-31.5.2017 ennen vanhan hallintosäännön kumoutumista. Myös muita sääntöjä pidetään ajan tasalla.

Kunnanhallitus hyväksyi 22.6.2009 Viestintäohjeen. Johtoryhmä on kokoontunut keväällä pääsääntöisesti joka toinen viikko ja syksyllä viikoittain. Yhteistyötoimikunta kokoontui tarvittaessa vuonna 2016.

Toimintavuoden aikana yhdestä kunnanhallituksen päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus (Kh 17.6.2016 § 105) sekä yhdestä päätöksestä tehtiin valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen (Kh 30.3.2015 § 66) .

Kunnanvaltuuston yhdestä päätöksestä tehtiin valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen (Kv 2.2.2015 § 7) sekä yhdestä päätöksestä tehtiin valitus Turun hallinto-oikeuteen (Kv 18.4.2016 § 17).

Kunnanjohtajan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia.

Operatiivisen johtajan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia. Kunnanhallituksen puheenjohtajan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia.

Perusturvalautakunnan päätöksistä ei tehty oikaisuvaatimuksia. Viranhaltijapäätöksistä on tehty yksi oikaisuvaatimus lautakunnalle. Lautakunta hyväksyi oikaisuvaatimuksen. Vuoden 2015 lopussa aluehallintovirastolta tulleeeseen selvityspyyntöön on annettu vastine perusturvalautakunnassa 26.1.2017.

Sivistyslautakunnan päätöksestä on tehty oikaisuvaatimus lautakunnalle. Lautakunta hylkäsi valituksen. Tästä päätöksestä on edelleen valitettu hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen 10.02.2017. Otto-oikeutta on käytetty kahteen sivistystoimenjohtajan viranhaltijapäätökseen ja yhteen sivistyslautakunnan päätökseen.

Rakennustarkastajan ja teknisen lautakunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia.

Vapaa-aikalautakunnan päätöksistä eikä viranhaltijapäätöksistä ole tehty oikaisuvaatimuksia vuoden 2016 aikana.

Sisäistä tarkkailua suoritetaan maksuliikenteessä maksumääräysten ja hyväksymisten yhteydessä. Käteiskassojen määrä on vähennetty kunnassa 1.1.2014 alkaen kahteen. Kunnanjohtaja ja toimialajohtajat ovat tarkastaneet säännöllisesti Rondo-laskuja ja pääkirjaa kustannuspaikoittain. Vääriin paikkoihin kirjattuja menoja löytyi toimintavuoden aikana poikkeuksellisen paljon. Sisäisen valvonnan erityiskohteena vuonna 2016 olivat matkalaskut, joita toimialajohtajat tarkkailivat. Kunnanjohtaja tarkisti toimialajohtajien ja muiden alaistensa matkalaskut ja kunnanhallituksen puheenjohtaja kunnanjohtajan. Tarkastuksissa ei havaittu epäasiallisuuksia.

Taloushallinto siirtyi 1.1.2014 alkaen Taitoa Oy:n hoidettavaksi ja tämän vuoksi sisäistä valvontaa on hoidettu tehostetusti edelleen päivittäin vuonna 2016. Tämä on ollut osa normaalia toimintaa, eikä tästä ole erikseen raportoitu. Taitoa ja kunnan välisiä yhteisiä Skype-palavereita on pidetty säännöllisesti, jonka lisäksi palvelun häiriöistä on jatkuvasti raportoitu. Syksystä 2016 lähtien on myös pidetty kuukausittaisia fyysisiä neuvotteluja.

Koska sitovuustaso valtuustoon nähden on vastuualueittain, tulee jatkossa kiinnittää yhä enemmän huomiota talouden toteutumisen arviointiin ja siirtää tarvittaessa määrärahoja tulosalueelta toiselle. Joissakin tapauksissa tulosalueen menojen ja tulojen arvioiminen on hankalaa, koska ostopalveluiden lopullisesta kustannuksesta tulee tieto vasta talousarviovuotta seuraavan vuoden helmikuussa.

Perusturvalautakunta ja kunnanhallitus ovat pyytäneet vuoden aikana lisämäärärahoja, jotka on myönnetty. Tekninen lautakunta on pyytänyt määrärahasiirto-oikeutta, joka on myönnetty. Sivistyslautakunta on tilivuoden päättymisen jälkeen pyytänyt siirto-oikeutta ja perusturvalautakunta lisämäärärahoja. Johtoryhmän kokouksissa on useasti tuotu esiin aikataulut muutosten osalta.

Vuoden 2016 aikana on korostetusti tarkistettu sisäisesti taloutta ja hallintoa. Havainnoista on raportoitu kunnanhallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle. Tarkastuslautakunta on

vuoden aikana antanut huomautuksen perusturvalautakunnalle ja sen vuonna 2014 tekemään päätökseen osallistuneille viranhaltijoille. Vuoden 2016 aikana on toistuvasti kiinnitetty viranhaltijoiden huomiota tiettyihin lakisääteisiin ja kunnan omien hallinnollisten ohjeistusten määräyksiin.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

1.3.1.1. Tuloslaskelma

PYHÄRANNAN KUNTA	TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	
	2016 1 000 €	2015 1 000 €
Toimintatuotot	1 177	1 056
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-12 752	-11 955
Toimintakate	-11 575	-10 898
Verotulot	7 774	7 969
Valtionosuudet	3 537	3 402
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5	7
Muut rahoitustuotot	4	5
Korkokulut	-17	-16
Muut rahoituskulut	0	-1
Vuosikate	-273	468
Poistot ja arvonalentumiset	-496	-410
Satunnaiset erät	-65	0
Tilikauden tulos	-834	59
Tilinpäättösiirrot	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-834	59

1.3.1.2. Tuloslaskelman tunnusluvut

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	9,2	8,8
Vuosikate / Poistot, %	-55	114
Vuosikate, euroa / asukas	-132	219
Asukasmäärä	2 074	2 136

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista. Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista

100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Toimintatuotot	1 177 016	1 056 267
Toimintakulut	12 751 630	11 954 518
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön	12 751 630	11 954 518
	9,2	8,8

Vuosikate prosenttia poistoista

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Mikäli vuosikate on vähintään vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Jos vuosikate on negatiivinen on kunnan tulorahoitus heikko

100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate	-272 916	468 418
Poistot ja arvonalentumiset	496 063	409 837
	-55	114

Vuosikate, euroa / asukas

Vuosikate	-272 916	468 418
	-132	219

1.3.2. Toiminnan rahoitus

1.3.2.1. Rahoituslaskelma

PYHÄRANNAN KUNTA

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2016 1 000 €	2015 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-273	468
Satunnaiset erät, netto	-65	0
Tulorahoituksen korjauserät	-108	-15
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-614	-1 961
Rahoitusosuudet investointimenoihin	87	270
Pysyvien vastaav.hyödykk.luovutustulot	138	21
Toiminnan ja investointien rahavirta	-835	-1 216
 Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-11	-20
Antolainasaamisten vähennykset	31	4
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-305	-230
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	65	-69
Rahoituksen rahavirta	780	1 185
 Rahavarojen muutos	-54	-32
 Rahavarat 31.12.	1 420	1 474
Rahavarat 1.1.	1 474	1 506

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-4 280	-1 964
Investointien tulorahoitus, %	-51,8	27,7
Lainanhoitokate	-0,8	2,0
Kassan riittävyys, pv	38	38
Asukasmäärä	2 074	2 136

*) Kassastamaksut, M €	14	14
		22

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavirtoja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeiksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

	v.2010			745 908
Toiminnan ja investointien rahavirta	v.2011	735802,4		1 481 710
	v.2012	9 768	9 768	1 491 478
	v.2013	-593 757	-583 990	897 721
	v.2014	-1 645 300	-2 229 290	-747 579
	v.2015	-1 216 426	-3 445 715	-1 964 005
	v.2016	-834 527		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä yhteensä		-4 280 243	-4 280	-1 964

huom! Vertailuvuoden luku laskettu 4 vuodelta (v.2012-2015)

Investointien tulorahoitus, %

. = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä

Vuosikate		-272 916		468 418
Investointimenot	613 603		1 961 024	
./.. Rahoitusosuudet	86 799	526 804	270 158	1 690 866
		-51,8		27,7

Lainanhoitokate (Lainanhoitokyky; arvo yli 2 = hyvä, 1-2 = tyydyttävä, alle 1 = heikko)

. = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja

Vuosikate	-272 916		468 418	
korkokulut	17 228	-255 688	15 695	484 112
Korkokulut	17 228		15 695	
Lainanlyhennykset	305 172	322 400	230 172	245 867
		-0,8		2,0

Kassan riittävyys, pv

365 pv * rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Rahavarat 31.12	1 419 630		1 473 963	
Kassastamaksut tilikaudella	13 698 811	38	14 182 441	38

***) Kassastamaksut, M e**

Tuloslaskelmasta

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön	12 751 630		11 954 518	
./.. Valmistus omaan käyttöön	0		0	
Korkokulut	17 228		15 695	
Muut rahoituskulut	333		1 033	

Rahoituslaskelmasta

Investointimenot	613 603		1 961 024	
Antolainojen lisäys	10 845		20 000	
Pitkäaik.lainojen vähennys (lyhennykset)	305 172	13 698 811	230 172	14 182 441
		14		14

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

1.4.1. Tase ja sen tunnusluvut

PYHÄRANNAN KUNTA

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2016 1 000 €	2015 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 525	9 545
Aineettomat hyödykkeet	178	257
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	178	257
 Aineelliset hyödykkeet	 7 902	 7 821
Maa- ja vesialueet	802	827
Rakennukset	3 059	2 926
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 926	2 278
Koneet ja kalusto	52	75
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	63	1 715
 Sijoitukset	 1 445	 1 467
Osakkeet ja osuudet	1 441	1 442
Muut lainasaamiset	0	20
Muut saamiset	4	4
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	 6	 6
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	6	6
Muut toimeksiantojen varat	1	1
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	 2 027	 1 978
Vaihto-omaisuus	0	0
Aineet ja tarvikkeet	0	0
 Saamiset	 607	 504
Lyhytaikaiset saamiset	607	504
Myyntisaamiset	144	136
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	53	78
Siirtosaamiset	409	290
 Rahoitusarvopaperit	 0	 0
Osakkeet ja osuudet	0	0
 Rahat ja pankkisaamiset	 1 420	 1 474
 VASTAAVAA	 11 558	 11 529

PYHÄRANNAN KUNTA
TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTATTAVAA	2016 <i>1 000 €</i>	2015 <i>1 000 €</i>
OMA PÄÄOMA	5 551	6 385
Peruspääoma	5 663	5 663
Muut omat rahastot	0	0
Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	722	664
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-834	59
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET	700	700
Poistoero	590	0
Vapaaehtoiset varaukset	110	700
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	91	45
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	54	6
Muut toimeksiantojen pääomat	37	39
VIERAS PÄÄOMA	5 216	4 399
Pitkäaikainen	2 822	2 935
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 880	2 185
Saadut ennakot	0	0
Liittymismaksut ja muut velat	942	749
Lyhytaikainen	2 394	1 464
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 305	305
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	29	53
Ostovelat	714	462
Muut velat	60	62
Siirtovelat	285	581
VASTATTAVAA	11 558	11 529

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	54,2	61,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	41,5	35,0
Kertynyt yli/-alijäämä, 1000 €	-112	722
Kertynyt yli/-alijäämä, e/asukas	-54	338
Lainakanta 31.12., 1000 €	3 185	2 491
Lainakanta 31.12., e/asukas	1 536	1 166
Lainasaamiset, 1000 €	0	20
Asukasmäärä	2 074	2 136
*) Oman pääoman sidottujen erien osuus,%	49,1	49,3
*) Rahoitusvarallisuus, e/asukas	-1 524	-1 109

PYHÄRANNAN KUNTA

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste,%

$\% = 100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

oma pääoma	5 550 885		6 385 172	
poistoero ja vapaaeht.varaukset	700 000	6 250 885	700 000	7 085 172
koko pääoma	11 558 154		11 529 098	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	28 862	11 529 292	52 510	11 476 587
		54,2		61,7

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

vieras pääoma	5 216 085		4 398 757	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	0		0	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	28 862	5 187 223	52 510	4 346 247
käyttötulot;				
* tilikauden toimintatuotot	1 177 016		1 056 267	
* verotulot	7 773 604		7 968 956	
* valtionosuudet	3 537 083	12 487 703	3 402 460	12 427 683
		41,5		35,0

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	722 321		663 740	
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-834 287</u>	-111 966	<u>58 581</u>	722 321
		-112		722

Kertynyt yli-/alijäämä, e/asukas -111 966 -54 722 321 338

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän

Lainakanta 31.12., 1000 € = Vieras pääoma -(saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa

vieras pääoma	5 216 085		4 398 757	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	0		0	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	28 862		52 510	
ostovelat lyhytaikaiset	714 330		462 497	
siirtovelat lyhytaikaiset	285 406		581 307	
muut velat pitkäaikaiset	941 835		749 428	
muut velat lyhytaikaiset	<u>60 308</u>	3 185 344	<u>62 499</u>	2 490 516

Lainakanta = korollinen vieras pääoma; tarkistus

lainat rah.ja vakuutuslaitoksilta (pit+lyh)	3 185 344		2 490 516	
lainat julkisyhteisöiltä (pitkäaik+lyhytaik)	0		0	
lainat muilta luotonantajilta	0	<u>3 185 344</u>	0	<u>2 490 516</u>
		3 185		2 491

Lainakanta 31.12., e/asukas 3 185 344 1 536 2 490 516 1 166

PYHÄRANNAN KUNTA**TASE JA SEN TUNNUSLUVUT****Lainasaamiset, 1000 € = Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset**

Sijoitukset, muut lainasaamiset	10	0	20 000	20
---------------------------------	----	---	--------	----

***) Oman pääoman sidottujen erien osuus, %** = 100 x (peruspääoma + sijoitusrahaston pääoma + käyttöomaisuuden arvonkorotukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)

peruspääoma	5 662 851		5 662 851	
muut (sijoitus) rahaston pääoma	0		0	
käyttöomaisuuden arvonkorotukset	<u>0</u>	5 662 851	<u>0</u>	5 662 851
koko pääoma	11 558 154		11 529 098	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	0		0	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	<u>28 862</u>	11 529 292	<u>52 510</u>	11 476 587
		49,1		49,3

***) Rahoitusvarallisuus, e/asukas**

.(saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset) - (vieras pääoma - saadut ennakot)/asukasmäärä
Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman positiivinen erotus osoittaa määrän, mikä rahoitusomaisuudesta jää jäljelle kun vieras pääoma on maksettu. Negatiivinen erotus osoittaa määrän joka vieraasta pääomasta jää rahoitusomaisuudella kattamatta.

Saamiset	607 078		503 950	
rahoitusarvopaperit	0		0	
rahat ja pankkisaamiset	<u>1 419 630</u>	2 026 708	<u>1 473 963</u>	1 977 914
vieras pääoma	5 216 085		4 398 757	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	0		0	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	<u>28 862</u>	5 187 223	<u>52 510</u>	4 346 247
		-3 160 515		-2 368 334
		-1 524		-1 109

1.5. Kokonaistulot- ja menot

PYHÄRANNAN KUNTA

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

	2016	2015
TULOT		
Toiminta		
Toimintatotot	1 177 015,72	1 056 267,47
Verotulot	7 773 603,99	7 968 955,73
Valtionosuudet	3 537 083,00	3 402 460,00
Korkotuotot	4 798,27	6 921,80
Muut rahoitustuotot	3 773,43	5 058,03
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-107 552,74	-14 701,52
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	86 798,90	270 158,12
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	138 053,38	20 724,10
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	30 835,00	4 387,50
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	1 500 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (netto)	1 000 000,00	0,00
Oman pääoman lisäykset (netto)	0,00	0,00
Kokonaistulot yhteensä	13 644 408,95	14 220 231,23
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	12 751 629,51	11 954 517,87
- Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Korkokulut	17 228,16	15 694,52
Muut rahoituskulut	333,02	1 032,74
Satunnaiset erät	65 307,32	0,00
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
- Pakollisten varausten lis (+), väh (-)	0,00	0,00
- Pysyvien vast.hyöd.luovutustappiot	0,00	0,00
Investoinnit		
Investointimenot	613 603,37	1 961 024,28
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	10 845,00	20 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	305 172,00	230 172,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys (netto)	0,00	0,00
Oman pääoman vähennykset (netto)		
Kokonaismenot yhteensä	13 764 118,38	14 182 441,41

Täsmäytys

Kokonaistulot - Kokonaismenot	-119 709,43	37 789,82
Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset	65 375,75	-69 483,32
Rahavarojen muutos	-54 333,68	-31 693,50
	-119 709,43	37 789,82

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous**1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä****PYHÄRANNAN
KUNTA****KONSERNIYHTEISÖT**

Tilinpäätös 31.12.2016

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen

Pyhärannan kunnan konsernirakenne

Kotikunta

Omistus%

Kuntayhtymät

Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiriin

Ky

Turku

0,497515

Varsinais-Suomen Erityishuoltopiiriin

Ky

Paimio

1,228416

Varsinais-Suomen Liitto

Turku

0,469322

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kolme kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä. Kunnalla ei ole tytäryhteisöjä eikä osakkuusyhteisöjä. Pyhärannan kunnalla ei ole täydellisen konsernitilinpäätöksen laadintavelvollisuutta.

Tiedonkulku kunnan ja kuntayhtymien välillä tapahtuu kuntayhtymien hallinnossa olevien kunnan edustajien sekä säännöllisesti toimitettavien hallinnon kokousasiakirjojen ja erilaisten raporttien välityksellä.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuonna 2016 ei ollut oleellisia tapahtumia..

1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valtakunnallinen sote-ratkaisu saattaa vaikuttaa kunnan konserniin, koska konsernitilinpäätöksessä ovat mukana Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja erityishuoltopiiri.

1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnalla on valtuuston hyväksymä konserniohje. Kuntayhtymien toimintaa seurataan säännöllisesti. Varsinais-Suomen erityishuoltopiiriin kustannukset kuuluvat perusturvalautakunnan

talousarvioon ja Varsinais-Suomen liiton ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kunnanhallituksen talousarvioon. Kunnanhallitus lausuu vuosittain kuntayhtymien talousarvioista. Kunnanjohtaja seuraa kuukausittain sairaanhoitopiirin kustannusten kehitystä ja raportoi niistä kunnanhallitukselle säännöllisesti. Kunnanjohtaja osallistuu myös Varsinais-Suomen liiton ja sairaanhoitopiirin järjestämiin taloutta koskeviin neuvotteluihin. Sosiaalijohtaja seuraa erityishuoltopiirin kustannuksia.

1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

PYHÄRANNAN KUNTA

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	TP 2016 1 000 €	TP 2015 1 000 €
Toimintatuotot	5 378	5 196
Toimintakulut	16 646	15 860
Osuus osakkuusyht.voitosta+/tappiosta-	0	1
Toimintakate	-11 268	-10 663
Verotulot	7 774	7 969
Valtionosuudet	3 537	3 402
Korkotuotot	5	7
Muut rahoitustuotot	8	5
Korkokulut -	31	40
Muut rahoituskulut -	1	3
**Rahoitustuotot ja kulut yht.	-19	-30
Vuosikate	24	678
Suunnitelman mukaiset poistot	725	625
Satunnaiset tuotot+/kulut-	-65	0
Tilikauden tulos	-771	52
Tilinpäätössiirot	0	0
Vähemmistöosuudet	0	0
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	-771	52

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	32,3	32,8
Vuosikate / Poistot, %	3,4	108,4
Vuosikate, euroa / asukas	11,8	316,7
Asukasmäärä	2 074	2 140

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista (%)

$. = 100 \times \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen on konsernin tulorahoitus riittävä.

Toimintatuotot	5 378 424,23	5 195 995,11
Toimintakulut	16 646 249,59	15 860 154,02
	32,31	32,76

Vuosikate prosenttia poistoista (%)

$. = 100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{arvonalentumiset})$

Vuosikate	24 465,37	677 663,79
Poistot	730 136,47	625 437,97
	3,35	108,35

Vuosikate euroa / asukas

Vuosikate	24 465,37	677 663,79
Asukasmäärä	2 074	2 140
	11,80	316,67

PYHÄRANNAN KUNTA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2016	2015
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	24	678
Satunnaiset erät	-65	0
Tulorahoituksen korjauserät	-118	14
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-784	-2 114
Rahoitusosuudet investointimenoihin	89	273
Pysyvien vastaavien luovutustulot	145	32
Toiminnan ja investointien rahavirta	-709	-1 118
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-11	-20
Antolainasaamisten vähennykset	31	4
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	68	1 575
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-469	-370
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	-4
Oman pääoman muutokset	2	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja po muutos	45	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-8	-2
Saamisten muutos	-167	-72
Korottomien velkojen muutos	137	-6
Rahoituksen rahavirta	628	1 105
Rahavarojen muutos	-81	-12
Rahavarat 31.12.	1 543	1 624
Rahavarat 1.1.	1 624	1 636
	0	0

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	3,5	36,8
Pääomamenojen tulorahoitus, %	2,1	30,4
Lainanhoitokate	0,1	1,8
Kassan riittävyys, pv	31	32

*) Kassastamaksut M €	18	18
-----------------------	----	----

PYHÄRANNAN KUNTA**KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

2016

2015

INVESTOINNIT**Investointien tulorahoitus, %**

$$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Vuosikate		24 465		677 664
Investointimenot	783 754		2 113 795	
./.. Rahoitusosuudet	<u>88 621</u>	695 132	<u>273 020</u>	1 840 776
		3,5		36,8

Pääomamenojen tulorahoitus, %

$$= 100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Vuosikate		24 465		677 664
Investointien omahankintameno	695 132		1 840 776	
Antolainasaamisten lisäykset	10 845		20 000	
./.. Antolainasaamisten vähennykset	30 835		4 388	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	<u>469 217</u>	1 144 360	<u>369 586</u>	2 225 974
		2,1		30,4

LAINANHOITO

Lainanhoitokate (Tunnusluvun arvo > 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, <1 heikko)

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainalyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhtiöiden omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Vuosikate	24 465		677 664	
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	30 533	54 998	40 315	717 978
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	30 533		40 315	
Lainalyhennykset	469 217	499 750	369 586	409 900
		0,1		1,8

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Rahavarat 31.12.	1 542 998		1 624 220	
Kassastamaksut tilikaudella	17 941 049	31	18 406 603	32

***) Kassastamaksut M €**

Konsernituloslaskelmasta

Toimintakulut (konsernituloslaskelmasta)	16 646 160		15 860 154	
Korkokulut	30 533		40 315	
Muut rahoituskulut (konsernituloslaskelmasta)	539		2 753	

Konsernirahoituslaskelmasta

Investointimenot	783 754		2 113 795	
Antolainasaamisten lisäykset	10 845		20 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	469 217	17 941 049	369 586	18 406 603

PYHÄRANNAN KUNTA
**KONSERNITASE JA SEN
TUNNUSLUVUT**

	TP 2016	TP 2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 151	11 240
Aineettomat hyödykkeet	200	288
Aineettomat oikeudet	1	1
Muut pitkävaikutteiset menot	197	285
Ennakkomaksut	2	2
 Aineelliset hyödykkeet	 10 365	 10 345
Maa- ja vesialueet	869	892
Rakennukset	5 121	5 014
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 936	2 290
Koneet ja kalusto	321	361
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1
Enn.maksut ja keskeneräiset	116	1 787
 Sijoitukset	 586	 608
Tytäryhteisöosakkeet- ja osuudet	0	0
Kuntayhtymäosuudet	0	0
Osakkuusyhteisöosuudet	7	6
Muut osakkeet ja osuudet	567	569
Muut lainasaamiset	0	20
Muut saamiset	13	13
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	 42	 28
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	 2 566	 2 472
Vaihto-omaisuus	48	40
 Saamiset	 975	 808
Pitkäaikaiset saamiset	48	2
Lyhytaikaiset saamiset	927	806
 Rahoitusarvopaperit	 5	 0
 Rahat ja pankkisaamiset	 1 538	 1 624
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	 13 759	 13 740

PYHÄRANNAN KUNTA
KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	6 306	7 076
Peruspääoma	5 663	5 663
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	4	3
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	1 410	1 358
Tilikauden yli-/ alijäämä	-771	52
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	9	7
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET	0	0
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	137	144
Eläkevaraukset	1	1
Muut pakolliset varaukset	137	143
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	130	71
VIERAS PÄÄOMA	7 178	6 443
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 956	3 358
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	942	750
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 469	469
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 811	1 866
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 759	13 740

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste %	45,9	51,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	43,0	38,9
Kertynyt ylijäämä+/alijäämä, 1000 €	639	1 410
Kertynyt ylijäämä+/alijäämä, € / asukas	308	659
Konernin lainakanta 31.12., 1000 €	4 425	3 827
Konsernin lainat, € / asukas	2 134	1 788
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	20
Asukasmäärä	2 074	2 140

*) Oman pääoman sidottujen erien osuus, %

41,2

41,2

*) Rahoitusvarallisuus, e/asukas

-2 247

-1 874

PYHÄRANNAN KUNTA
KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT
Omavaraisuusaste, %

100 x (oma pääoma + vähemmistöosuus + konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot). Lyhennetyssä konsernikaavassa laskennasta voi jättää pois saadut ennakot
Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tavoitetasona pidetään yli 50%:n ylittävää omavaraisuutta.

oma pääoma	6 305 575,26	7 075 670,65		
Vähemmistöosuus	8 664,13	7 167,69		
Konsernireservi	0,00	0,00		
poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,00	6 314 239,39	0,00	7 082 838,34
koko pääoma		13 759 370,06		13 740 404,36
		45,89		51,55

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * (vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

vieras pääoma	7 177 963,23	6 442 913,19		
saadut ennakot, pitkäaikaiset	0,00	0,00		
saadut ennakot, lyhytaikaiset	0,00	7 177 963,23	0,00	6 442 913,19
käyttötulot;				
* tilikauden toimintatuotot	5 378 424,23	5 195 995,11		
* verotulot	7 773 514,72	7 968 955,73		
* valtionosuudet	3 537 083,00	16 689 021,95	3 402 460,00	16 567 410,84
		43,01		38,89

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 409 918,28	1 357 785,67		
Tilikauden yli-/alijäämä	-771 193,28	638 725,00	52 132,62	1 409 918,29
		638,73		1 409,92

Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas

	638 725,00	307,97	1 409 918,29	658,84
--	------------	--------	--------------	--------

Konsernin lainakanta 31.12., 1000 € = Vieras pääoma - pitkäaikainen ja lyhytaikainen koroton vieraspääoma

vieras pääoma	7 177 963,23	6 442 913,19		
pitkäaikainen koroton vieraspo	942 205,07	750 167,34		
lyhytaikainen koroton vierapo	1 810 700,17	4 425 057,99	1 865 629,43	3 827 116,42
lainakanta = korollinen vieras pääoma; tarkistus				
pitkäaikainen korollinen vieraspo	2 956 240,46	3 357 899,01		
lyhytaikainen korollinen vieraspo	1 468 817,52	4 425 057,99	469 217,41	3 827 116,42
		4 425,06		3 827,12

Lainakanta 31.12., e/asukas

	4 425 057,99	2 133,59	3 827 116,42	1 788,37
--	--------------	----------	--------------	----------

Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€ = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Sijoitukset, muut lainasaamiset	10,00	0,01	20 000,00	20,00
---------------------------------	-------	------	-----------	-------

***) Oman pääoman sidottujen erien osuus, %**

100 x (peruspääoma + sijoitusrahaston pääoma + käyttöom. arvonkorotukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)

peruspääoma	5 662 851,07	5 662 851,07		
muut (sijoitus) rahaston pääoma	3 999,19	2 901,30		
käyttöomaisuuden arvonkorotukset	0,00	5 666 850,26	0,00	5 665 752,37
koko pääoma		13 759 370,06		13 740 404,36
		41,19		41,23

***) Rahoitusvarallisuus, e/asukas**

.(saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset) - (vieras pääoma - saadut ennakot) / asukasmäärä

Saamiset	974 696,80	807 859,71		
rahoitusarvopaperit	4 921,94	95,48		
rahat ja pankkisaamiset	1 538 075,92	2 517 694,66	1 624 124,12	2 432 079,31
vieras pääoma		7 177 963,23		6 442 913,19
		-2 247,00		-1 874,22

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 § mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Kunnanhallituksen esitys tuloksen käsittelystä voi tarkoittaa investointivarausten, poistoeron tai rahaston lisäystä tai vähennystä Suomen Kuntaliiton tilinpäätöstä koskevan suosituksen ehtojen mukaan.

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden alijäämä 834 287 euroa siirretään taseen yli/alijäämätilille.

1.7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 § mukaan kunnan tulokehitys edellyttää tasapainottamista, mikäli päätyneen tilikauden tulos on alijäämäinen eikä taseessa ole edellisten vuosien ylijäämää sen kattamiseen.

Pyhärannan kunnalla ei ole ollut taseessa kattamatonta alijäämää vuonna 2015. Edellisten tilikausien ylijäämätilillä on 723 321,05 euroa eli alijäämää kertyy 110 965,62 euroa.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (Kuntalaki §110). Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytettävä tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n säädetyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

1.7.3. Valtioneuvoston asetus kunnan talouden tunnuslukujen eräistä raja-arvoista

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 63 a §:ssä tarkoitetut raja-arvot alittuvat, jos kunnan tilinpäätöksen mukainen taseen kertynyt alijäämä asukasta kohti oli viimeisessä selvityksen käynnistämistä edeltäneessä hyväksytyssä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.

Raja-arvot alittuvat myös jos edellä 1 momentissa tarkoitettujen kunnan tilinpäätösten mukaan kunnan taloudessa täyttyvät kaikki seuraavat edellytykset:

- 1) kunnan vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroveroprosentti on vähintään 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
- 3) asukasta kohti laskettu kunnan lainamäärä ylittää kaikkien kuntien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kunnan taseessa on kertynyttä alijäämää;
- 5) kunnan omavaraisuusaste on alle 50 prosenttia; sekä
- 6) kunnan suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

2.1.1. Hallintokuntien toimintakertomukset

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen/sisäinen)

Tammikuu-Joulukuu 2015

540 Pyhäranta

	Ta	Toteutunut 2016	TOT %	Toteutunut 2015	Toteutunut 2014
Toimintatuotot	1 609 910	1 744 277	108,3	1 697 090	2 044 056
Toimintakulut	12 623 190	13 318 891	105,5	12 595 341	12 454 016
Toimintakate	11 013 280	11 574 614	105,1	10 898 250	10 409 960

KÄYTTÖTALOUSOSA

Toimielin KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuualue 1100 Vaalit

Vastuuhenkilö keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja

Vastuualueen tehtävät Kunnallisvaaleissa:
- ehdokashakemusten vastaanotto ja tarkastaminen sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen
- vaalien erilaiset valmistelutoimet
- ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen
- ennakkoäänten laskenta ja kaikkien äänten tarkastuslaskenta ja tiedottaminen
- vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen.
Valtiolisissa vaaleissa:
- vaalien erilaiset valmistelutoimet
- ennakkoäänestysasiakirjojen tarkistaminen.
Kaikissa vaaleissa:
- vaalien ennakkoäänestyksen järjestäminen
- valtio maksaa materiaali- ja tietojärjestelmäkustannukset, kunta muut kustannukset.

Henkilöstö keskusvaalilautakunnan sihteeri

Toiminnalliset tavoitteet

1. Vaalien aikataulu:
2016 Ei vaaleja
2017 Kuntavaalit
2018 Presidentinvaali

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	3 438	3 570			
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	3 438	3 570	0	0	
Ulkoiset kulut	4 081	3 809		6	
Sisäiset kulut		6			
Toimintakulut	4 081	3 815	0	6	
Toimintakate	643	245	0	6	
Muutos % (2014/2015)					
€/asukas	0,3	0,1			

Toimielin

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuualue

1200 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Vastuualueen tehtävät

Valtuuston päätettävien hallinnon ja talouden tarkastusta koskevien asioiden valmistelu ja valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.

Talousarvion perustelut

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	Tot 1-12	TOT%
Ulkoiset tuotot					
Sisäiset tuotot	3 111	3 931	4 150	3 771	90,9
Toimintatuotot	3 111	3 931	4 150	3 771	90,9
Ulkoiset kulut	2 810	5 543	6 380	5 808	91,0
Sisäiset kulut					
Toimintakulut	4 400	5 543	6 380	5 808	91,0
Toimintakate	1 289	1 612	2 230	5 808	91,4
Muutos %					
€/asukas					

Toimielin KUNNANHALLITUS

Vastuualue 1300 Yleinen hallinto

Vastuuhenkilö kunnanjohtaja, työsuojelun ja työterveyshuollon osalta työsuojelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät Toiminnan ohjaus ja seuranta, valtuusto, hallitus, maankäytön suunnittelu, elinkeinoelämän kehittäminen, kuntien välinen yhteistoiminta, joukkoliikenne, hallinto- ja talouspalvelut, henkilöstöhallinto, työsuojelu- ja yhteistoiminta, työterveyshuolto, tietohallinta ja atk, painatus ja kopiointi, maaseututoimi, kunnan markkinointi, verotus, talous- ja velkaneuvonta, suhdetoiminta ja edustus, myyntivoitot kiinteistöistä ja irtaimistosta. Kunnanhallitus huolehtii valtuuston hyväksymien tavoitteiden puitteissa kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta.

Henkilöstö Kunnanjohtaja ja toimistosihteeri. Määräraha kahden nuoren palkkaamiseen kesätöihin.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Kunnan markkinoinnin ja näkyvyyden lisääminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Uuden kunnanjohtajan myötä on pyritty hankkimaan kunnalle myönteistä näkyvyyttä ja sitä kautta lisäämään kiinnostavuutta. Kunnassa on käynnistetty myös systemaattinen työ viestinnän ja markkinoinnin kehittämiseksi. Tämä ei kuitenkaan ole ollut aivan yksinkertaista johtuen havaituista ongelmista kunnan taloudessa ja hallinnossa. Työ jatkuu vuonna 2017.
2. Kunnassa on ryhdytty alustavasti tarkastelemaan mahdollisuuksia talous- ja palkkahallinnon uudelleenorganisoinniseksi sekä selvittämään tarpeita ohjelmistopäivityksiin.
3. Kunnassa on toteutettu yleinen organisaatiouudistus sekä hyväksytty uusi hallintosääntö.

Talousarvion perustelut

Maaseutupalvelut ja talous- ja velkaneuvonta ovat edelleen ostopalveluita. Työterveyshuolto on siirretty terveyspalveluista henkilöstöhallinnon alle. Kirjanpito- ja ostopalvelut, ostolaskutus sekä palkkahallinto ostetaan Taitoasta.

Kaavoituksessa jatketaan Ihoden osayleiskaavan laatimista.

Osallistutaan kunnan kaikkien toimielinten yhteiseen tavoitteeseen työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan osalta. Palkkavarausta ja

työllistämiseen liittyviin muihin menoihin on varattu yhteensä 75 000 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Kunnanhallituksen vastualueen alla olevista kustannuspaikoista kunnanvaltuuston ulkoiset menot alittuivat hiukan suunnitellusta n. 3243 euroa. Ylitystä tuli taloushallinnon ja henkilöstöhallinnon kustannuspaikoilla. Ylitys johtuu molempien kustannuspaikkojen osalta lähinnä palvelujen ostoista toimisto- ja asiantuntijapalveluiden osalta, joka johtuu myyntilaskujen, ostolaskujen, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkkatositteiden volyymin lisääntymisestä verrattuna vuoteen 2015. Muut kustannuspaikat toteutuivat lähes suunnitellusti.

Kunnan omistamat Findan osakkeet myytiin ja myynti sattui lähes hintahuippuun (30,50 e per osake), tänään (21.3.2017) noteeraus 31,00 e per osake.

Maanmyynti onnistui hyvin, mm. vanhan terveysaseman tontti myytiin Attendolle perustettavan yhtiön lukuun.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	19 646	33 569	25 850	149 733	579,2
Sisäiset tuotot	384 916	150 168	173 570	146 319	84,3
Toimintatuotot	404 562	183 737	199 420	296 053	148,5
Ulkoiset kulut	555 663	498 804	615 790	619 302	100,6
Sisäiset kulut	20 211	27 156	14 640	23 721	162,0
Toimintakulut	575 874	525 960	630 430	643 024	102,0
Toimintakate	171 312	342 223	431 010	346 971	80,5
Muutos %					
€/asukas	78,58	160,22	201,78	167,30	

Vastuualue **2000 Terveyspalvelut**

Vastuuhenkilö kunnanjohtaja

Vastuualueen tehtävät perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido ja muut terveyspalvelut

Toiminnalliset tavoitteet

1. Sote-yhteistyön selvittäminen valtakunnallisten linjausten mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Kunnanjohtaja, sosiaalihoitaja ja kunnan luottamusjohto on osallistunut erilaisiin sotea valmisteleviin työryhmiin ja kokouksiin;
2. kunnassa on selvitetty terveyspalvelujen sisäistä valvontaa ja ohjausvastuuta.

SUORITTEET				
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2016
Määrätavoitteet				
Perusterveydenhuolto				
avohoido/käynnit/as.	2,08	2,59	2,50	2,42
vuodeos.hoido/hp/as.	0,77	0,68	0,60	0,42
hammashuolto/käynti/as.	0,92	0,84	1,0	0,83
Erikoissairaanhoido				
avohoido/käynnit/as.	2,32	2,20	2,0	1,66
vuodeosastohoido/				
hoitojaksot/as.	0,15	0,12	0,18	0,11
Ensihoitokäynnit/as		0,42		0,49

Talousarvion perustelut

Perusterveydenhuollon yhteistoiminta-alue Uudenkaupungin, Vehmaan, Taivassalon ja Kustavin kanssa jatkaa toimintaansa. Uudenkaupungin talousarvioehdotuksen mukaan Pyhärannan kustannukset ovat vuonna 2016 1,2 miljoonaa euroa. Yhteistoiminta-alueen kustannuksiin sisältyy myös Vehmaan hoivaosaston yksi paikka.

Pyhäranta on Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky:n jäsen. Pyhärantalaisilla on mahdollisuus käyttää ei-kiireellisessä hoidossa koko erva-alueen palveluita, kuten Rauman kaupungin sairaalan palveluita.

Sairaanhoitopiiri on ilmoittanut Pyhärannan maksuosuudeksi noin 2 603 220 euroa. Kustannusten lasku vuoden 2015 talousarviosta on siten 6,8 % eli noin 200 000 euroa. Tilinpäätökseen 2014 nähden nousua on 154 000 euroa eli 6,3 %.

Rauman kaupungin sairaalan käyttömaksuihin on varattu 80 000 euroa.

Hallituksen käsittelyn jälkeen on tehty tarkennus palveluiden oston koskien perusterveydenhuoltoa sekä erikoissairaanhoitoa yht. ulkoiset kulut -35 000 euroa. Perusteena asiakasmaksujen korjaukset.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Kunnanvaltuusto on myöntänyt kokouksessaan 31.10.2016 § 40 400 000 euron lisämäärärahan, joka oli tarkoitus käyttää 2016 erikoissairaanhoitoon / 4320 Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä.

Lisämäärärahaa ei kokonaisuudessaan käytetty. Kuntaan sattui muutama erittäin kallis hoitojakso. Kalliiden hoitojen tasausjärjestelmän hyöty kunnalle oli yhteensä 787 070 (TP2015: 75 087, TA2016: 7 492).

Terveyspalveluissa avattiin uusi hammashoitola ja terveyspalvelut palautti maksuosuuksia.

TALOUS				
	TP 2015	TA 2016 + lisämäärä- raha	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot				
Sisäiset tuotot				
Toimintatuotot				
Ulkoiset kulut	3 961 123	4 679 183	4 279 183	92,7
Sisäiset kulut				
Toimintakulut	3 961 123	4 679 183	4 279 183	92,7
Toimintakate	3 961 123	4 679 183	4 279 183	92,7
Muutos %				
€/asukas	1 854,46		2 063,25	

*ta 2016 + KV 31.10.2016 lisämääräraha 400 000 (4215740 + 400 000= 4 615740)

Kunnanhallitus yhteensä

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016 + lisämäärä raha	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	19 646	33 569	25 850	149 733	579,2
Sisäiset tuotot	384 916	150 168	173 570	146 319	84,3
Toimintatuotot	404 562	183 737	199 420	296 053	148,5
Ulkoiset kulut	4 353 235	4 459 927	5 231 530	4 898 485	93,6
Sisäiset kulut	20 211	27 156	14 640	23 721	162,0
Toimintakulut	4 373 445	4 487 083	5 246 170	4 922 207	93,8
Toimintakate	3 968 883	4 303 346	5 046 750	4 626 154	91,7
Muutos %					
€/asukas	1804,04	2 014,68	2 175,44	2230,55	

Toimielin	PERUSTURVALAUTAKUNTA
Vastuualue	2100 Hallinto
Vastuuhenkilö	Sosiaalihoitaja
Vastuualueen tehtävät	Perusturvalautakunta vastaa toimialaansa kuuluvista kunnan sosiaalipalveluista lain edellyttämällä ja tarpeen vaatimalla tavalla. Palveluita tuotetaan osin kunnan omana palveluna, osin ostamalla palveluita ulkopuolelta. Näitä palveluita ovat: Sosiaalihuollon palvelut (sosiaaliasiamiespalvelut, sosiaalipäivystys ja sosiaalineuvonta). Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut. Lastensuojelu (lasten ja nuorten laitoshoido, lastensuojelun sosiaali- ja perhetyö, lastensuojelun perhehoito). Lastenvalvojan tehtävät, joita ovat avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten isyyden selvittämistä koskevat asiat sekä sopimukset lapsen hoidosta, tapaamisoikeudesta, asumisesta ja elatuksesta. Vanhustenpalvelut (kotisairaanhoido, kotipalvelu, vanhainkotihoito ja asumispalvelut). Kehitysvammapalvelut (laitoshoido, perhehoito, päivä- ja työtoiminta, kehitysvammanneuvolan palvelut ja asumispalvelut). Vammaispalvelut (vammainen laitoshoido, asumispalvelut ja asunnon muutostyöt, kuljetuspalvelu, henkilökohtaiset avustajat). Päihdehuolto. Työhön liittyvät palvelut. Toimeentuloturva. Muu sosiaalitoiminta.
Henkilöstö	Sosiaalihoitaja, sosiaaliohjaaja /kuraattori, perhetyöntekijä, toimistosihteeri.
Toiminnalliset tavoitteet	1. Työllistettyjen käyttäminen ikäihmisten apuna kodinhoidossa ja muissa palveluissa. Osallistutaan kunnan kaikkien toimielinten yhteiseen tavoitteeseen työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan osalta. Työntekijän palkkaaminen palkkatuella kehittämään työttömien toimintaa Pyhärannan kunnassa. Palkkavarausta ei ole huomioitu talousarviossa. Mittarit: Kuntarahoituksen osuuden väheneminen. 2. Sähköisen asioinnin kehittäminen yhdessä hallintokuntien kanssa. Mittarit: Kansalaisten asiointitilin käyttäjämäärä ja kotisivuille luotu lomakepohjat. 3. Sijaisjärjestelyn toimivuus. Hallintokuntien yhteinen tavoite. Mittarit: Sijaisjärjestelyt käytössä kaikissa hallintokunnissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

Toiminnallisesti ja taloudellisesti vuosi 2016 oli erittäin haastava. Vuotta leimasi merkittävät talousarvioylitykset, jonka lisäksi toimialan toimintaa jouduttiin hoitamaan tilapäisjärjestelyin. Lisäksi kunnan toimielimet joutuivat vastaamaan kahteen toimialasta aluehallintovirastolle tehtyyn kanteluun.

Perusturvan hallintopalvelut vastuualueen tavoitteisiin oli valtuusto linjannut työllistämistoiminnan. Tämä ei kuitenkaan ole määrärahoiltaan kuulunut perusturvan hallinnon vastuualueelle, vaan työllistämispalkkojen määräraha on ollut kunnanhallituksen alaisuudessa ja kuntouttava työtoiminta toimeentuloturvan alla.

Valtuustolle raportoitii vuoden aikana (tot 1-4), että kuntouttavan työtoiminnan määrärahat, käytännössä KELA:lle maksettavat toimeentuloturvan kuntaosuudet olisivat kääntyneet laskuun, vaikka ne tosiasiallisesti olivat nousseet (maaliskuussa kumulat. tot. 142,5 %). Tämä tieto korjattiin seuraavassa raportissa (tot 1-8). Loppuvuoden aikana (loka-joulukuu) myös saatiin aikaan haluttu muutos eli lopulta kustannukset laskivat vuoden takaisesta noin 10 %. Työmarkkinatuella olevien määrä on kuitenkin ollut kasvussa.

Sähköisten palvelujen kehittäminen ei edennyt halutulla tavalla. Kansalaisten asiointitiliä ei ole ollut käytössä, jonka lisäksi verkkosivuille on tuotettu vain rajallinen määrä pdf-lomakepohjia. Varsinaisesta sähköisestä asioinnista ei kuitenkaan ole ollut kyse. Loppuvuodesta kunta on osallistunut useisiin sähköisen asiointin hankkeisiin, joissa on myös käsitelty perusturvalautakunnan alaisuuteen kuuluvia kysymyksiä. Sähköiseen asiointiin panostamisen järkevyyttä kuitenkin vähentää maan hallituksen suunnitelma siirtää palvelut pois kuntien vastuulta. Tämän vuoksi esimerkiksi puutteelliset asiakasrekisterit on syksyllä luotu hakemistopohjaisena ilman varsinaista erillistä järjestelmää. Rekisterit ja kirjauskäytännöt on loppuvuonna saatu lainmukaiselle tasolle. Vanhusten palveluissa Ihoden toimipisteeseen hankittiin tietokone ja laajemmin Mediatri-lisenssit, jolloin kirjauksia varten ei ole tarvinnut enää liikutella henkilöstöä, jonka lisäksi palvelua käytetään nyt laillisesti. Lisäksi henkilöstön käyttöoikeudet on päivitetty asianmukaisiksi.

Sijaisjärjestelyjen osalta jouduttiin tilapäisjärjestelyihin hallinnossa sosiaalijohtajan irtisanouduttua kesäkuussa. Tämän jälkeen sosiaalijohtajana toimi kunnanjohtaja oman toimensa ohessa samalla kun sosiaaliohjaaja toimi tiiminvetäjänä, kunnes uusi sosiaalijohtaja aloitti marraskuussa (hän kuitenkin irtisanoutui talousarviovuoden jälkeen). Kotihoidossa kotihoidon ohjaajan virkavapauden ajan toimi sijainen, joka tuli loppuvuodesta nimitetyksi uuteen "Päällikkö, kotipalvelut" virkaan.

Vuodelle 2016 on varattu projektirahaa "Ote työstä luo tulevaisuutta" hankkeeseen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Perusturvan hallinnon kulut pysyivät talousarviossa. Tässä yhteydessä on kuitenkin huomioitava, että kunta joutui perusturvan hallinnon toiminnasta johtuen maksamaan vahingonkorvauksia ja muita erääseen asunnon muutostyöhön liittyviä kustannuksia 65 307, jotka kirjattiin satunnaisiin eriin. Satunnaiset erät taas kirjanpitoteknisesti kirjataan kunnanhallituksen / Yleisen hallinnon alle. Kokonaisuudessaan satunnaisiin eriin olisi tullut kirjata vielä 5 667, jonka suuruinen lasku esitettiin kunnalle vasta kirjanpidon sulkemisen jälkeen. Tämä tullaan kirjaamaan vuodelle 2017.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Ulkoiset tuotot		403	0	507	0
Sisäiset tuotot			0	0	0
Toimintatuotot			0	507	0
Ulkoiset kulut	181 140	182 882	185 110	170 173	91,9
Sisäiset kulut	35 590	39 545	40 290	34 991	86,8
Toimintakulut	216 730	222 427	225 400	205 165	91,0
Toimintakate	216 730	222 024	225 400	204 658	90,8
Muutos %			1,5		
€/asukas			105,5	98,7	

Vastuualue **2200 Lapsiperheiden palvelut**

Vastuuhenkilö Sosiaalijohtaja

Vastuualueen tehtävät Lastensuojelua on lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, millä tarkoitetaan lastensuojelutarpeen selvitystä, asiakassuunnitelman laatimista, avohuollon tukitoimia, lapsen kiireellistä sijoitusta ja huostaanottoa sekä siihen liittyvää sijais- ja jälkihuoltoa. Lastensuojelutyötä ohjaa lastensuojelulaki, jonka tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen ja erityiseen suojeluun. Ennaltaehkäisevänä työnä pyritään takaamaan lasten hyvinvointi tukemalla perheitä heidän kasvatustehtävässään, tekemällä yhteistyötä koulujen ja päivähoidon kanssa. Lastensuojeluna tarjotaan perheiden hyvinvointia tukevia avopalveluita ja tarpeen mukaan myös laitospalveluita.

Henkilöstö

Sosiaalijohtaja, sosiaaliohjaaja/kuraattori, perhetyöntekijä.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Lastensuojelun sosiaalityön, koulujen, terveydenhuollon ja päivähoidon välisen yhteistyön kehittäminen Pyhärannan ala-asteiden, yläasteiden sekä toisen asteen koulutuspaikkojen kanssa, joissa opiskelee pyhärantalaisia nuoria.

Mittarit: Mahdollisuuksien mukaan kerran kuukaudessa järjestettävä yhteinen palaveri koulun henkilökunnan kanssa, johon myös vastuukuraattori osallistuu. Lastensuojelu-ilmoitusten vähentyminen, avohuollon tukitoimien vähentyminen.

2. Uusien työkäytäntöjen kehittäminen, tukiperheiden ja tukihenkilöiden kartoittaminen.

Mittarit: Lastensuojeluasiakkuuksien väheneminen, laitoshoidon välttäminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

Johtuen sosiaalijohtajan irtisanoutumisesta, lastensuojelutoiminta jouduttiin osan vuotta järjestämään tilapäisjärjestelyin, jolloin Uudenkaupungin kaupunki hoiti laajasti kunnan lastensuojelutyötä. Lastensuojelussa jouduttiin muutamii toimenpiteisiin, jonka lisäksi kiinnitettiin huomiota puuttuviin kirjauksiin. Tältä osin asia on korjattu.

Yksi nuori oli avohuollon sijoituksessa keväällä. Yksi tukiperhe aloitti lastensuojelulapsen tukemisessa. Lastensuojelussa toimenpiteet keskittyivät avohuollon tukitoimiin. Yhteistyötä koulun kanssa tehtiin osallistumalla oppilashuoltoryhmiin sekä ala-asteen että yläasteen kouluissa. Ala-asteiden oppilashuoltoryhmät mahdollistivat varhaisemman puuttumisen perheen ongelmatilanteissa. Sosiaalityössä lastensuojelun avohuollon tukitoimenpiteiden palveluiden piirissä on ollut yli kymmenen (10) lasta ja nuorta. Tukitoimenpiteinä olivat taloudellinen apu, esimerkiksi harrastusten mahdollistaminen, sekä tukiperhetoiminta ja kodinhoitoavun antaminen.

Kevään toteumaraportissa puhuttiin yhteistyön lisäämisestä muun muassa koulun ja päivähoidon kanssa. Tämä oli todellisuudessa ollut hyvin ohutta ennen loppukesää. Vaikka keväällä virheellisesti raportoitii, että talousarviossa pysyttäisiin, ylittivät määrärahat. Tämä johtui erityisesti asiantuntijapalvelujen ylityksistä, tarkemmin Uudeltakaupungilta ostetuista toimisto- ja asiantuntijapalveluista.

Kunnan sosiaalityöntekijän toiminnasta on tehty kantelu aluehallintovirastolle, johon kunnanhallitus on vastannut elokuussa. Lisäksi perusturvalautakunta on tammikuussa 2016 vastannut toiseen aluehallintovirastolle aiemmin sosiaalityöntekijästä tehtyyn kanteluun.

Talousarvion perustelut

Sosiaalipäivystys järjestetään arkena, viikonloppuisin ja arkipyhinä seudullisesti Vakka-Suomen kuntien kanssa. Sosiaalijohtaja osallistuu päivystykseen, joten päivystyksestä myös jonkin verran tuloja.

Talousarviossa on varauduttu avohuollon kustannuksiin yhteensä 24 000e

Talousarviossa ei varauduta mahdollisiin huostaanoton kustannuksiin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Lastensuojelumenot ylittyivät ja niitä varten saatiin vuoden kestäessä 70 000 euron lisämääräraha. Lastensuojelun palkat toteutuivat käytännössä talousarvion mukaisina huolimatta lisäkustannuksia aiheuttaneista sosiaalijohtajan vaihtumisen sijaistarpeesta sekä perhetyöntekijän vaihtumisesta. Tällä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta. Merkittävin syy syntyi ylitykseen tuli Palvelujen ostoista, joiden toteuma suhteessa talousarvioon on 483 % ja edellisvuoteen 282,8 %. Tähän sisältyivät sekä tilapäisen huostaanoton kustannukset että asiantuntijatyön hankkiminen Uudestakaupungista. Näiden johdosta määrärahat ylittyivät vieläkin lähes 10 000 eurolla, josta 2 158 euroa on tuloalitusta ja 7 720 menoylitystä. Menoylityksen esitetään 8 000 euron siirtoa perusturvan hallinnon vastuualueelta, jolla menoylitys tulee katetuksi.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Ulkoiset tuotot	12 838	14 267	14 200	12 042	84,8
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	12 838	14 267	14 200	12 042	84,8
Ulkoiset kulut	92 359	111 526	75 030	152 819	203,7
Sisäiset kulut	1 976	1 932	1 520	1 451	95,5
Toimintakulut	107 173	113 458	76 550	154 270	201,5
Toimintakate	94 335	99 191	62 350	142 228	228,1
Muutos %			-37,1		
€/asukas			29,2	68,6	

Vastuualue

2300 Vanhusten ja vammaisten palvelut

Vastuuhenkilö	Sosiaalihoitaja, sosiaaliohjaaja, kotihoidon ohjaaja vanhusten avopalveluiden osalta
Vastuualueen tehtävät	Kotisairaanhoidon, kotipalvelun, tukipalveluiden ja laitoshoidon järjestäminen.
Henkilöstö	Kotihoidon ohjaaja, seitsemän kotihoitajaa

Toiminnalliset tavoitteet

Vanhusten palvelut

1. Kuntouttavan ja ennaltaehkäisevän työotteiden kehittäminen kotihoidossa.

Mittarit: Yli 75-vuotiaiden kotona asuvien osuus kasvaa. Vanhus- ja vammaistyön osaaminen ja työtavat ovat kehitettävien palvelusisältöjen mukaisia.

2. Perhehoito ensisijaisena tavoitteena ja tavoitteena on laitosasumisen vähentäminen.

Mittarit: seuranta ja valvonta, sosiaaliohjaajan kotikäynnit.

3. Vanhusten itsenäisen selviämisen tukeminen.

Mittarit: Kartoitetaan tukihenkilöt

Vammaisten palvelut

1. Tavoitteena laitosasumisen väheneminen, perhehoidon ensisijaisuus, osallistuminen, työssä käyminen, liikkuminen, asioiminen ja vapaa-ajan viettoon kuuluvat toiminnot. Tavoitteena on lisätä henkilökohtaista apupalvelua ja kotiin järjestettävää palveluasumista.

Mittarit: seuranta ja valvonta.

2. Kimppakyytitoiminnan lisääminen Pyhärannan alueella.

Mittarit: Käyttäjämäärä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

Kotihoidon asiakkaiden määrä pysyi käytännössä samana, mutta useilla asiakkailla joudutaan käymään useasti. Tehostetun palveluasumisen piiriin tuli merkittävästi lisää asiakkaita. Tähän liittyvät budjetointiongelmien nostettiin vuoden aikana esiin. Kunnassa muodostettiin asiakasrekisteri kustannustietoisuuden saavuttamiseksi sekä todettiin, että vain harvalle oli tehty annettujen ohjeiden mukaiset RAVA-selvitykset. Tämä johti maksusitoumusten/palvelusetelien myöntämisen selvästi suuremmalle joukolle, kuin mihin oli taloudellisesti varauduttu. Syyskuun alun jälkeen palveluihin ei ole

enää mennyt asiakkaita. Vanhusten palveluista muodostui kunnan merkittävin taloudellinen ongelma, jonka seurauksena kunnan talous kriisiytyi. Koska todellinen tilanne ei ole ollut tiedossa, ei ongelmaan ole aidosti pystytty puuttumaan. Tavoitteena on aidosti tulevaisuudessa, että kotihoitoa lisätään ja laitoshoidon vähennetään. Nykyisellään yli 75-vuotiaiden hoitoisuusaste on noin kaksinkertainen valtakunnallisiin tavoitteisiin ja kunnan asettamiin tasoihin nähden.

Kaukolankodin osalta on kunnan johdon taholta otettiin neuvottelukontakti Laitilan kaupunkiin tavoitteena luopuminen yksikössä olevista paikoista. Kunnan sopimus mahdollistaa yksipuolisen irtautumisen Kaukolankodin palveluista, jonka lisäksi kunta on kiinnostunut myymään kiinteistöosuutensa. Kuntaan alettiin myös rakentaa uutta yksityistä tehostetun palveluasumisen yksikköä.

Määrätavoitteet ja taloudelliset tavoitteet

MÄÄRÄTAVOITTEET						
Asiakkaita	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	(tot-1-8)	(tot-1-4)
Vanhainkodissa	13	9	11	8	8	(8)
Yksityisissä hoitokodeissa	30	30	17	x)43	(38)	(33)
Kotihoidossa	37 vak	35 vak	46 vak	44 vak	(24)	(34)
	43 tp	40 tp	32 tp	44 tp	(19)	(12)
Omaishoidontuella						
yli 65-vuotiaat	8	5	11	11	(11)	(11)
Alle 65-vuotiaat	9	12	8	10	(9)	(9)
SUORITTEET						
Hoitopäivän kustannus						
Vanhainkodissa	152,40	161	160	153,18	(163)	(168)
Yksityisissä hoitokodeissa	103,55	99	103	100:60	(100)	(100)
Käyntikerran hinta**						
Kotihoito - brutto	22,15	-				
Kotihoito - netto	16,95	-				

TP 2014 ja siitä eteenpäin hoitopaikkojen käyttäjien kokonaislukumäärä Vanhainkotipaikkoja on Kaukolankodissa 11 ja Vehmaalla 1.

** Määritelty tilinpäätöksen mukaan

x) Asiakkaista kolmellatoista (13) käytössä palveluseteli

Omaishoidontuen tarve on lisääntynyt ja omaishoidon vapaiden aikaisen hoidon tarve ja tästä aiheutunut lisäkustannukset. Omaishoidon vapaiden ajaksi pyritään löytämään perhehoitoa tai ryhmäkotimuotoista toimintaa.

Vaikeavammaisten kuljetuspalveluun oikeutettujen määrä on kasvanut, taksimaksuihin on tullut korotuksia. Otetaan käyttöön taksikortit sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisissa kuljetuspalveluissa. Laskujen käsittely helpottuu.

Vammaisten henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti. Mikäli henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja ja tukitoimia sosiaalihuoltolain tai muun yleisen lainsäädännön nojalla, hänen tarvitsemansa palvelut ja tukitoimet järjestetään vammaispalvelulain ja sitä täydentävän vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen (759/1987) mukaisesti. Vammaispalvelulain tarkoituksena on edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kanssa.

Keskusteluja Kaukolankodin mahdollisesta luopumisesta jatketaan Laitilan kaupungin kanssa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Vanhusten ja vammaisten palvelujen talousarvio ylittyi merkittävästi. Ylitystä tapahtui siitäkin huolimatta, että kesken talousarviovuoden vastuualueelle myönnettiin 400 000 euron lisämääräraha. Vastuualueen tulot alittuivat 20 284 eurolla, josta neljännes johtui siitä, ettei uutena budjetoituja myyntituloja tullutkaan, jonka lisäksi muita tukia ja avustuksia kertyi ainoastaan kaksinkertainen, ei nelinkertainen määrä edelliseen vuoteen. Lisäksi maksutuotot erityisesti kotihoidossa laskivat.

Toimintakulujen osalta kustannukset ylittyivät vielä yli 250 000 eurolla huolimatta myönnetystä lisämäärärahasta. Henkilöstökulut alittuivat, mutta henkilöstösivukulut ylittyivät, koska omaishoidon tuen saajien eläkemaksuja ei ollut budjetoitu ollenkaan. Merkittävimmät ylitykset tulivat Palvelujen ostoissa sekä avustuksissa, joista jälkimmäisen osalta noin 21 tuhannen euron ylitys (118,4 %) omaishoidon tuessa ja 120 tuhannen ylitys (279,2 %) vammaisille annetuissa avustuksissa. Näistä jälkimmäisen osalta ongelmaksi muodostui yhden asiakkaan jääminen talousarvion ulkopuolelle sekä saman asiakkaan vuodelle 2015 kuuluneen laskun virheellinen tiliöinti tammikuussa 2016 väärälle vuodelle. Tämänkin lisäksi määräraha tilillä ylitettiin. Onneksi talousarvioon oli jäänyt 49 tuhannen euron määräraha, jota koskeva asiakkuus oli jo päättynyt aiemmin.

Palvelujen ostojen osalta asiakaspalvelujen ostot muilta tilillä 400 000 euron muutosmäärärahalla korjattu määräraha ei riittänyt, kun huomioitiin myös vammaisten palvelut (153 %). Sinänsä vanhusten palvelujen osalta muutettu määräraha riitti ja alittui, kun tarkastelu kohdistetaan vain yksityisiltä ostettuihin palveluihin. Asiakaspalvelujen

ostot kunnilta ylittyi (123,8 %) myös lähinnä Vehmaan tehostetun palveluasumisen käytöstä johtuen. Ylimääräisen reilun 10 tuhannen euron budjetoimaton kustannus tuli Kaukolankodin kosteusvaurioiden korjaamisesta. Vanhusten ja vammaisten palveluihin esitetään 260 000 euron lisämäärärahan myöntämistä.

Vanhusten ja vammaisten taloudenhallintaa koskevissa selvityksissä on havaittu, että syy epäselvyyksiin on virheellisessä budjetoinnissa. Asiakkaita oli jo vuoden alussa noin puolet enemmän kuin mitä budjettiin oli esitetty. Lisäksi kevään 2016 aikana asiakasmäärän ylitys kaksinkertaistui. Palveluihin pääsy ei ollut toteutettu asianmukaisesti lautakunnan antamia ohjeita noudattaen, vaan sijoituspäätökset oli tehty ilman vaadittuja tutkimuksia. Vammaisten osalta taas osa asiakkaista oli jäänyt kokonaan budjetoimatta, vaikka asiakkuudet olivat jatkuneet pitkään. Selvittelyssä ongelmia toi se, että kustannuksia oli kirjattu useassa kohdin väärille kustannuspaikoille. Vaikka syyskuun alun jälkeen ei ole tullut uusia asiakkaita ja myös heinäkuun jälkeen asiakkaiden nettolisäys oli vain kaksi kriteerit täyttävää, ei syntynyttä ongelmaa ole voitu purkaa.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Ulkoiset tuotot	336 620	316 674	323 680	303 396	93,7
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	
Toimintatuotot	336 620	316 674	323 680	303 396	93,7
Ulkoiset kulut	2 545 436	2 579 389	2 328 210	2 985 276	128,2
Sisäiset kulut	101 150	25 017	18 780	9 772	52,0
Toimintakulut	2 646 587	2 604 406	2 346 990	2 995 049	78,9
Toimintakate	2 309 967	2 287 732	2 023 310	2 691 653	133,0
Muutos %			-11,6		
€/asukas			947,2	1297,8	

Vastuualue

2600 Toimeentuloturva

Vastuuhenkilö

Sosiaalihoitaja

Vastuualueen tehtävät

Sosiaalityön ja taloudellisen tuen avulla ylläpidetään ja edistetään asukkaiden hyvinvointia ja itsenäistä suoriutumista. Aikuissosiaalityö on yksilön tai perheen kanssa tehtävää lakisääteistä asiakastyötä, jonka tavoitteena on tukea asiakasta ylläpitämään tai parantamaan arkipäivän selviytymistä. Aikuissosiaalityöhön sisältyy yleiseen sosiaaliturvaan liittyvää ohjausta ja neuvontaa, kriisi-, päihde- ja mielenterveystyötä,

työllistymistä, kouluttautumista, asumista ja kuntoutumista tukevaa toimintaa.

Henkilöstö

Sosiaaliohjaaja

Toiminnalliset tavoitteet

1. Alle 29 v. nuorten, joilla ei ole ammattikoulutusta saaminen koulutuksen tai muiden tukitoimien piiriin pois toimeentuloasiakkuudesta. Lisätään kuntouttavaan työtoimintaan pääsyä. Työttömien kanssa käydään säännöllisiä aktivointipalavereja sosiaalitoimen ja työvoimatoimiston taholta.

Mittarit: Päätöksen käsittelyaika max. 7 päivää, tilastot. Kuntaosuuksien pieneneminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

Toimeentulotuensaajissa oli toimintavuonna yhteensä 34 perhettä ja ehkäisevän tuen piirissä 10 henkilöä. Ennaltaehkäisevällä toimeentulotuella kyettiin edistämään henkilöiden omatoimista suoriutumista ja ehkäisemään ylivelkaantumista ja syrjäytymistä. Kuntouttavalla työtoiminnalla aktivoitiin pitkään työttömänä olleita henkilöitä ja toiminta eteni yhteistyössä työvoimatoimiston kanssa. Työtoimintaa järjestettiin ensisijaisesti kunnan omassa työtoiminnassa sekä lisäksi ostopalveluna Laitilasta ja Raumalta. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1.1.-31.12.2016 välisenä aikana yhteensä 15 henkilöä.

Talousarvion perustelut

Työmarkkinatuen kuntaosuudet ovat viime vuonna kasvaneet puolella. Kuntaosuuksien vähenemiseksi on kehitettävä kunnan taholta kuntouttavan työtoiminnan tai työkokeilun järjestämistä. Työttömien, erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut huolestuttavasti. Kuntien vastuita vaikeammin työllistyvien aktivoinnissa on lisätty tämän vuoden alusta. Sen sijaan kunnille ei ole annettu välineitä eikä resursseja työttömien aktivointiin. Kuntien osuus yli 300 vuorokautta työmarkkinatuella olleiden työmarkkinatukimenoista on kasvamassa huolestuttavan nopeasti. Tämä on kunnissa nopeimmin kasvava menoerä tänä vuonna. Nykyinen tilanne, jossa pitkäaikaistyöttömien määrä kasvaa nopeasti, kertoo toisaalta heikosta työmarkkinatilanteesta mutta myös siitä, että nykyinen järjestelmä ei toimi. Tässä tilanteessa on kokeiltava uusia vaikuttavampia työttömien aktivointikeinoja ja että kunnan on otettava ”koppi” tästä asiasta

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Työmarkkinatuen kuntaosuudet ovat pysyneet talousarviossa (ks. tarkempi selvitys perusturvan hallinto vastuualueen alla edellä).

Toimintavuoden aikana vastuualueelle myönnettiin yhteensä 26 tuhannella euron lisämääräraha, joka allokoitiin perustoimeentulotukeen, täydentävään toimeentulotukeen ja

ehkäisevään toimeentulotukeen. Muutosmäärärahojen jälkeen määrärahat riittivät.

Vastuualueen toimintatuotot alittuivat lähes 12,5 tuhannella eurolla. Tämä selittyy virheellisesti tuotoiksi muut tuet ja avustukset tilille budjetoidulla lähes 20 tuhannen euron tulolla, jonka taustaksi on selventynyt virheellisesti tehty johtopäätös perustoimeentulotuen valtionosuuden vajaan 10 tuhannen euron takaisinperinnästä vuonna 2015.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Ulkoiset tuotot	28 334	22 494	51 200	38 704	75,6
Sisäiset tuotot			0		
Toimintatuotot	28 334	22 494	51 200	38 704	75,6
Ulkoiset kulut	94 952	174 156	140 790	162 469	115,5
Sisäiset kulut		0	0		
Toimintakulut	94 952	174 156	140 790	162 649	115,5
Toimintakate	66 618	151 662	89 590	123 945	138,3
Muutos %			-40,9		
€asukas			41,9	59,7	

Vastuualue 2800 Erityispalvelut

Vastuuhenkilö Sosiaalijohtaja

Vastuualueen tehtävät Työmarkkinoilta syrjäytettyjen ja muiden syrjäytymisvaarassa olevien tukeminen. Kunnan tulee työllistää velvoitetyöllistettävien omaan kuntaan. Muodostetaan työryhmä, jonka tehtävänä on suunnitella työttömien tukitoimia kunnan taholta.

Henkilöstö -

Toiminnalliset tavoitteet Syrjäytyvien nuorten ja työttömien vähentyminen sekä heidän koulutus- ja työmahdollisuuksien parantuminen, nuorten elämänhallintataitojen kehittyminen. Kuntaosuuksien väheneminen.
Mittarit: Aktivointisuunnitelmat työttömien kanssa säännöllisesti asiakkaan, Te- keskuksen ja sosiaalityöntekijän kesken.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

Toimintatuotot ovat jääneet alle talousarvion. Toimintakulut ovat ylittyneet vanhusten ja vammaisten palveluissa.

Talous- ja toimintaraportointi oli sosiaalitoimen osalta kattava. Tilastokeskukselle ja Stakesille vuosittain tehtävistä toimintatilastoista oli saatavissa sosiaalitoimen toiminnasta yksityiskohtaiset tiedot.

Talousarvion perustelut

Erityispalvelut sisältyvät toimeentulotuen kustannuksiin

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Erityispalvelut ovat käytännössä talousarviossa, mutta koska koko vuoden budjetti on alle 900 euroa, ei tällä vastuualueella ole merkitystä. Kunta ei käytännössä hoida kyseistä tehtävää.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Ulkoiset tuotot			0	0	0
Sisäiset tuotot			0	0	
Toimintatuotot			0	0	
Ulkoiset kulut	10 418	958	890	855	101,2
Sisäiset kulut			0		
Toimintakulut	10 418	958	890	855	101,2
Toimintakate	10 418	958	890	855	101,2
Muutos %			-92,7		
€asukas			0,42	0,41	

Perusturvalautakunta yhteensä

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	
Ulkoiset tuotot	377 791	353 838	389 080	354 649	91,2
Sisäiset tuotot	775	0	0		
Toimintatuotot	377 791	353 838	389 080	354 649	91,2
Ulkoiset kulut	2 937 143	3 048 910	2 790 620	3 471 772	127,2
Sisäiset kulut	138 716	66 495	60 590	46 215	76,3
Toimintakulut	3 075 859	3 115 405	2 730 030	3 517 987	126,1
Toimintakate	2 698 068	2 761 567	2 401 540	3 163 338	131,7
Muutos %			-13,00		
€/Asukas			1124,3	1525,2	

Toimielin	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuualue	3000 Hallinto
Vastuuhenkilö	sivistystoimenjohtaja, vt. Osaamispalvelupäällikkö 18.2.2017 ->
Vastuualueen tehtävät	Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen yleis- ja erityisopetuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämisestä ja toiminnasta. Sivistyslautakunta huolehtii omalta osaltaan oppilashuollollisten palvelujen laadusta. Oppilashuoltoon kuuluvat mm. koulukuraattorin sekä psykologin palvelut kolmessa alakoulussa. Sivistystoimi vastaa kunnan opetus- ja kasvatuspalveluista huolehtimalla mm. toimialaansa kuuluvan lainsäädännön mukaisista kunnalle kuuluvista tehtävistä.
Henkilöstö	sivistystoimenjohtaja, toimistos sihteeri (80 %) 30.6.2016 asti, minkä jälkeen vakinaistettu työsuhte toistaiseksi voimassaolevaksi.
Toiminnalliset tavoitteet	- Hallituksen kärkihankkeen (1) mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (Liikkuva koulu-hanke sekä kielten opiskelun monipuolistaminen). Mittari: Uusien järjestelyjen toimivuus - Sijaisjärjestelyjen toimivuus, hallintokuntien yhteinen tavoite Mittari: Sijaisjärjestelyt käytössä kaikissa hallintokunnissa. - Opetussuunnitelman ottaminen käyttöön 1.8.2016 alkaen. Mittari: Opetussuunnitelmatyön tulokset - Varhaiskasvatuslain- ja asetuksen asteittaisen voimaantulon mukanaan tuomien muutosten ja haasteiden ottaminen vastaan sekä varhaiskasvatussuunnitelmatyön johdonmukainen aloittaminen Mittari: Varhaiskasvatussuunnitelmatyön tulokset - Sivistystoimen henkilöstön (kahdeksan työntekijää) eläköityminen v. 2018 mennessä joustavin ja uusia ratkaisumalleja hakien sekä toimintayksiköiden tarkastelu Mittari: Uusien järjestelyjen toimivuus - Ruotsin kielen laadullisen opetuksen järjestelyt Mittari: Kielen opiskelun tulokset (raportointi ja arviointi)

7. Varhaiskasvatusta ja opetustoimea koskevien suunnitelmien, lomakkeiden ja asiakirjojen päivitys

Mittari: Suunnitelmien toimivuus

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Liikkuva-koulu hankkeen hakemusta on siirretty haettavaksi yhdellä vuodella eteenpäin.
Lukuvuodeksi 2017-2018 tarkoituksena on oli riittävän aikaisessa vaiheessa ennen hakemuksen lähettämistä eteenpäin kerätä koulukohtaiset suunnitelmat ja yhdistää ne yhteiseksi hakemukseksi. Hakemusten jättöaika umpeutui 10.3.2017. Hakemuksiin olisi tullut jättää liite, myös talousarvioon varatusta, ennakoidusta omavastuusta, jota ei syksyn 2016 talousarviotyössä ole tehty. Näin ollen, lukuvuodelle 2018-2019 tulee varata talousarvioon syksyn 2017 talousarviotyössä omavastuusumma ja tehdä projektina tarvittavat suunnitelmat yhteistyössä Pyhärannan kunnan tuki- ja hallintopalveluiden kanssa mm. ulkoilu- ja liikuntapaikkojen kehitysstrategia.

Ruotsin kielen opetus on aloitettu jokaisella Pyhärannan koululla siten, että opetus alkaa kuudennen luokan alussa. Opetuksesta vastaa luokanopettaja.

2. Sijaisjärjestelyissä on käytetty sisäisiä järjestelyjä mm. varhaiskasvatuksen sisällä eri toimipisteiden välillä. Tarvittaessa on perustellusti hallintosääntöä noudattaen käytetty ulkopuolisia sijaisia.
3. Uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2016 alkaen siten, että perusopetuksen opetussuunnitelmaa täydennetään syksyn aikana arvioinnin, liitteiden (suunnitelmat) sekä esiopetussuunnitelman osalta.
Koulunjohtajien kokouksissa on sovittu, että käyttöön otettua perusopetuksen opetussuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa lukuvuoden aikana seuraavaa lukuvuotta 2017-2018 varten.
4. Varhaiskasvatuksessa aloitettiin henkilöstömuutosten valmistelu toimintakautta 1.8.2016 varten. Valmistelut uuden varhaiskasvatuslain mukaisiin vaatimuksiin aloitettiin päättämällä subjektiivisesta oikeudesta varhaiskasvatukseen sekä aikuisen ja lasten lukumäärän välisestä suhteesta.

Uudet työsopimukset on organisaatiomuutoksesta johtuen tehty 31.12.2016 asti, minkä jälkeen tilanne kartoitetaan uudelleen. Ryhmäperhepäiväkodin kaksi työntekijää on irtisanoutunut tehtävästään eläkkeelle siirtymisen vuoksi. Kahteen toistaiseksi voimassa olevaan toimeen haetaan lähihoitajia. Haku päättyy 23.9.2016.

Sivistystoimessa työskennelleen sihteerin tehtävä on muutettu 1.7.2016 alkaen toistaiseksi voimassa olevaksi toimeksi siten, että

hän työskentelee kolmena päivänä viikossa (60 %) sivistystoimessa ja kaksi päivää teknisessä toimessa (40 %).

5. Iltapäivätoiminnan ohjaajan ja koulunkäynninohjaajan eläköitymisen myötä tehtävät yhdistettiin yhdeksi koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan toimeksi.
Vastaisuudessa eläköitymisien myötä on tavoitteena muuttaa kaikki ryhmäperhepäivähoitajien toimet lähihoitajien toimiksi, joista yhtä toimea mietitään muutettavaksi lastentarhanopettajan toistaiseksi voimassa olevaksi viraksi.
6. Ruotsin kielen opetus on aloitettu luokanopettajavetoisesti jokaisella alakoululla lukuvuonna 2016-2017.
7. Sivistyslautakunta hyväksyi päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelman liitettäväksi uuteen opetussuunnitelmaan. Suunnitelmien päivitystyö jatkuu vuoden 2017 aikana.

Talousarvion perustelut

Opetushallitus on käynnistänyt valtioneuvoston asetuksen pohjalta opetussuunnitelman perusteiden valmistelun esiopetusta, perusopetusta ja lisäopetusta varten. Esiopetuksen, perusopetuksen ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteet valmistuivat vuoden 2014 loppuun mennessä. Uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laadittujen paikallisten opetussuunnitelmien tulee olla hyväksyttyinä siten, että niiden mukaiseen opetukseen voidaan siirtyä 1.8.2016 alkavan lukuvuoden alusta lukien. Perusopetukseen valmistavan opetuksen perusteet on uudistettu vuonna 2009, eikä niihin tässä vaiheessa tule muutoksia. Vakka-Suomen koulutusjaostossa on jatkettu kuntien välistä yhteistyötä opetussuunnitelman laadinnassa. Tehtävän koordinointiin on palkattu yhteiskoordinaattori. Tähän on varattu 4 000 euroa.

Varhaiskasvatustlain ensimmäinen vaihe on tullut voimaan 1.8.2015, ja varhaiskasvatussuunnitelman perustetyön on tarkoitus käynnistyä kunnissa vuoden 2016 aikana siten, että uusi varhaiskasvatustlaki otetaan käyttöön 1.8.2017 alkaen. Uudet varhaiskasvatussuunnitelman perusteet luovat pohjaa tulevaisuuden varhaiskasvatukselle ja toimivat sisällön kehittämisen ja ohjauksen välineenä.

Toimistosihteerille on varattu talousarvioon neljä päivää 30.6.2016 asti.

Arvio taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2016

Tulojen ja menojen arvioidaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	0	0	28 000	103	0,4
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	0	0	28 000	103	0,4
Ulkoiset kulut	101 060	107 233	119 140	141 095	118,4
Sisäiset kulut	18 325	85 598	112 210	86 159	76,8
Toimintakulut	119 385	192 831	231 350	227 254	98,2
Toimintakate	119 385	192 831	203 350	227 152	111,7
Muutos %					
€ / asukas	55,79	90,28	95,20	109,52	

Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen huhti- kesäkuussa 2016 tekemien työsuojelutarkastuksen tarkastuskertomusten mukaan jokaiselle kolmelle koululle annettiin toimintaohjeita tilojen ja koneiden saamiseksi lainsäädännössä olevien vaatimusten mukaisiksi.

Koulunjohtajien laatimien vastineiden mukaan vaadittavat toimenpiteet ovat kustannuksiltaan keskimäärin 30 000 euroa /koulu, yhteensä lähes 100 000 euroa.

Asiasta tulee käydä keskustelu vuoden 2017 talousarvion laadinnan yhteydessä. Keskeisimmäksi kysymykseksi nousee, missä määrin investointeja lähdetään viemään eteenpäin, vai onko olemassa muita ratkaisumalleja.

Vastuualue

3100 Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö

sivistystoimenjohtaja
lastentarhanopettaja
vastaava hoitaja

Vastuualueen tehtävät

Varhaiskasvatuspalveluiden tarjonta, jossa korostuvat hoito, kasvatus ja oppiminen.
Varhaiskasvatuksen kasvukumppanuudessa tuetaan perheen antamaa kotikasvatusta ja lapsen kaikenpuolista hyvinvointia.

Henkilöstö

Vakituiset:

lastentarhanopettaja, kolme lähihoitajaa ja yksi vuorohoitaja, sijoituspaikka päiväkotia Satakielellä.

Vastaava hoitaja, kolme ryhmäperhepäivähoidossa työskentelevää ryhmäperhepäivähoitajaa, sijoituspaikka ryhmäperhepäivähoitokoti Kirsikka.

Kolme ryhmäperhepäivähoitajaa, sijoituspaikka
ryhmäperhepäivähoitokoti Tuiskuranta.

Kolme osa-aikaista (70%) iltapäivätoiminnanohjaajaa, perhepäivähoitaja

Määräaikaiset:

Perhepäivähoitaja, määräaikainen erityisen tuen piirissä olevan
lapsen avustaja, oppisopimuskoulutuksessa oleva opiskelija,
jatkaa vuonna 2017, kaksi osa-aikaista
iltapäivätoiminnanohjaajaa 2.6.2016 asti

Toiminnalliset tavoitteet

1. Yhteistyön kehittäminen naapurikuntien varhaiskasvatuksen kanssa

Mittari: Toteutuneiden yhteispalavereiden määrä

2. Varhaiskasvatuksen laadun kehittäminen koulutuksen, järjestelyjen ja organisaation kehittämisen myötä

Mittari: Toteutuneet varhaiskasvatuksen arviointikäynnit ja palautekeskustelut henkilökunnalle sekä huoltajille suunnattu arviointikysely

3. Sähköisten oppimisympäristöjen tuominen ja kehittäminen varhaiskasvatukseen.

4. Yhtenäisen oppimispolku-käsitteen vahvistaminen ja nivelvaiheen kynnyksen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen alentaminen.

Mittari: oman työn arviointi

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Pyhärannan kunta on tehnyt ostopalvelusopimuksen Laitilan kaupungin kanssa varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluista kunnan varhaiskasvatukseen ajalle 1.8.2016-31.5.2017.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on kiertänyt kerran viikossa jokaisessa yksikössä elokuusta alkaen tehden testauksia, arvioita sekä edistänyt tuen- ja oikeanlaisen kasvatuksen saamista yksikössä.

2. Koulutus on ollut vähäistä koulutusmäärärahojen puutteen vuoksi, mutta työntekijöille on annettu mahdollisuus osallistua maksuttomiin koulutuksiin. Toukokuussa 2016 järjestettiin koko henkilöstön yhteinen TYHY-päivä.

Sivistystoimenjohtaja on säännöllisesti käynyt varhaiskasvatuksen yksiköissä erilaisissa palavereissa. Ja arviointikeskustelua on kunnanjohtajan kanssa sopien siirretty keväälle 2017.

3. Jokaisessa varhaiskasvatuksen yksikössä on uutena otettu käyttöön yksi yhteinen iPad. Syksyllä 2015 aloitettu varhaiskasvatuksen TVT-koulutus on jatkunut syksyllä 2016 sisäisin järjestelyin.

5. Yhteistyötä on lisätty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstön kanssa. Käytännössä tämä on toteutunut erilaisissa yhteistyömuodoissa, koska työskentely tapahtuu lhodea lukuun ottamatta samassa pihapiirissä.

Talousarvion perustelut

Varhaiskasvatuksessa on tavoitteena panostaa henkilökunnan koulutukseen ja ohjaukseen. Varhaiskasvatuksen laadun kehittämistä arvioidaan henkilökunnan kanssa järjestettävillä arviointikäynneillä ja palautekeskusteluilla. Lisäksi huoltajille teetetään varhaiskasvatuksen arviointikysely. Vuorohoitotarpeen määrä on pysynyt edellisestä vuodesta samana, minkä vuoksi talousarvioon on laskettu yhden lähihoitajan palkkamenot. Erityisen tuen lapsille on varattu yhden avustajan palkkamenot. Varhaiskasvatuksen yksiköt päiväkotit Satakieli, ryhmäperhepäivähoitokodit Kirsikka ja Tuiskuranta ovat täynnä. Vuoden 2016 talousarvion palkkausmenoihin huomioidaan edelleen neljän lähihoitajan palkkaus. Perhepäivähoitajia on palkattu tälle vuodelle ainakin yksi, mahdollisesti jopa kaksi.

Arvio taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2016

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	148 856	177 448	145 000	166 389	114,8
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	148 856	177 448	145 000	166 389	114,8
Ulkoiset kulut	717 031	747 475	810 230	749 213	92,5
Sisäiset kulut	125 243	39 961	13 810	55 097	399,0
Toimintakulut	842 274	787 436	824 040	804 310	97,6
Toimintakate	693 418	609 988	679 040	637 920	93,9
Muutos %			1,13		
€ / asukas	324,03	285,57	317,90	307,58	

Vastuualue

3200 Esiopetus

Kustannuspaikka

3211 lhoden esiopetus
 3211 Reilan esiopetus
 3211 Rohdaisten esiopetus

Vastuuhenkilö

sivistystoimenjohtaja

Vastuualueen tehtävät Tarjotaan perusopetuslain mukaista esiopetusta esiopetusikäisille lapsille lähikoulussa. Esiopetuspaikka järjestetään perusopetuslain mukaan. Esiopetus perustuu yhteistoimintaan lasten huoltajien kanssa. Esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä.

Henkilöstö Kevätlukukaudella 2016
1 esikoulunopettajaa, 2 luokanopettaja (30% ja 40%)
Syyslukukaudella 2016
2 esiopettajaa, yksi ryhmä luokanopettajavetoinen esiopetus-2.lk (Reila).

Toiminnalliset tavoitteet

1. Lapsen hyvinvoinnin lisääntyminen

Mittari: Oppilashuoltoryhmien toiminta kolmella tasolla yksilökohtainen, koulukohtainen ja yhteisöllinen oppilashuolto
2. Esioppilaan siirtyminen perusopetukseen joustavasti yhteistyötä tehden

Mittari: Havainnot ja tulokset ensimmäisen luokan aloittamisen jälkeen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Oppilashuoltoryhmät ovat tarvittaessa kokoontuneet eri tasoilla ja yksilökohtaisesti tuen tarvetta on arvioitu joustavasti yhtenäisen koulupolun edellytysten mukaisesti. Uuden esiopetussuunnitelman mukaan myös nivelvaiheen siirtymäkäytännöt ovat kirjattu tarkemmiksi.
2. Esioppilaiden siirtyminen perusopetukseen on sujunut saumattomasti tiiviin yhteistyön johdosta. Esiopetusta on annettu samassa koulussa muun perusopetuksen kanssa, minkä vuoksi siirtymisen nivelvaihe on madaltunut.

SUORITTEET

TP 2014 TP 2015 TP 2016

Määrätavoitteet

Esioppilaiden määrä	27	20	20
---------------------	----	----	----

Talousarvion perustelut

Esiopetuksen lapsimäärien vaihtelut kylittäin tekevät esiopetuksen järjestämisen haasteelliseksi lukuvuosittain.

Kevätlukukaudella 2016 Reilan, ja Rohdaisten esioppilaat integroituvat alkuopetuksen kanssa. Ihodessa toimi oma esiopetusryhmä.

Syyslukukaudella 2016 kouluilla on omat esikouluryhmät esikouluopettajineen, jos jokaiselle koululle saadaan seitsemän tai sitä suurempi määrä esikoululaisia. Ennusteen mukaan Reilassa esiopetusluokka integroituu alkuopetuksen kanssa, ja Ihodessa ja Rohdaisissa toimii oma esikouluryhmä. Ennen toimintakauden alkua kartoitetaan mahdollisuudet hyödyntää lto/lo-tutkinnon suorittaneiden käyttöä esiopetuksessa.

Varhainen puuttuminen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö esikoulussa antaa hyvän pohjan tulevalle perusopetuksen oppimisolulle. Puitteiden tulisi luoda esikoululle nämä toimintaedellytykset. Uusi oppilashuollon suunnitelma luo pohjan suunnitelmalliselle työlle.

Arvio toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2016

Tulojen ja menojen arvioidaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

Syyslukukaudella sekä Rohdaisten että Ihoden koulussa on aloittanut esiopetusryhmä esiopettajan luotsaamana.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	18 307	10 470	0	40 415	***
Sisäiset tuotot			0		
Toimintatuotot	18 307	10 470	0	40 415	****
Ulkoiset kulut	93 710	92 833	85 940	109 225	127,1
Sisäiset kulut	8 759		0	0	
Toimintakulut	102 469	92 833	85 940	109 225	127,1
Toimintakate	84 162	82 363	85 940	68 810	80,1
Muutos %			4,34		
€ / asukas	39,33	27,63	40,23	33,18	

Vastuualue

3300 Perusopetus

Vastuuhenkilö

sivistystoimenjohtaja
Ihoden koulun koulunjohtaja
Reilan koulun koulunjohtaja
Rohdaisten koulun koulunjohtaja

Vastuualueen tehtävät

Perusopetusta järjestetään Pyhärannassa vuosiluokille 1-6 kolmessa alakoulussa. Vuosiluokkien 7-9 opetus järjestetään sopimusperus-

teisesti Raumalla, Laitilassa ja Uudessakaupungissa. Niiden erityistä tukea tarvitsevien lasten opetus, joiden opetusta ei omassa kunnassa pystytäkään antamaan, järjestetään alueellisena yhteistyönä. Yhteistyökumppanit ovat Rauma, Laitila ja Uusikaupunki.

Henkilöstö

Kevätlukukausi 2016

Yhdeksän vakituista luokanopettajaa, joista kahden (30% ja 40%) tunteja esikoulussa sekä yksi määräaikainen luokanopettaja opetusryhmien pienentämisrahalla (resurssiopettaja). Kolmeen luokanopettajan virkaan on yhdistetty koulunjohtajan tehtävät.

Resurssiopettaja on Reilassa keväällä 2016 osa-aikaisena (10h) jakamassa 0-2-luokkien ryhmää, rahoitus tulee osittain hankerahoituksesta. Näiden lisäksi on kiertävä erityisopettaja, pienryhmän erityisluokanopettaja, 2 vakituista koulunkäynninohjaajaa (76% ja 65%), määräaikainen koulunkäynninohjaaja (siirtyy iltapäivätoimintaan iltapäivällä), 1 erityistä tukea tarvitsevan lapsen koulunkäynninohjaaja sekä 3 keittäjää (+ yksi osa-aikainen keittäjä 2h/pv)

Syyslukukausi 2016

9 vakituista luokanopettajaa, erityisopettaja, erityisluokanopettaja, kaksi vakituista koulunkäynninohjaajaa (76% ja 65%), 2 määräaikaista koulunkäynninohjaajaa, 1 erityislapsen koulunkäynninohjaaja, 3 keittäjää (+ yksi osa-aikainen keittäjä 2h/pv)

Toiminnalliset tavoitteet

1. Hallituksen kärkihankkeen (1) mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (Liikkuva Koulu-hanke sekä kielten opiskelun monipuolistaminen)

Mittari: uusien järjestelyjen toimivuus

2. Sijaisjärjestelyjen toimivuus, hallintokuntien yhteinen tavoite

Mittari: Sijaisjärjestelyt käytössä kaikissa hallintokunnissa

3. Opetussuunnitelman ottaminen käyttöön 1.8.2016 alkaen

Mittari: Opetussuunnitelmatyön tulokset

4. Sivistystoimen henkilöstön eläköityminen joustavia ja uusia ratkaisumalleja hakien sekä toimintayksiköiden tarkastelu koskien tilajärjestelyä oppilasmäärän mahdollisesti kasvaessa.

Mittari: uusien järjestelyjen toimivuus

5. Ruotsin kielen laadullisen opetuksen järjestelyt

Mittari: Kielen opiskelun tulokset (raportointi ja arviointi)

6. Perusopetusta koskevien suunnitelmien päivitys

Mittari: Suunnitelmien toimivuus

7. Sähköisten opetusmateriaalien ottaminen käyttöön porrastetusti.

Mittari: Opettajien antamat raportit sähköisten oppimateriaalien käytöstä

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Liikkuva-koulu hankkeen hakemusta on siirretty haettavaksi yhdellä vuodella eteenpäin, lukuvuodeksi 2017-2018. Maaliskuussa 2017 päätetty siirtää haettavaksi 2018-2019.

Ruotsin kielen opetus on aloitettu jokaisella koululla kuudennelta luokalta luokanopettajavetoisesti.

2. Sijaisjärjestelyissä on tehty sisäisiä järjestelyjä ja tarvittaessa palkattu sijaisia hallintosäännössä mainittujen ehtojen mukaisesti.
3. Uudet opetussuunnitelmat on hyväksytty siten, että ne on voitu ottaa käyttöön lukuvuoden alussa, 1.8.2016 alkaen. Opetussuunnitelmaa täydennetään arvioinnin ja suunnitelmien osalta syksyn aikana.

Arviointikäytännöt käyttöönotettu joulukuussa 2016, hyödyntäen mm. sähköistä Wilma-työkalua.

4. Iltapäivätoiminnan ohjaajan ja koulunkäynninohjaajan eläköitymisen myötä on tehtävät yhdistetty yhdeksi koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan toimeksi.
5. Ruotsin kielen opetus on huomioitu uuteen opetussuunnitelmaan siten, että opetus tapahtuu luokanopettajan toimesta kuudennelta luokalta alkaen lukuvuonna 2016-2017.

6. Sivistyslautakunta on hyväksynyt päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelman liitettäväksi uuteen opetussuunnitelmaan.

7. Sähköisten opetusmateriaalien ottaminen käyttöön on käynnistynyt viimeisinä lukuvuosina Pyhärannan kunnassa. Pääasiassa käyttö on ollut sähköisiä opetusympäristöjä, jotka ovat joko avoimia ja maksuttomia tai esimerkiksi oppikirjakustantajien tekemiä. Keväällä 2016 jokaiseen kouluun aloitettiin Turun Yliopiston VILLE- sähköinen oppimispolku –koulutus, jonka johdosta VILLE:n käyttöönotto matematiikan opetuksessa tapahtuu syksyllä 2016. Sähköinen arviointi on osa uutta opetussuunnitelmaa ja sopivaa vaihtoehtoa on tarkasteltu eri toimittajien valikoimista. Nykyiseen Wilma-palveluun maksuttomana lisäosana on otettu käyttöön arviointikeskustelupohjana joulukuussa 2016.

8. Pyhärannan kunta on tehnyt ostopalvelusopimuksen koulupsykologin palveluista ajalle 1.9.2016-31.7.2017 psykologi Johanna Vänskän kanssa.

Määrätavoitteet ja taloudelliset tavoitteet

	TP 2014	TP 2015	TP 2016
Määrätavoitteet			
Oppilaiden määrä	140	145	146
Henkilöstön määrä	21	20	20

Oppilaiden (0.-6.lk) ja henkilöstön määrä on laskettu syyslukukauden tilanteen mukaan Pyhärannan alakouluissa.

SUORITTEET				
Oppilasmäärä	lv. 2014-2015	lv. 2015-2016	lv 2016-2017	lv 2017-2018
Pyhärannan alakoulut	163	145	146	147
Ihoden koulu	64	51	51	50
Reilan koulu	48	44	47	46
Rohdaisten koulu	51	50	48	51
Oppilaita luokkamuotoisessa erityisopetuksessa (muissa kunnissa)	8	8	8	8
Yläkoulut: yhteensä Rauma-Uki-Laitila	76	86	85	85
Rauma	29	39	40	
Laitila	40	39	40	
Uusikaupunki	7	8	5	

Oppilaiden (0-6lk) määrä syyslukukauden tilanteen mukaan. (esikoululaiset mukana)

Talousarvion perustelut

Sähköisten opetusohjelmien ja materiaalien käyttöönotto sekä näihin kouluttautuminen on nykyaikaa. Tieto- ja viestintätekniikka vaatii kuitenkin jatkuvaa kouluttautumista. Koulutusrahat on varattu kuntien yhteisiin hankkeisiin. Jokaisella koululla on kolme luokanopettajan virkaa. Kevätlukukausi 2016 edetään syksyn 2015 tilanteen mukaan eli Ihodessa on resurssiopettaja ja Reilassa resurssiopettaja jakamassa 0-2-luokkaa. Rohdaisissa toimii pienryhmä erityisoppilaille ja tätä tullaan jatkamaan erityisluokanopettajan vetämänä. Tämä vähentää henkilökohtaisten avustajien tarvetta sekä sijoituksia naapurikuntiin. Opetusryhmien pienentämiseen osoitettua rahoitusta ei ole käytettävissä syyslukukaudella 2016.

Lisäksi hankerahoituksilla tulee vuoteen 2016 10 000 euroa kerhoihin, josta kunnan oma osuus on lisäksi 3 333 euroa.

Oppilashuollon toimintaan on varattu 20 000 € kuraattori- ja psykologipalveluiden järjestämiseen.

Arvio toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2016

Tulojen ja menojen arvioidaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	134 259	33 135	8 050	56 345	699,9
Sisäiset tuotot	25 175	9 839	12 860	8 753	68,1
Toimintatuotot	159 434	42 974	20 910	65 098	311,3
Ulkoiset kulut	2 049 518	2 104 967	2 118 800	2 065 235	97,5
Sisäiset kulut	404 086	294 709	226 110	221 756	98,1
Toimintakulut	2 453 604	2 399 676	2 344 910	2 286 991	97,5
Toimintakate	2 294 170	2 356 701	2 324 000	2 221 893	95,6
Muutos %			1,39		
€ / asukas	1072,05	1103,32	1088,01	1071,31	

Vastuualue **3400 Toisen asteen koulutus Ammattiopisto**

Vastuuhenkilö sivistystoimenjohtaja

Vastuualueen tehtävät KuEL eläkemenoperusteinen maksuosuus

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	0	0			
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	0	0			
Ulkoiset kulut	5 387	5 300	5 300	4 653	87,8
Sisäiset kulut					
Toimintakulut	5 387	5 300	5 300	4 653	87,8
Toimintakate	5 387	5 300	5 300	4 653	87,8
Muutos %			0		
€ /asukas	2,52	2,41	2,48	2,24	

Sivistyslautakunta (300) yhteensä

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	301 424	221 053	181 050	263 251	145,4
Sisäiset tuotot	25 176	9 839	12 860	8 753	68,1
Toimintatuotot	326 600	230 892	193 910	272 005	140,3
Ulkoiset kulut	2 966 731	3 057 461	<u>3 139 410*</u>	3 069 421	97,8
Sisäiset kulut	556 416	420 267	352 130	363 012	103,1
Toimintakulut	3 523 147	3 477 728	3 491 540	3 432 432	98,3
Toimintakate	3 196 547	3 426 836	3 297 630	3 160 428	95,8
Muutos %			3,77		
€ / asukas	1493,71	1604,32	1543,83	1523,83	

* Kunnanhallitus vahvistanut virheellisen luvun (3 076 000) oikeaksi.

Toimielin VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Vastuualue 3600 Vapaa-aikatoimen hallinto

Vastuuhenkilö Hallinto- ja vapaa-aikasihteeri (operatiivinen johtaja)

Vastuualueen tehtävät Vapaa-aikatoimen hallinto, yhdistystuki ja kesätaapahtuma

Henkilöstö Hallinto- ja vapaa-aikasihteeri

Toiminnalliset tavoitteet

1. Osallistutaan kunnan kaikkien toimielinten yhteiseen tavoitteeseen työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan osalta. Palkkavarausta ei ole huomioitu ta:ssa.

Mittari: Mittarit selkiytyvät jatkossa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Osallistuttu työtä ja tukea käytännön asioissa tarjoamalla. Osan asiakkaiden kanssa on työskennelty myös etsivän nuorisotyön puitteissa. Toiminta alkanut ja vaatii jatkuvaa kehittämistä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Hallinnon osalta tuli ylitystä ulkoisissa kuluissa tilillä vakinaisten 4005 palkat. Kokonaisuutena ulkoiset kulut 3600 osalta toteutuivat 1 783 euron ylityksenä suunniteltuun.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot					
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot					
Ulkoiset kulut	34 186	59 187	55 600	57 383	103,2
Sisäiset kulut	17 501	10 626	10 710	10 232	95,5
Toimintakulut	51 687	69 813	66 310	67 615	102,0
Toimintakate	51 687	69 813	66 310	67 615	102,0
Muutos %					
€/asukas	24,15	32,68	31,15	32,60	

Vastuualue	3650 Liikunta ja urheilu
Vastuhenkilö	Hallinto- ja vapaa-aikasihteeri (operatiivinen johtaja) ja liikunta-alueiden osalta myös rakennustarkastaja
Vastuualueen tehtävät	Liikuntatoiminta ja liikunta-alueet
Henkilöstö	Ohjaaja 30 %, uimaopettaja 1kk, kesätyöntekijä 1kk
Toiminnalliset tavoitteet	

1. Vertaisohjaajatoiminnan aloittaminen. Tavoitteena sitä kautta saada laaja joukko ikääntyneistä liikkumaan omien mieltymyksien mukaisesti niin, että se vastaa ikääntymisen tuomiin haasteisiin.

Mittari: Koulutusohjeet laadittu ja koulutus aloitettu sekä vertaisohjaajat toiminnassa.

2. Ikäihmisten tyytyväisyys tarjottuun liikuntapalveluun

Mittari: Toteutetaan asiakaskysely arvosanoin 1-5.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Vertaisohjaajia toimii vapaa-aikalautakunnan tarjoamissa vuoroissa, mutta tavoitteellista koulutusta ja rekryä ei ole järjestetty. Hallinto- ja vapaa-aikasihteeri hoiti keväällä kunnanjohtajan tehtävien sijaisuuden ja syksyn henkilöstövaihdosten vuoksi tavoite ei toteutunut vuonna 2016.
2. Asiakaskyselyt toteutettiin ikäihmisten ryhmissä suullisina palautteina. Pääosin palveluun oltiin tyytyväisiä ja toivottiin jatkoa ryhmille. Suunnitelmallisesti ei kuitenkaan ole palvelua voitu kehittää henkilöstö- ja tehtäväkuvasten vaihtumisen vuoksi.

Talousarvion perustelut

Vertaisohjaajatoiminnan aloittamisella Luodaan aktiivisille ikääntyneille koulutuspaketti muiden ikääntyneiden ohjaamiseen ja ohjeistamiseen liikunnallisesti. Nämä ikääntyneet toimivat vertaisohjaajina jatkossa muille ikääntyneille. Koulutuspaketin on tarkoitus sisältää laajasti informaatiota asiaa koskien sekä selkeät ohjeet asioista, mitä tulee ottaa huomioon ikääntyneiden ihmisten liikuttamisessa.

Liikuntaneuvontaa jatketaan eri tapahtumien yhteydessä. Yhteistyökumppaneina liikuntapuolen ja terveystieteiden asiantuntijoita. Liikuntastrategia jalkautetaan käytännön toimintaan eri toiminnallisin tavoin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Liikunnan ja urheilun osalta alitus tulee lähinnä siitä, että aineita, tarvikkeita ja kalustoa on ostettu hyvin säästeliäästi.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	1 455	2 830	1 500	2 162	144,1
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	1 455	2 830	1 500	2 162	144,1
Ulkoiset kulut	18 771	26 557	32 080	25 360	79,1
Sisäiset kulut	28 417	19 042	24 160	21 154	87,6
Toimintakulut	47 188	45 600	56 240	46 514	82,7
Toimintakate	45 733	42 770	54 740	44 353	81,0
Muutos %					
€/asukas	21,38	20,02	25,62	21,39	

Vastuualue

3700 Nuorisotyö

Vastuuhenkilö

Hallinto- ja vapaa-aikasihteeri (operatiivinen johtaja)

Vastuualueen tehtävät

Nuorisotoiminta ja nuorisotilat

Henkilöstö

Ohjaaja 70 %, nuorisotiloilla työskentelevä ohjaaja 39 %, kesätyöntekijä 1 kk

Toiminnalliset tavoitteet

1. Toteutetaan etsivää nuorisotyötä.

Mittari: Etsivän nuorisotyön asiakkaiden ja jatkotoimenpiteiden määrä

2. Nuorisotoiminta eri muodoissaan tavoittaa nuoret oikea-aikaisesti ja oikealla työmuodolla.

Mittari: Nuorille suunnattujen valvottujen kokoontumistilojen määrä ja nuorisotapahtumien määrä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Etsivän työn tilastot. Nuorten kanssa lähinnä tehty keskustelu- ja neuvontatyötä.
2. Valvottuja kokoontumistiloja kolme ja nuorisotapahtumien määrä ajalla 1-12 yhteensä 25 erillistä tapahtumaa, joissa keskimäärin 10 osallistujaa/kerta. Reilan nuorisotilassa 19 tapahtumaa, joissa keskimäärin 5 kävijää, Ihodessa 50 tapahtumaa, joissa keskimäärin 13 kävijää ja Rohdaisissa 50 tapahtumaa, joissa keskimäärin 15 kävijää.
Ajalla 1-12 yhteensä 154 kokoontumiskertaa, joissa 1990 kävijää.
Lisäksi järjestetty liikunnallisia puhtaasti nuorille suunnattuna tapahtumia, joita ei ole tähän laskettu.

Syksy 2016 menttiin sijaisjärjestelyin ohjaustoiminnassa vakituisen ohjaajan irtisanouduttua. Vuonna 2016 Pointti palvelu on poistunut käytöstä.

Talousarvion perustelut

Nuorten tavoitettavuutta ja asioiden hoitoa on parannettu tiivistämällä yhteistyötä kunnan omien hallintokuntien kanssa, tätä yhteistyötä on jatketaan. Toimitaan yhteistyössä myös muiden Vakka-Suomen kuntien ja Rauman kanssa. Tulevalla toimikaudella tarkastellaan myös tilojen käyttöastetta ja toimintaan osallistuvien määrää. Mahdolliset muutokset toimintaan tehdään tulevan tarkastelun perusteella.

Etsivän nuorisotyön avulla tukea tarvitsevat nuoret saatetaan niiden palvelujen piiriin, jotka parantavat nuorten arjenhallintataitoja ja valmiuksia hakeutua koulutukseen tai työhön ja joilla tuetaan nuoria suuntaamaan elämäänsä. Yhteistyötä tehdään muun muassa opinto-ohjaajien ja muiden nuoren asioita käsittelevien tahojen kanssa. Etsivää nuorisotyötä toteutetaan työporeittain.

Vakka-Suomen nuorisofoorumin toiminta ja nuorten oman verkkopalvelu Pointti.infon käyttömahdollisuuksien monipuolistaminen jatkuu. Mainontaa tiivistetään ja palvelun markkinointia tehostetaan.

Nuorisotiloilla järjestetään erilaisia tempauksia ja toimintailtoja nuorten toiveita kuunnellen. Tilojen toiminnassa painottuu osallistava työote.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Palkkojen ja palkkioiden tili alittui yhteensä 4 362 euroa. Myös aineita, tarvikkeita ja tavaroita ostettiin säästäväisesti. Osittain tämä johtuu siitä, että liikunnanohjausta hoidettiin syksyn ajan tilapäisin ohjausjärjestelyin.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	16 650	22 496	7 500	9 010	120,1
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	16 650	22 496	7 500	9 010	120,1
Ulkoiset kulut	47 689	54 971	60 070	52 845	88,0
Sisäiset kulut	15 068	12 783	7 970	10 373	130,1
Toimintakulut	62 757	67 754	68 040	63 218	92,9
Toimintakate	46 107	45 258	60 540	54 207	89,5
Muutos %					
€/asukas	21,55	21,19	28,34	26,14	

Vastuualue **3800 Kulttuuritoiminta**

Vastuuhenkilö Kirjastonhoitaja

Vastuualueen tehtävät Yleinen kulttuuritoiminta mahdollistaa kuntalaisten osallistua ja nauttia kulttuuritapahtumista.
Kulttuuritapahtumia suunnataan kaikille ikäluokille, niiden toteutus ja talouden seuranta

Henkilöstö Kirjastonhoitaja, toimenkuvassa 15 % kulttuurityötä.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Lasten kuvataidepäivän/leirin järjestäminen.

Mittari: toteutunut tapahtuma.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Kuvataidepäivää ei ole järjestetty.

Talousarvion perustelut

Jatketaan lasten taidekasvatuksen tukemista taideleirin, koululaisten teatterimatkan sekä taiteilijavierailun merkeissä.

Pyhärantalaisen taideyhdistys Hantla Ry:n korkeatasoinen konsertti- ja taidetarjonta on tärkeä kulttuuritarjonta Pyhärannassa, joten sen tukeminen ja säilyminen kunnassa vaatii rahallista panostusta. Alueelliseen kulttuuriyhteistyöhön sitoutuneina pyritään saamaan tasokkaat yhteisnäyttelyt alueelle, sekä Turun musiikkiakatemia

oppilaskonsertit.

Kunnan organisoitavaksi annetut ns. perinteiset itsenäisyyspäivän ja veteraanipäivän juhlatilaisuudet järjestetään edelleen yhteistyössä Pyhärannan seurakunnan kanssa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	3 269				
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	3 269				
Ulkoiset kulut	12 984	9 400	11 970	11 188	93,2
Sisäiset kulut	45	20	40		
Toimintakulut	13 029	9 420	12 010	11 188	93,2
Toimintakate	9 760	9 420	12 010	11 188	93,2
Muutos %					
€/asukas	6,12	4,41	5,62	5,39	

Vastuualue **3900 Kirjastotoiminta**

Vastuuhenkilö Kirjastonhoitaja

Vastuualueen tehtävät Vaski-kirjaston ajanmukainen kehittäminen ja seuranta. Kirjasto- ja tietopalvelun hoitaminen, asiakaspalvelun sekä laadun seuranta palvelun saatavuuden ja taloudellisuuden osalta.

Henkilöstö Kirjastonhoitaja, jonka toimenkuvasta 85 % kirjastotyötä ja 15 % kulttuurityötä.
Kirjastotoimen loma-ajan sijainen.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Nuorten lukuharrastuksen vahvistaminen.

Mittari: Nuoren lukuharrastusta tukevien tapahtumien ja toimintojen määrä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Kirjastossa järjestetään satutunteja päiväkotikäisille. Koululaiset vierailevat kirjastossa ja autopalvelussa. Lukuharrastusta

vauhditetaan mm. lukudiplomien avulla. Mediakasvatusta järjestetään kirjastolla ja kouluilla.

Hankintoja on tehty harkiten. Tapahtumien järjestämisellä pyritään asiakasmäärien kasvuun. Palveluista tiedotetaan verkon välityksellä sekä sosiaalisessa mediassa. Mediakasvatustapahtumia on järjestetty kouluilla sekä kirjastolla. Kirjastolla on lisäksi järjestetty tapahtumia lapsille, esim. peli-ilta kansallisella peliviikolla marraskuussa. Kävijämäärät ovat huolestuttavan alhaisia Pyhärannan kirjaston osalta. Pyhärannan asukkaat käyttävät Laitilan, Rauman ja Uudenkaupungin kirjastojen palveluja enemmän kuin kotikuntansa kirjastopalveluja. Hanke-suunnitelma omatoimikirjastosta on tehty aluehallintovirastolle. Omatoimikirjasto saattaa parantaa käyttöastetta.

Talousarvion perustelut

Järjestetään mm. kirjailijapäivä, jonka tarkoituksena on tuoda lapsille ja koululaisille kirjailija tutuksi. Tavoitteena, on tarjota nuorelle omakohtainen kirjailijakokemus, joka saattaisi käynnistää nuorella kiinnostuksen hakeutua enemmän kirjallisuuden pariin. Nuori voisi löytää lukemisesta itselleen uuden harrastuksen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Aineistohankinnat jäivät 4 442 euroa suunniteltua pienemmiksi.

Määrätavoitteet ja taloudelliset tavoitteet

SUORITTEET					
	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TS 2017
Kokonaislainat	9 026	10 089	11 753	8 044	8 100
Laina/as	4,09	4,60	5,5	3,8	
Kirjastokäyntejä	6 500	7 930	8 020	4 320	5 000
Käyntejä/as	2,95	3,60	3,75	2,02	2,5
Verkkokäynnit	4 524	8 464	9 562	8 353	9 000
Lainaajia	256	360	229	336	400

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	226	190	200	272	136,2
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	226	190	200	272	136,2
Ulkoiset kulut	65 643	68 035	78 950	73 126	92,6
Sisäiset kulut	11 797	4 427	920	7 959	865,1
Toimintakulut	77 440	72 462	79 870	81 085	101,5
Toimintakate	77 214	72 272	79 670	80 812	101,4
Muutos %					
€/asukas	36,08	33,84	37,29	38,96	

Vastuualue

3950 Muu koulutus

kansalaisopistot ja musiikkiopistot

Vastuuhenkilö

Hallinto- ja vapaa-aikasihteeri (operatiivinen johtaja)

Vastuualueen tehtävät

Vakka-Suomen kansalaisopisto toimii kuuden osakaskunnan alueella. Pyhäranta on yksi kuudesta opiston osakkaasta. Kansalaisopisto on alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Pyhärannalla on opiston osastonjohtaja. Vakka-Suomen musiikkiopisto on taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta antava oppilaitos. Opisto toimii kuuden osakaskunnan alueella, joista yksi on Pyhäranta.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Opistojen tarjonta Pyhärannassa on monipuolista ja toteutuu eri toimipaikoissa.

Mittari: Toteutuneiden kurssien ja osallistujien määrät.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12/2016

1. Opistojen tarjonta Pyhärannassa on monipuolista ja toteutuu eri toimipaikoissa.

Vakka-Suomen kansalaisopiston vuoden 2016 suoritustiedot vuodelta 2016:

tuntimäärä: 1120, kurssien määrä: 52. opiskelijoiden määrä: 330, kurssilaisten määrä: 636 ja kunnan asukasluku: 2074.

Vakka-Suomen Musiikkiopistosta opiskeli 12 pyhärantalaista musiikin perusopinnoissa ja 7 musiikkileikkikoululaista, 11

ulkopuolista eli yhteensä 30 oppilasta. Opetustunnit kevätkaudella 2016 17,00, syksyllä 19,34.

Pienenä huolenaiheena on musiikkiopistotoiminnassa se, että uusia opiskelijoita ei syksyllä 2016 aloittanut.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Tunteja on tuotettu kansalaisopistossa hieman liian kalliisti mutta toisaalta samalla hieman liian vähän, eli valtionosuutta ei ole saatu niin paljon kattamaan kustannuksia. Budjetti on ylittynyt kansalaisopistotoiminnan varatun 30 500 euron osalta. Ylitys 7384 euroa.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot					
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot					
Ulkoiset kulut	45 664	52 187	50 900	58 587	115,1
Sisäiset kulut					
Toimintakulut	45 664	52 187	50 900	58 587	115,1
Toimintakate	45 664	52 187	50 900	58 587	115,1
Muutos %					
€/asukas	21,34	24,43	23,82	28,25	

360 Vapaa-aikalautakunta yhteensä

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TOT %
Ulkoiset tuotot	21 600	25 516	9200	11 445	124,4
Sisäiset tuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot	21 600	25 516	9 200	11 445	124,4
Ulkoiset kulut	224 957	270 336	289 570	278 489	96,2
Sisäiset kulut	72 829	46 899	43 800	49 718	113,5
Toimintakulut	297 786	317 235	333 370	328 206	98,5
Toimintakate	276 185	291 719	324 170	316 762	97,7
Muutos %					
€/asukas	129,06	136,57	151,76	152,73	

Toimielin **TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Vastuualue 4100 Tekniset palvelut

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät Tuottaa yksityisille kuntalaisille, yrityksille ja kunnallishallinnolle kunnan resurssit huomioon ottaen hyvät tekniset palvelut.

Henkilöstö Rakennustarkastaja 40% ja toimistosihteeri 40%.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Osallistutaan kunnan kaikkien toimielimien yhteiseen tavoitteeseen työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan osalta. Palkkavarausta ei ole huomioitu ta:ssa

Mittarit: Mittarin selkiytyvät jatkossa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12(2016)

Pyhärannan kunta on perustanut kuntouttavan työtoiminnan ryhmän 1.1.2016 alkaen. Kunnanhallitus on palkannut palkkatuella kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan ryhmään 1.1.2016 alkaen. Ryhmä kokoontuu kunnantalon tiloissa. Ryhmässä on aktivoituna keskimäärin 7 työtöntä työnhakijaa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2016

Sisäiset toimintatuotot ylittyvät 11 052 euroa ja sisäiset toimintakulut alittuvat 8 992 euroa.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot					
Sisäiset tuotot		19 348	24 370	35.422	145,4
Toimintatuotot		19 348	24 370	35 422	145,4
Ulkoiset kulut	55 358	67 443	57 610	59 681	103,6
Sisäiset kulut	12 265	24 537	25 700	16 708	65,0
Toimintakulut	67 623	91 980	83 310	76 389	91,7
Toimintakate	67 623	72 632	58 940	40 697	69,5
Muutos %			-18,8		
€/asukas	31,59	33,01	27,59	19,62	

Vastuualue 4200 Yhdyskuntapalvelut

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät Kaava-alueiden tienvarsien, myymättömien tonttien ja puistojen raivaus, teiden kunnossapito, tievalaistus

Henkilöstö Henkilökuntaa yhteensä -

Toiminnalliset tavoitteet

1. Myymättömien tonttien ja viheralueiden kunnostus omana työnä.
Mittari: kunnostetut tontit kpl ja viheralueet aari

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12(2016)

1. Toimintaa toteutettu osana kuntouttavaa työtoimintaa, resurssit olleet toimintaa ajatellen vähäiset, kunnostus kohdistunut viheralueisiin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Tulot ja menot toteutuneet talousarvion mukaisesti.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	11 185	12 052	10 200	11 705	114,8
Sisäiset tuotot	21 390	11 826	17 600	13 652	77,6
Toimintatuotot	32 575	23 878	27 800	25 357	91,2
Ulkoiset kulut	224 605	238 977	252 820	251 814	99,6
Sisäiset kulut	8 846	8 319	12 150	9 102	74,9
Toimintakulut	233 451	247 296	264 970	260 916	98,5
Toimintakate	200 576	223 417	237 170	235 559	99,3
Muutos %			6,16		
€/asukas	93,72	101,55	111,03	113,58	

Vastuualue 4300 Toimitilapalvelut

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät Rakennusten ja huoneistojen hyvä käytettävyys.

Henkilöstö Laitosmies, kunnanviraston ja palvelukeskuksen talonmies-siivooja, Reilan koulun talonmies-siivooja, Rohdaisten koulun talonmies-siivooja, Ihoden koulun talonmies 21,57%.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Siivoustyön järjestäminen kustannustehokkaasti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12(2016)

Siivouksen mitoitus tehty, mutta kilpailutus tehdään vasta kevään 2017 aikana.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Sisäiset toimintatuotot ylittyvät 27 664 euroa ja sisäiset toimintakulut alittuvat 4 794 euroa. Rakennusten vuokrat ja muut ulkoiset tuotot jäävät 6 125 euroa alle talousarvion. Terveysaseman toiminnan siirryttyä palvelukeskus Ankkuriin, ei tilaa ole enää vuokrattu ulkopuolisille ja muidenkin tilojen vuokratkäyttö on vähentynyt. Ulkoisissa toimintakuluissa on säästetty 8 897 euroa. Henkilöstökuluissa on saatu säästöä 30 097 euroa johtuen ostopalveluiden käyttämisestä, mikä taas on lisännyt palveluiden ostoa.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	76 781	73 474	74 100	67 975	91,7
Sisäiset tuotot	446 229	435 661	323 340	351 004	108,6
Toimintatuotot	523 010	509 134	397 440	418 979	105,4
Ulkoiset kulut	493 406	490 447	441 840	432 943	98,0
Sisäiset kulut	60 292	40 604	54 570	49 776	91,2
Toimintakulut	553 698	531 051	496 410	482 719	97,2
Toimintakate	30 688	21 916	98 970	63 740	64,4
Muutos %			351,13		
€/asukas	14,35	9,96	46,33	30,73	

Vastuualue 4400 Maa- ja metsätilat

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät Maa- ja metsätalouden hoito.

Henkilöstö Henkilökuntaa yhteensä -

Toiminnalliset tavoitteet

1. Metsätaloussuunnitelman mukaan.

Mittari: Puunmyyntitulot tavoitteesta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12(2016)

1. Tilinpäätöskirjausten mukaan puun myyntitulot vuonna 2016 on - 2 072 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2016

Tilinpäätöskirjausten johdosta puun myyntitulot jäivät huomattavasti alle talousarvion.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	33 877	38 395	16 400	-2 072	-12,6
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	33 877	38 395	16 400	-2 072	-12,6
Ulkoiset kulut	7 818	13 350	7 400	2 697	36,4
Sisäiset kulut					
Toimintakulut	7 818	13 350	7 400	2 697	30,0
Toimintakate	26 059	25 045	9 000	-4 769	-53,0
Muutos %			-35,9		
€/asukas	12,18	11,38	4,21	-2,30	

Vastuualue **4500 Rakennusvalvonta**

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät Rakennetun ja rakennettavan ympäristön viihtyvyyden parantaminen.

Henkilöstö Rakennustarkastaja 40% ja toimistos sihteeri 50%

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Rakennusvalvonta maksut jäivät 4 169 euroa alle talousarvion.
Toimintakulut alittuvat 11 139 euroa johtuen henkilöjärjestelyistä ja vähäisistä palveluiden ostoista.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	24 573	28 735	25 000	20 633	82,5
Sisäiset tuotot	1 651	1 705		199	
Toimintatuotot	26 224	30 440	25 000	20 831	83,3
Ulkoiset kulut	36 239	37 476	40 300	29 350	72,8
Sisäiset kulut	10 369	5 314	4 180	3 991	95,5
Toimintakulut	46 609	42 791	44 480	33 341	75,0
Toimintakate	30 385	12 351	19 480	12 509	64,2
Muutos %			57,72		
€/asukas	14,20	5,61	9,12	6,03	

Vastuualue

4600 Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö

rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät

Rakennetun ja rakennettavan ympäristön viihtyvyyden parantaminen.

Henkilöstö

Henkilökuntaa yhteensä -

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Toimintakulut alittuvat 6 357 euroa.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	1 380	3 579	1 000	1 274	127,4
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot	1 380	3 579	1 000	1 274	127,4
Ulkoiset kulut	5 299	11 733	10 000	3 643	36,4
Sisäiset kulut					
Toimintakulut	5 299	11 733	10 000	3 643	36,4
Toimintakate	3 919	8 154	9 000	2 369	26,3

Muutos %			10,38	
€/asukas	1,83	3,70	4,21	1,14

Vastuualue 4700 Yksityistiet

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät Yksityistieverkostosta huolehtiminen.

Henkilöstö Henkilökuntaa yhteensä -

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Ulkoiset toimintatulot ylittyvät 4 871 euroa ja toimintakulut ylittyvät 4 222 euroa. Ylitykset johtuvat siitä, että tiehoitokunnat ovat ottaneet teille mursketta ja se on vuodenvaihteessa laskutettu hoitokunnilta.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 20165	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot		4 377		4 871	
Sisäiset tuotot					
Toimintatuotot		4 377		4 871	
Ulkoiset kulut	20 340	19 933	16 010	20 232	126,4
Sisäiset kulut					
Toimintakulut	20 340	19 933	16 010	20 232	126,4
Toimintakate	20 340	15 556	16 010	15 361	95,9
Muutos %			2,92		
€/asukas	9,50	7,07	7,49	7,41	

Vastuualue 5000 Vesihuoltolaitos

Vastuuhenkilö rakennustarkastaja

Vastuualueen tehtävät Säännöllisen ja riittävän vedenjakelun turvaaminen tarvitsijoille kunnan kaikissa osissa. Toimiva viemärointi viemärlaitoksen toiminta-alueella.

Henkilöstö Rakennustarkastaja 40%, vesi- ja viemärlaitoksen hoitaja, toimisto-sihtööri 10%

Toiminnalliset tavoitteet

1. Selvityksen laatiminen siirtoviemärin rakentamisen kustannusten vaikutuksesta vesihuoltolaitoksen talouteen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 1-12(2016)

Vesihuoltolaitos kohdentanut voimavarat liittyjien saamiseksi toiminta-alueella. Selvitys laaditaan kunhan liittymisprosenttia on saatu kasvatettua .

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2016

Vesihuoltolaitoksen ulkoiset toimintatuotot ovat jääneet 16 448 euroa alle talousarvion. Verkoston rakentamisesta huolimatta, etenkin viemäriverkoston, on vesihuoltolaitoksella paljon töitä tehtävänä jotta toiminta-alueella olevat kiinteistöt saadaan liittymään verkostoon ja laskutuksen piiriin.

Vesihuoltolaitoksen ulkoiset toimintakulut jäävät 5 140 euroa alle talousarvioon varatun määrärahan, vaikkakin laitos joutui ostamaan vettä laatuongelmien ja laitteistojen rikkoutumisten johdosta.

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	279 945	258 111	310 000	293 552	94,7
Sisäiset tuotot	9 935	8 344	12 140	8 141	67,1
Toimintatuotot	289 880	266 455	322 140	301 693	93,7
Ulkoiset kulut	227 940	228 735	232 260	227 120	97,8
Sisäiset kulut	12 460	1 226	270	5 019	1 859,0
Toimintakulut	240 400	229 961	232 530	232 139	99,8
Toimintakate	49 480	36 494	89 610	69 554	77,6
Muutos %			145,5		
€/asukas	23,11	16,58	41,95	33,54	

Tekninen lautakunta yhteensä

TALOUS					
	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12	TOT %
Ulkoiset tuotot	455 550	418 722	436 700	397 938	91,1
Sisäiset tuotot	553 883	476 884	377 450	408 418	108,2
Toimintatuotot	906 946	895 606	814 150	806 355	99,0
Ulkoiset kulut	1 091 109	1 108 094	1 058 240	1 027 480	97,1
Sisäiset kulut	165 474	80 000	96 870	84 596	87,3
Toimintakulut	1 175 227	1 188 095	1 155 110	1 112 076	96,3
Toimintakate	268 281	292 488	340 960	305 721	89,7
Muutos %			16,57		
€/asukas	125,36	132,94	159,62	147,41	

2.1.2. Rahoituserät

Toimielin	KUNNANHALLITUS
Tulosalue	1000 Rahoituserät/Toimintakatteen jälkeiset erät
Tulosalueen tehtävät	Verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja –kulut, rahoitustuotot ja -kulut

TOIMINTA

Tavoitteet

Verotulot	8 151 000
Valtionosuudet	3 422 310
Korkotuotot	11 050
Muut rahoitustuotot	27 000
Korkokulut	-23 500
Muut rahoituskulut	-19 700
Rahoitustuotot- ja kulut	-5 150

Tavoitteiden toteutuminen 1-122016:

Verotulojen kertymä	Euroa	Tot%
- kunnallisvero	6.991.578,00	94,0
- kiinteistövero	516.368,00	99,3
- osuus yhteisöverosta	265.658,00	136,2
Verotulot yhteensä	7.773.604,00	95,4
 Valtionosuuksien kertymä		
- kunnan peruspalv. valtionosuus	3.250.772,00	81,4
-verotuloihin perustuva valtionosuus	712.260,00	
-järjestelmämuutoksen tasaus	125.424,00	
- opetus- ja kulttuuritoimen valt.os.	-551.373,00	96,7
Valtionosuudet yhteensä	3.537.083,00	103,4
 Korkotuotot	4.798,00	43,4
Muut rahoitustuotot	21.022,00	77,9
Korkokulut	-17.228,00	73,3
Muut rahoituskulut	-17.581,00	89,2
Rahoitustuotot ja –kulut yhteensä	-9.049,00	175,7

2.2. Käyttötalouden toteutuminen

Talousarvion toteutuminen hallintokunnittain.

	Alkuper. TA 2016	TA 2016 muutokset	TA 2016 muutosten jälkeen	TP 2016	Poikkeama	Poikkeama %
Toimielin						
Keskusvaalilautakunta	0	0	0	0	0	0,0
Tarkastuslautakunta	4 150	0	4 150	3 771	379	9,1
Kunnanhallitus	199 420	0	199 420	183 737	15 683	7,9
Perusturvalautakunta	389 080	0	389 080	354 649	34 431	8,8
Sivistyslautakunta	193 910	0	193 910	272 005	-78 095	-40,3
Vapaa-aikalautakunta	9 200	0	9 200	11 445	-2 245	-24,4
Tekninen lautakunta	814 150	0	814 150	806 355	7 795	1,0
Käyttötaloustulot	1 609 910	0	1 609 910	1 631 962	-22 052	-1,4
Keskusvaalilautakunta	0	0	0	-6	6	
Tarkastuslautakunta	6 380	0	6 380	5 808	572	9,0
Kunnanhallitus	4 846 170	400 000	5 246 170	4 922 207	323 963	6,2
Perusturvalautakunta	2 790 620	496 000	3 286 620	3 517 987	-231 367	-7,0
Sivistyslautakunta	3 491 540	0	3 491 540	3 432 432	59 108	1,7
Vapaa-aikalautakunta	333 370	0	333 370	328 206	5 164	1,5
Tekninen lautakunta	1 155 110	0	1 155 110	1 112 165	42 945	3,7
Käyttötalousmenot	12 623 190	896 000	13 519 190	13 318 799	200 391	1,5
Keskusvaalilautakunta	0	0	0	6	-6	
Tarkastuslautakunta	-2 230	0	-2 230	-2 037	-193	8,7
Kunnanhallitus	-4 646 750	-400 000	-5 046 750	-4 738 470	-308 280	6,1
Perusturvalautakunta	-2 401 540	-496 000	-2 897 540	-3 163 338	265 798	-9,2
Sivistyslautakunta	-3 297 630	0	-3 297 630	-3 160 427	-137 203	4,2
Vapaa-aikalautakunta	-324 170	0	-324 170	-316 761	-7 409	2,3
Tekninen lautakunta	-340 960	0	-340 960	-305 810	-35 150	10,3
Käyttötalous netto	-11 013 280	-896 000	-11 909 280	-11 686 837	-222 443	1,9

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

ulkoiset/sisäiset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2016	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	342 890	0	342 890	632 513	-289 623	184,47%
MAKSUTUOTOT	958 710	0	958 710	677 658	281 052	70,68%
TUET JA AVUSTUKSET	114 930	0	114 930	137 704	-22 774	119,82%
MUUT TOIMINTATUOTOT	193 380	0	193 380	296 402	-103 022	153,27%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 609 910	0	1 609 910	1 744 277	-134 367	108,35%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-3 233 990	0	-3 233 990	-3 025 198	-208 792	93,54%
PALKAT JA PALKKIOT	-2 417 470	0	-2 417 470	-2 283 097	-134 373	94,44%
HENKILÖSIVUKULUT	-816 520	0	-816 520	-742 102	-74 418	90,89%
ELÄKEKULUT	-692 620	0	-692 620	-641 873	-50 747	92,67%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-123 900	0	-123 900	-100 229	-23 671	80,89%
PALVELUJEN OSTOT	-8 237 440	-870 000	-9 107 440	-9 081 799	-25 641	99,72%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-444 950	0	-444 950	-403 207	-41 743	90,62%
AVUSTUKSET	-560 550	-26 000	-586 550	-651 274	64 724	111,03%
MUUT TOIMINTAKULUT	-146 260	0	-146 260	-157 413	11 153	107,63%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 623 190	-896 000	-13 519 190	-13 318 891	-200 299	98,52%
TOIMINTAKATE	-11 013 280	-896 000	-11 909 280	-11 574 614	-334 666	97,19%
 VEROTULOT	 8 151 000	 0	 8 151 000	 7 773 604	 377 396	 95,37%
VALTIONOSUDET	3 422 310	0	3 422 310	3 537 083	-114 773	103,35%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	11 050	0	11 050	4 798	6 252	43,42%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	27 000	0	27 000	21 022	5 978	77,86%
KORKOKULUT	-23 500	0	-23 500	-17 228	-6 272	73,31%
MUUT RAHOITUSKULUT	-19 700	0	-19 700	-17 581	-2 119	89,24%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-5 150	0	-5 150	-8 989	3 839	174,55%
VIISIKATE	554 880	-896 000	-341 120	-272 916	-68 204	80,01%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET	-549 600	0	-549 600	-496 063	-53 537	90,26%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-549 600	0	-549 600	-496 063	-53 537	90,26%
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET KULUT	0	-75 000	-75 000	-65 307	-9 693	87,08%
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ	0	-75 000	-75 000	-65 307	-9 693	87,08%
TILIKAUDEN TULOS	5 280	-971 000	-965 720	-834 287	-131 433	86,39%
POISTOERON MUUTOS	0	0	0	-589 802	589 802	
VARAUSTEN MUUTOS	0	0	0	589 802	-589 802	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	5 280	-971 000	-965 720	-834 287	-131 433	86,39%

2.3.1. Verotulojen kehitys

Verotulot

	Talousarvio	Muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama
	1 000 €		1 000 €	1 000 €	%
Kunnan tulovero	7 436	0	6 992	-444	-6,0
Osuus yhteisöveron tuotosta	195	0	266	71	36,4
Kiinteistövero	520	0	516	-4	-0,8
Muut verotulot					
Yhteensä	8 151	0	7 774	-377	-4,6

	Tulovero%	Verovuodelta maksettava ansio- ja pääomaverotulo	Muutos%
		1 000 €	
Verovuosi 2008	19,5	6 187	9,54
Verovuosi 2009	19,5	6 365	2,87
Verovuosi 2010	19,5	6 258	-1,68
Verovuosi 2011	19,5	6 460	3,23
Verovuosi 2012	19,5	6 645	2,88
Verovuosi 2013	19,5	6 936	4,2
Verovuosi 2014	20,5	6 888	-0,68
Verovuosi 2015	21	7 212	4,7
Verovuosi 2016	21	6 992	-3,1

Kiinteistövero%:t 2016

Yleinen kiinteistövero	1,10
Vakituiset asuinrakennukset	0,40
Muut asuinrakennukset	1,10

2.4. Investointien toteutuminen

Investointiraportti €

Tammikuu-Joulukuu 2016

540 Pyhäranta

Summatasot: Toimielin, Projekti

	Ta	Toteutunut 2016	Ta- Tot.2016	Muutos%	Lisämääräraha	TA-tot%
10 Kunnan johtaminen						
9000 Kiinteistöjen osto						
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	-4 000	4 000	*****	0	*****
Netto	0	-4 000	4 000	*****	0	*****
9001 Käyttöomaisuuden myynti						
Tuotot	5 000	0	5 000	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	5 000	0	5 000	0,0	0	0,0
9103 Ihoden osayleiskaava						
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-10 000	-8 919	-1 081	8 919,5	0	89,2
Netto	-10 000	-8 919	-1 081	8 919,5	0	89,2
9104 Kyläsalvin asemakaava						
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0
9105 Ranta osa yleiskaava (Reilan a						
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-10 000	0	-10 000	0,0	0	0,0
Netto	-10 000	0	-10 000	0,0	0	0,0
10 Kunnan johtaminen yhteensä						
Tuotot	5 000	0	5 000	0,0	0	0,0
Kulut	-20 000	-12 919	-7 081	1 252,6	0	64,6
Netto	-15 000	-12 919	-2 081	-258,8	0	86,1

20 Perusturva

9106 Kaukolank vesikatteen uusimine

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-19 035	0	-19 035	0,0	0	0,0
Netto	-19 035	0	-19 035	0,0	0	0,0

9107 Kaukolank ulkoterassin kattami

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-4 230	0	-4 230	0,0	0	0,0
Netto	-4 230	0	-4 230	0,0	0	0,0

20 Perusturva yhteensä

Kulut	-23 265	0	-23 265	0,0	0	0,0
Netto	-23 265	0	-23 265	0,0	0	0,0

30 Sivistys ja vapaa aika

9304 Piano, musiikkiopisto

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-8 200	-6 924	-1 276	*****	0	84,4
Netto	-8 200	-6 924	-1 276	*****	0	84,4

9504 TVT hanke 2

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0

30 Sivistys ja vapaa aika yhteensä

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-8 200	-6 924	-1 276	*****	0	84,4
Netto	-8 200	-6 924	-1 276	300,6	0	84,4

40 Tekniikka ja ympäristöpalvelut

9302 Reilan koulun pesukone

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0

9303 Rohdaisten koulun pesukone

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-6 000	-5 499	-501	*****	0	91,7
Netto	-6 000	-5 499	-501	*****	0	91,7

9401 Energiakatsastukset

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	-559	559	3,4	0	*****
Netto	0	-559	559	3,4	0	*****

9405 Ihoden koulu

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0

9406 Reilan kevyenliikenteen väylä

Tuotot	25 000	0	25 000	0,0	0	0,0
Kulut	-165 000	-148 093	-16 907	33,0	0	89,8
Netto	-140 000	-148 093	8 093	33,0	0	105,8

9408 Teiden valaistus

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-60 000	-48 933	-11 067	79,8	0	81,6
Netto	-60 000	-48 933	-11 067	79,8	0	81,6

9410 Teiden asfaltointi

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0

9412 Maalämmön rakentaminen Rohdain

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-75 000	0	-75 000	0,0	0	0,0
Netto	-75 000	0	-75 000	0,0	0	0,0

9413 Kirsikan II osan kunnostus

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0

9415 Palv.keskus Ankkuri muutostyöt

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0

9416 Hammashoitola

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-100 000	-89 762	-10 238	47,1	0	89,8
Netto	-100 000	-89 762	-10 238	47,1	0	89,8

**9417 Kuntatalon
kattoremontti**

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0

**9418 Terv.aseman pihan
asfaltointi**

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-20 000	-11 482	-8 518	*****	0	57,4
Netto	-20 000	-11 482	-8 518	*****	0	57,4

**9419 Urheilualueiden
kunnostus**

Tuotot	0	5 000	-5 000	*****	0	*****
Kulut	-25 000	-27 596	2 596	*****	0	110,4
Netto	-25 000	-22 596	-2 404	*****	0	90,4

**9420 Kiinteistövalvonnan
saneeraus**

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-15 000	-17 750	2 750	*****	0	118,3
Netto	-15 000	-17 750	2 750	*****	0	118,3

**9500 Vesijohtoverkoston
rakentamine**

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-30 000	-49 651	19 651	133,9	0	165,5
Netto	-30 000	-49 651	19 651	133,9	0	165,5

**9501 Kyläsalvin
kunnallistekniikka**

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	0	0	0	0,0	0	0,0
Netto	0	0	0	0,0	0	0,0

**9502 Viemäriverkoston
rakentaminen**

Tuotot	0	0	0	0,0	0	0,0
Kulut	-40 000	-9 344	-30 656	27,8	0	23,4
Netto	-40 000	-9 344	-30 656	27,8	0	23,4

**9503 Siirtoviemärin
rakentaminen**

Tuotot	50 000	81 799	-31 799	112,9	0	163,6
Kulut	-451 000	-185 091	-265 909	53,1	0	41,0
Netto	-401 000	-103 292	-297 708	37,4	0	25,8

**40 Tekniikka ja
ympäristöpalvelut yhteensä**

Tuotot	75 000	86 799	-11 799	31,9	0	115,7
Kulut	-987 000	-593 760	-393 240	30,3	0	60,2
Netto	-912 000	-506 961	-405 039	30,0	0	55,6

RAPORTTI YHTEENSÄ

Tuotot	80 000	86 799	-6 799	31,4	0	108,5
Kulut	-1 038 465	-613 603	-424 862	31,3	0	59,1
Netto	-958 465	-526 804	-431 661	31,3	0	55,0

2.5. Rahoitusosan toteutuminen

	TA	TA-muutokset	TA muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta	549 880	-971 000	-421 120	-445 776	24 656
Vuosikate	554 880	-896 000	-341 120	-272 916	-68 204
Satunnaiset erät	0	-75 000	-75 000	-65 307	-9 693
Tulorahoituksen korjauserät	-5 000	0	-5 000	-107 553	102 553
Investointien rahavirta	-958 465	0	-958 465	-388 751	-569 714
Investointimenot	-1 038 465	0	-1 038 465	-613 603	-424 862
Rahoitusosuudet investointimenoihin	75 000	0	75 000	86 799	-11 799
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	5 000	0	5 000	138 053	-133 053
Toiminnan ja investointien rahavirta	-408 585	-971 000	-1 379 585	-834 527	-545 058
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	19 990	-19 990
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	-10 845	10 845
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	30 835	-30 835
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitok.	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	0	0	0	694 828	-694 828
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	-305 172	305 172
Lyhytaisten lainojen muutos	0	0	0	1 000 000	-1 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	65 376	-65 376
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	780 194	-780 194
Rahavarojen muutos	-408 585	-971 000	-1 379 585	-54 333	-1 325 252

2.6. Sitovuustason olennaiset menojen ja tulojen ylitykset/alitukset

Käyttötalouden ylityksen perustelut on esitetty asianomaisissa kohdissa tilinpäätöksessä.

Sisäiset/ulkoiset	TA 2016	T A-muutos	Muuttunut T A	Tot 2016	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS					
Kunnanhallitus					
Yleinen hallinto					
Toimintatuotot	199 420			296 053	96 633
Toimintakulut	431 010			346 971	-84 039
Terveyspalvelut					
Toimintatuotot					0
Toimintakulut	4 215 740	400 000	4 615 740	4 279 183	-336 557
Perusturvalautakunta					
Hallinto					
Toimintatuotot	0			507	507
Toimintakulut	225 400			205 165	-20 235
Lapsiperheiden palvelut					
Toimintatuotot	14 200			12 042	-2 158
Toimintakulut	76 550	70 000	145 550	154 270	8 720
Vanhusten ja vammaisten palvelut					
Toimintatuotot	323 680			303 396	-20 284
Toimintakulut	2 346 990	400 000	2 746 990	2 995 049	248 059
Toimeentuloturva					
Toimintatuotot	51 200			38 704	-12 496
Toimintakulut	140 790	26 000	166 790	162 649	-4 141
Erityispalvelut					
Toimintakulut	890			855	-35
Sivistyslautakunta					
Hallinto					
Toimintatuotot	28 000			103	-27 897
Toimintakulut	231 350			227 254	-4 096
Esiopetus					
Toimintatuotot	0			40 415	40 415
Toimintakulut	85 940			109 225	23 285
Perusopetus					
Toimintatuotot	20 910			65 098	44 188
Toimintakulut	2 344 910			2 286 991	-57 919
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	145 000			166 389	21 389
Toimintakulut	824 040			804 310	-19 730
Vapaa-aikalautakunta					
Hallinto					
Toimintakulut	66 310			67 615	1 305
Nuorisotyö					
Toimintatuotot	7 500			9 010	1 510
Toimintakulut	68 040			63 218	-4 822
Liikunta ja urheilu					
Toimintatuotot	1 500			2 162	662
Toimintakulut	56 240			46 514	-9 726
Kirjastotoiminta					
Toimintatuotot	200			272	72
Toimintakulut	79 870			81 085	1 215
Kulttuuritoiminta					
Toimintakulut	12 010			11 188	-822
Tekninen lautakunta					
Tekniset palvelut					
Toimintatuotot	24 370			35 422	11 052
Toimintakulut	83 310			76 389	-6 921
Yhdyskuntapalvelut					
Toimintatuotot	27 800			25 357	-2 443
Toimintakulut	264 970			260 916	-4 054
Toimitilapalvelut					
Toimintatuotot	397 440			418 979	21 539
Toimintakulut	496 410			482 719	-13 691
Rakennusvalvonta					
Toimintatuotot	25 000			20 831	-4 169
Toimintakulut	44 480			33 341	-11 139

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

PYHÄRANNAN KUNTA

TULOSLASKELMA

	2016	2015	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	326 456,33	322 273,15	
Maksutuotot	486 970,31	504 014,35	
Tuet ja avustukset	137 703,50	102 009,60	
Muut toimintatuotot	225 885,58	127 970,37	1 056 267,47
Valmistus omaan käyttöön		0,00	0,00
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2 283 096,62	-2 301 213,97	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-641 872,84	-666 034,52	
Muut henkilösivukulut	-100 228,76	-92 716,09	
Palvelujen ostot	-8 578 541,14	-7 776 032,90	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-402 990,23	-427 140,03	
Avustukset	-651 274,25	-562 445,09	
Muut toimintakulut	-93 625,67	-12 751 629,51	-11 954 517,87
Toimintakate	-11 574 613,79	-10 898 250,40	
Verotulot	7 773 603,99	7 968 955,73	
Valtionosuudet	3 537 083,00	3 402 460,00	
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot	4 798,27	6 921,80	
Muut rahoitustuotot	3 773,43	5 058,03	
Korkokulut	-17 228,16	-15 694,52	
Muut rahoituskulut	-333,02	-8 989,48	-4 747,43
Vuosikate	-272 916,28	468 417,90	
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-496 063,07	-496 063,07	-409 836,89
Satunnaiset erät			
Satunnaiset kulut	-65 307,32	-65 307,32	0,00
Tilikauden tulos	-834 286,67	58 581,01	
Poistoeron lisäys(-) tai vähenn.(+)	-589 802,35		0,00
Varausten lisäys(-) tai vähenn.(+)	589 802,35		0,00
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-834 286,67	58 581,01	

3.2. Rahoituslaskelma

PYHÄRANNAN KUNTA

RAHOITUSLASKELMA

	2016	2015	
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	-272 916,28	468 418	
Satunnaiset erät	-65 307,32	0	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-107 552,74</u>	<u>-14 701,52</u>	453 716
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-613 603,37	-1 961 024,28	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	86 798,90	270 158,12	
Pysyvien vastaav.hyödykk.luovutustulot	<u>138 053,38</u>	<u>20 724,10</u>	-1 670 142
Toiminnan ja investointien rahavirta	-834 527,43	-1 216 426	
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	-10 845,00	-20 000,00	
Antolainasaamisten vähennys	<u>30 835,00</u>	<u>4 387,50</u>	-15 613
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	1 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-305 172,00	-230 172,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>1 000 000,00</u>	<u>0,00</u>	1 269 828
Oman pääoman muutokset		0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääom.muutos	46 003,88	-43,80	
Saamisten muutos	-103 128,00	-55 992,70	
Korottomien velkojen muutos	<u>122 499,87</u>	<u>-13 446,82</u>	-69 483
Rahoituksen rahavirta	780 193,75	1 184 732	
Rahavarojen muutos	-54 333,68	-31 693,50	
Rahavarat 31.12.	1 419 629,51	1 473 963,19	
Rahavarat 1.1.	<u>1 473 963,19</u>	<u>1 505 656,69</u>	-31 693,50

3.3. Tase

PYHÄRANNAN KUNTA		TASE
VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 524 993,36	9 544 742,60
Aineettomat hyödykkeet	178 060,77	257 431,42
Muut pitkävaikutteiset menot	178 060,77	257 431,42
Aineelliset hyödykkeet	7 902 127,03	7 820 656,54
Maa- ja vesialueet	802 099,14	826 740,70
Rakennukset	3 058 663,12	2 926 350,54
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 926 299,39	2 278 183,11
Koneet ja kalusto	52 230,10	74 558,74
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	62 835,28	1 714 823,45
Sijoitukset	1 444 805,56	1 466 654,64
Osakkeet ja osuudet	1 440 595,56	1 442 454,64
Muut lainasaamiset	10,00	20 000,00
Muut saamiset	4 200,00	4 200,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 452,49	6 441,43
Lahjoitusrahastojen varat	5 779,37	5 768,31
Muut toimeksiantojen varat	673,12	673,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 026 707,85	1 977 913,53
Saamiset	607 078,34	503 950,34
Lyhytaikaiset saamiset	607 078,34	503 950,34
Myyntisaamiset	144 425,34	135 829,52
Muut saamiset	53 391,54	77 847,67
Siirtosaamiset	409 261,46	290 273,15
Rahat ja pankkisaamiset	1 419 629,51	1 473 963,19
VASTAAVAA	<u>11 558 153,70</u>	<u>11 529 097,56</u>

PYHÄRANNAN KUNTA
TASE

VASTATTAVAA	2016	2015
OMA PÄÄOMA	5 550 885,45	6 385 172,12
Peruspääoma	5 662 851,07	5 662 851,07
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	722 321,05	663 740,04
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-834 286,67	58 581,01
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSE	700 000,00	700 000,00
Poistoero	589 802,35	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	110 197,65	700 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	91 183,13	45 168,19
Lahjoitusrahastojen pääomat	54 329,60	5 768,31
Muut toimeksiantojen pääomat	36 853,53	39 399,88
VIERAS PÄÄOMA	5 216 085,12	4 398 757,25
Pitkäaikainen	2 822 007,30	2 934 771,79
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 880 172,00	2 185 344,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	941 835,30	749 427,79
Lyhytaikainen	2 394 077,82	1 463 985,46
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 305 172,00	305 172,00
Saadut ennakot	28 861,97	52 510,16
Ostovelat	714 330,29	462 497,28
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	60 307,68	62 498,63
Siirtovelat	285 405,88	581 307,39
VASTATTAVAA	<u>11 558 153,70</u>	<u>11 529 097,56</u>

3.4. Kokonaistulot ja –menot

PYHÄRANNAN KUNTA

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

	2016	2015
TULOT		
Toiminta		
Toimintatotot	1 177 015,72	1 056 267,47
Verotulot	7 773 603,99	7 968 955,73
Valtionosuudet	3 537 083,00	3 402 460,00
Korkotuotot	4 798,27	6 921,80
Muut rahoitustuotot	3 773,43	5 058,03
Tulorahoituksen korjauserät	-107 552,74	-14 701,52
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	86 798,90	270 158,12
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	138 053,38	20 724,10
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	30 835,00	4 387,50
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	1 500 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (netto)	1 000 000,00	0,00
Kokonaistulot yhteensä	13 644 408,95	14 220 231,23
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	12 751 629,51	11 954 517,87
Korkokulut	17 228,16	15 694,52
Muut rahoituskulut	333,02	1 032,74
Satunnaiset erät	65 307,32	0,00
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit		
Investointimenot	613 603,37	1 961 024,28
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	10 845,00	20 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	305 172,00	230 172,00
Oman pääoman vähennykset (netto)		
Kokonaismenot yhteensä	13 764 118,38	14 182 441,41
Täsmäytys		
Kokonaistulot - Kokonaismenot	-119 709,43	37 789,82
Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset	65 375,75	-69 483,32
Rahavarojen muutos	-54 333,68	-31 693,50
	-119 709,43	37 789,82

3.5. Konsernituloslaskelma

PYHÄRANNAN KUNTA

KONSERNITULOSLASKELMA

	TP 2016		TP 2015	
Toimintatuotot	5 378 424,23		5 195 995,11	
Toimintakulut	16 646 249,59		15 860 154,02	
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	261,65		787,50	
Toimintakate	-11 267 563,70		-10 663 371,41	
Verotulot	7 773 603,99		7 968 955,73	
Valtionosuudet	3 537 083,00		3 402 460,00	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 909,45		7 284,30	
Muut rahoitustuotot	7 504,89		5 402,56	
Korkokulut	30 533,05		40 314,65	
Muut rahoituskulut	539,21	-18 657,92	2 752,74	-30 380,53
Vuosikate	24 465,37		677 663,79	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	725 347,15		625 437,97	
Arvonalentumiset	4 789,32	730 136,47	0,00	625 437,97
Satunnaiset erät		-65 307,32		0,00
Tilikauden tulos	-770 978,42		52 225,83	
Vähemmistöosuudet	-214,86		-93,21	
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	-771 193,28		52 132,62	

3.6. Konsernirahoituslaskelma

PYHÄRANNAN KUNTA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2016		2015	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	24 465,37		677 663,79	
Satunnaiset erät	-65 307,32		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-117 650,54	-158 492,49	13 737,76	691 401,55
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-783 753,62		-2 113 795,28	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	88 621,44		273 019,77	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	144 555,57	-550 576,61	31 720,80	-1 809 054,70
Toiminnan ja investointien rahavirta	-709 069,10		-1 117 653,15	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-10 845,00		-20 000,00	
Antolainasaamisten vähennykset	30 835,00	19 990,00	4 387,50	-15 612,50
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	67 562,88		1 574 714,54	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-469 217,41		-369 585,84	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	598 345,47	-3 767,97	1 201 360,73
Oman pääoman muutokset		2 379,47		-16,31
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset	45 333,66		23,58	
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 068,72		-1 856,84	
Saamisten muutos	-166 837,09		-72 202,64	
Korottomien velkojen muutos	136 704,57	7 132,42	-6 287,19	-80 323,09
Rahoituksen rahavirta	627 847,37		1 105 408,83	
Rahavarojen muutos	-81 221,74		-12 244,32	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 542 997,86		1 624 219,60	
Rahavarat 1.1.	1 624 219,60	-81 221,74	1 636 463,92	-12 244,32

3.7. Konsernitase

PYHÄRANNAN KUNTA

KONSERNITASE

	TP 2016	TP 2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 151 381,58	11 239 960,17
Aineettomat hyödykkeet	200 122,98	287 824,89
Aineettomat oikeudet	1 027,63	857,95
Muut pitkävaikutteiset menot	196 959,44	285 015,29
Ennakkomaksut	2 135,91	1 951,65
Aineelliset hyödykkeet	10 365 135,26	10 344 576,09
Maa- ja vesialueet	869 433,32	892 177,25
Rakennukset	5 121 450,57	5 014 444,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 936 160,75	2 289 758,94
Koneet ja kalusto	320 995,84	360 730,39
Muut aineelliset hyödykkeet	887,58	888,70
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	116 207,20	1 786 576,15
Sijoitukset	586 123,33	607 559,20
Osakkuusyhteisöosuudet	6 815,08	5 586,59
Muut osakkeet ja osuudet	566 534,21	569 208,57
Muut lainasaamiset	10,00	20 000,00
Muut saamiset	12 764,04	12 764,04
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	41 912,42	28 052,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 566 076,07	2 472 392,00
Vaihto-omaisuus	48 381,41	40 312,69
Saamiset	974 696,80	807 859,71
Pitkäaikaiset saamiset	47 756,61	1 673,64
Lyhytaikaiset saamiset	926 940,19	806 186,07
Rahoitusarvopaperit	4 921,94	95,48
Rahat ja pankkisaamiset	<u>1 538 075,92</u>	<u>1 624 124,12</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>13 759 370,06</u>	<u>13 740 404,35</u>

PYHÄRANNAN KUNTA**TP 2016****KONSERNITASE****TP 2015****VASTATTAVAA**

OMA PÄÄOMA	6 305 575,26	7 075 670,65
Peruspääoma	5 662 851,07	5 662 851,07
Muut omat rahastot	3 999,19	2 901,30
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 409 918,28	1 357 785,67
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-771 193,28	52 132,62
 VÄHEMMISTÖOSUUDET	 8 664,13	 7 167,69
 PAKOLLISET VARAUKSET	 137 465,97	 144 145,25
Eläkevaraukset	929,36	929,36
Muut pakolliset varaukset	136 536,61	143 215,90
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	 129 701,47	 70 507,57
 VIERAS PÄÄOMA	 7 177 963,23	 6 442 913,19
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 956 240,46	3 357 899,01
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	942 205,07	750 167,34
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 468 817,52	469 217,41
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	<u>1 810 700,17</u>	<u>1 865 629,43</u>
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	 <u>13 759 370,06</u>	 <u>13 740 404,36</u>

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

Pyhärannan kunta

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT 2016

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Tilikaudella eikä vertailuvuotena ei ollut jaksotettavia menojaämpalkkoja.

Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin vähennyksenä 77.555,77 euroa (9.887,13e v.2015).

Lomapalkkavelan määräksi taseeseen muodostui 227.627,61 euroa (305.183,38e v.2015).

Laskennassa on noudatettu Kirjanpitolaikunnan kuntajaoston lausunnon ohjetta 114/27.9.2016

lomarahan kirjaamisesta kilpailukyky sopimusten perusteella kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksiin tehtyjen muutosten johdosta.

Kilpailukyky sopimuksessa on sovittu, että lomarahojä vähennetään 30 %:lla nykyisestä tasosta

ajanjaksolla 1.2.2017 - 30.9.2019 ja lomarahan leikkaus otetaan huomioon lomarahavelan kirjaamisessa jo vuoden 2016 tilinpäätöksen laadinnassa.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoön vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Pyhärannan kunta on vahvistanut 1.1.2013 jälkeen valmistuneiden hankkeiden suunnitelmapoistojen

perusteet (Kvalt 28.1.2013 § 15) Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston uuden yleisohjeen lyhyempien poistoaikojen noudattamisen mukaisiksi.
Kunnanhallitus on vahvistanut muuiden pitkäaikaisten menoihin poistojaksi 5 vuotta
tasapoistoin Khall. 23.11.2015 § 168.
Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.
Talousarvion 2014 vahvistamisen yhteydessä (Kvalt 9.12.2013 § 60) kohdassa Investointiosa, on määritelty poistonalaisen investoinnin pienhankintarajaksi 5.000,00 euroa.

Sijoitukset ja vaihto-omaisuus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenon määräisinä. Kunnalla ei ole vaihto-omaisuutta eikä rahoitusarvopapereita.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa
Tilikaudella on luottotappioitu vanhoja ennen vuotta 2014 syntyneitä myyntisaatavia 6.524,44 euroa sekä reskontrassa vuodesta 2014 eteenpäin olevista saatavista yhteensä 6.524,44 euroa.

2.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelma ja tase on laadittu kirjanpitolain säännösten sekä kuntajaoston yleisohjeiden (v.2016) mukaisesti.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on noudatettu kuntajaoston uutta yleisohjetta (v.2016)

tilinpäätöksen liitetiedoista sekä ohjeen liitetietonumerointia 1-46.

Eritytettujen tilinpäätösten yhdisteleminen kaupungin tilinpäätökseen

Kunnan vesilaitos taseyksikkö on yhdistetty kunnan tilinpäätökseen.

Vesilaitoksen

eritytetyt laskelmat liitetietoineen on esitetty kunnan tilinpäätöslaskelmissä.

Hulevesiviemärointi ei ole esitetty vesihuoltolaitoksen kustannuksissa, koska

Hulevesiviemäroinnin kustannukset kohdistuvat kaavateiden rakentamisen menokohtaan.

3.

Tilinpäätöksessä ei ole tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

4.

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

5.

Tilinpäätöksessä ei ole aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja tai kuluja eikä

virheiden korjauksia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä esittämistapa

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu yhdistelyvaiheessa kunnassa noudatettujen tilinpäätösperiaatteiden mukaisiksi.

Konsernitase on esitetty lyhennetyllä tasekaavalla.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Tilikaudella ei ole tapahtunut muutoksia konserniomistuksissa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kolme kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä.

Kunnalla ei ole tytäryhteisöjä eikä osakkuusyhteisöjä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot, kulut ja rahoitustapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu.

Konsernikuntayhtymien maksamia kiinteistöveroja ei ole eliminoitu konsernitilinpäätöksessä

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen

omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan kuntayhtymän laatiman konsernitilinpäätöksen mukaisesti.

Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämistä

konsernituloslaskelmassa sekä

konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa suoraan kuntayhtymän omien konsernilaskelmien

mukaisesti.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen jäsenkuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty eliminoimalla

kunnan osuuksien hankintameno konsernikuntayhtymien oman pääoman eriä vastaan.

Eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintakaudelle.

Pyhärannan kunnan konsernirakenne

Kuntayhtymät

Pyhärannan kunta

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6. Tuloslaskelman toimintatuotot, ulkoiset	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Kunnan johtaminen	172 445,00	58 848	149 733,28	37 139
Perusturva	4 483 883,86	4 420 201	354 648,71	353 838
Sivistys ja vapaa-aika	274 696,02	246 569	274 696,02	246 569
Tekniikka ja ympäristöpalvelut	104 386,09	160 612	104 386,09	160 612
Vesihuoltolaitos	293 551,62	258 111	293 551,62	258 111
Toimintatuotot yhteensä	5 328 962,59	5 144 341	1 177 015,72	1 056 267

7. Verotulojen erittely	Kunta	
	2016	2015
Kunnan tulovero	6 991 578,41	7 212 150
Osuus yhteisöveron tuotosta	265 657,91	243 941
Kiinteistövero	516 367,67	512 865
Muut verotulot	0,00	0
Verotulot yhteensä	7 773 603,99	7 968 956

8. Valtionosuuksien erittely	Kunta	
	2016	2015
Peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	3 250 772,00	3 131 090
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	712 260,00	702 026
Järjestelmämuutoksen tasaus	125 424,00	125 423
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-551 373,00	-556 078
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		0
Harkinnanvarainen rahoitusavustus	0,00	0
Valtionosuudet yhteensä	3 537 083,00	3 402 461

9. Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	7 306 012,56	6 630 297
Muiden palvelujen ostot	1 272 528,58	1 145 736
Kunnann palvelujen ostot yhteensä	8 578 541,14	7 776 033

10. Kunta ei ole myöntänyt tilikaudella tukia valtuustoryhmille

11. *Selvitys suunnitelman mukaisista poistoista ja niiden muutoksista*

Pyhärannan kunta on vahvistanut poistosuunnitelman kunnanhallituksessa 28.1.2013 § 15, noudatettavaksi 1.1.2013 alkaen valmistuneisiin kohteisiin. Kunnanhallitus on vahvistanut vuoden 2014 talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa 16.12.2013 § 211 pienhankintarajaksi 5 000 euroa. Kunnan hallitus on vahvistanut muuiden pitkäaikaisten menoihin poistoajaksi 5 vuotta tasapoistoin Khall. 23.11.2015 § 168.

Poistosuunnitelman poistomenetelmät ja poistoajat

Aineettomat oikeudet	5	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
- Atk-ohjelmat	3	Tasapoisto
- Muut pitkävaikutteiset menot	5	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset ja rakennelmat		
- Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25-40	Tasapoisto
- Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20-30	Tasapoisto
- Koulurakennukset, kiviset	25-35	Tasapoisto
- Koulurakennukset, puiset	20-30	Tasapoisto
- Päiväkodit, kiviset	25-35	Tasapoisto
- Päiväkodit, puiset	20-25	Tasapoisto
- Liikuntahallit	25	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25-30	Tasapoisto
Talousrakennukset	10-20	Tasapoisto
- Varastot, kiviset	30	Tasapoisto
- Varastot, puiset	25	Tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20	Tasapoisto
- Urheilukenttien huoltorakennukset	25	Tasapoisto
- Virkistysalueen mökit/saunamökit	30	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30	Tasapoisto
Rakennusten perusparannukset	25	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
- Maarakenteet	15	Tasapoisto
- Kadut	15-20	Tasapoisto
Vesirakenteet	15-30	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15	Tasapoisto
Kiinteistöjen kaukovalvonta	10	Tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	30-40	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10-15	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4	Tasapoisto
Atk-laitteet ja -kalusteet	3	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto
Taide-esineet		Ei poistoa
Niissä hyödykeryhmissä, joissa poistosuunnitelmassa on määritelty poistoaikojen ala- ja yläraja, käytetään ensisijaisesti alarajoja.		
Kunnanhallitus voi tämän suunnitelman mukaisten poistoaikarajojen puitteissa määritellä yksittäiselle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan.		

12. Kunnalla ei ole pakollisia varauksia taseessa tilikaudella eikä vertailukaudella

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Eläkevaraus 1.1.	929,36	929	0,00	0
Lisäykset tilikaudella	0,00	0	0,00	0
Vähennykset tilikaudella	0,00	0	0,00	0
Eläkevastuu 31.12.	929,36	929	0,00	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	143 215,90	114 510		
Lisäykset tilikaudella	0,00	28 706		
Vähennykset tilikaudella	6 679,28	0		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	136 536,62	143 216		
<i>Pakolliset varaukset 31.12 yhteensä</i>	<i>137 465,98</i>	<i>144 145</i>	<i>0,00</i>	<i>0</i>

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueet, tonttien myyntivoitto	107552,74	14 702	107 552,74	14 701,52
Muut myyntivoitot	3283,16	1 712		
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>110835,9</i>	<i>16 414</i>	<i>107 552,74</i>	<i>14 701,52</i>
Muut toimintakulut				
Muut myyntitappiot	126,29	1 271		
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>126,29</i>	<i>1 271</i>		

14. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
<i>Satunnaiset tuotot</i>				
Konserni	0,00	0	0,00	0
<i>Satunnaiset kulut</i>	65 307,32	0	65 307,32	0
Vanhingonkorvaus VPL asunnon muutostyö	65 307,32	0	65 307,32	0

Pyhärannan kunta on kirjannut tilikaudella 65.307,32 euroa vahinkokorvaukset

kunnan teettämän vammaispalvelulain mukaisen asunnon muutostöiden virheitä sekä muita vahinkoja, joita muutostöistä on aiheutunut satunnaiseksi kuluiksi. Khall. 24.10.2016 §194

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta	
	2016	2015
Osinkotuotot muista yhteisöistä	3 125,75	2 741,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	1 454,00
<i>Yhteensä</i>	<i>3 125,75</i>	<i>4 195</i>

16. Erittely poistoeron muutoksista	Kunta	
	2016	2015
Investointivaraukseen liittyvä poistoero 1.1.	0,00	0
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron purku tuloslaskelmaan	-589 802,35	0
<i>Poistoeroa jäljellä 31.12.</i>	<i>589 802,35</i>	<i>0</i>

17. Kunnalla ei ole 31.12.2016 joukkovelkakirjalainoja

18. Tilikaudella ei ole tehty arvonorotuksia.

19. Pysyvät vastaavat, Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset tase-eräkohtaisesti						
	1.1.2016	siirrot	*) ostot +	myynnit / väh rah.osuudet	poistot	31.12.2016
Aineettomat hyödykkeet						
Aineettomat oikeudet	0,00					0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	257 431,42	0,00	0,00		79 370,65	178 060,77
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	257 431,42	0,00	0,00		79 370,65	178 060,77
Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet	826 740,70		4 000,00	28 641,56		802 099,14
Rakennukset	2 926 350,54	184 451,87	113 570,02		165 709,31	3 058 663,12
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 278 183,11	1 470 956,51	480 190,33	86 798,90	216 231,66	3 926 299,39
Koneet ja kalusto	74 558,74	5 499,26	6 923,55		34 751,45	52 230,10
Keskeneräiset	1 714 823,45	-1 660 907,64	8 919,47			62 835,28
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	7 820 656,54	0,00	613 603,37	115 440,46	416 692,42	7 902 127,03
Sijoitukset						
Tytäryhteisöosakkeet	0,00					0,00
Kuntayhtymäosuudet	886 581,38					886 581,38
Osakkuusyhteisöosakkeet	0,00					0,00
Muut osakkeet ja osuudet	555 873,26			1 859,08		554 014,18
Sijoitukset yhteensä	1 442 454,64	0,00		1 859,08	0,00	1 440 595,56
Sijoitusten saamiset						
Muut lainasaamiset muilta	20 000,00		10 845,00	30 835,00		10,00
Muut saamiset, Liittymismaksut	4 200,00					4 200,00
Sijoitusten saamiset yhteensä	24 200,00	0,00	10 845,00	30 835,00	0,00	4 210,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	9 544 742,60	0,00	624 448,37	148 134,54	496 063,07	9 524 993,36
Tilikauden investointimenot yhteensä						
			613 603,37			
Tilikauden myynnit yhteensä						
				28 641,56		
Tilikauden rahoitusosuudet yhteensä						
				86 798,90		

Tilikaudella ei korkomenoja ole aktivoitu hyödykkeen hankintamenoon

20.- 22) Omistukset muissa yhteisöissä

21. Kuntayhtymät	kotipaikka	kunnan om.os. %	konsernin om.os.%	kuntakonsernin osuus (1000e)		tilikauden
				OPO:sta	VPO:sta	voitosta/tappiosta
Varsinais-Suomen Sairaanhoidtop.Ky	Turku	0,497515	0,50	904	1 636	68
Varsinais-Suomen Erityishuoltop.Ky	Paimio	1,228416	1,23	17	321	-5
Varsinais-Suomen Liitto	Turku	0,469322	0,47	5	5	1
Kuntayhtymät yhteensä				927	1 963	64

Konserniyhtiöiden tilinpäätöstiedot;

Varsinais-Suomen Sairaanhoidtop.Ky
Varsinais-Suomen Erityishuoltop.Ky
Varsinais-Suomen Liitto

Yhtiön oma pääoma	Yhtiön vieras pääoma	tilikauden voitto/tappio
181 733 003	328 931 583	13 591 254
1 411 709	26 133 484	-387 529
1 110 362	1 128 718	171 881

23. Saamisten erittely	2016		2015	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
<i>Konsernin keskinäisten saamisten erittely</i>				
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä				
Siirtosaamiset	0,00	103 226,73	0	8 585,63

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset, tulojäämät</i>				
Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä, peruspääoman korot				1 454,00
Valtionvarainministeriö, selvitysavustus VM/1935/02.02.06.09/2014				1 807,00
Varsinais-suomen sairaanhoitopiiri jäsenkuntayhtymä, tasauspala	102713,16	41745,12	103 226,73	7 131,63
Vakka-suomen musiikkiopisto, tasaus				6 176,00
Vakka-suomen talous- ja velkaneuvonta, tasaus				306,40
Kela, työterveyshuollon korvaus	30111,71	22888,27	15 512,44	15 589,72
Metsänhoitoyhdistys, puukauppapalvelu 01.01.-31.12.2015				28 948,33
Laitilan kaupunki, Kaukolankoti tasaus			25 414,16	6 616,80
Uudenkaupungin kaupunki, terveyspalvelujen tasauslaskutus			258 557,00	211 464,00
Varsinais-suomen aluepelastuslaitos, tasaus			2 916,60	9 326,47
Muut siirtosaamiset muilta	387831,94	293325,42	3 634,53	1 452,60
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>520 656,81</i>	<i>357 959</i>	<i>409 261,46</i>	<i>290 273</i>

Pyhärannan kunta

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

25. Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	5 662 851,07	5 662 851,07	5 662 851,07	5 662 851,07
Muutokset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	5 662 851,07	5 662 851	5 662 851,07	5 662 851
Arvonkorotusrahassto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muutokset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahassto 31.12	0,00	0	0,00	0
Muut omat rahastot 1.1.	2 901,30	2 958,76		
Muutokset tilikaudella	-1 097,89	57,46		
Muut omat rahastot 31.12	3 999,19	2 901,30		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 409 918,28	1 357 785,67	722 321,05	663 740,04
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-771 193,28	52 132,62	-834 286,67	58 581,01
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>6 305 575,26</i>	<i>7 075 671</i>	<i>5 550 885,45</i>	<i>6 385 172</i>

26. Erittely poistoeroista	Kunta	
	2016	2015
Investointivaraukset, siirtoviemärin rakentaminen	110 197,65	700 000
<i>Varauksen muodostaminen eri tilikausien tuloksesta</i>		
- vuoden 2010 tp, varaus siirtoviemärin rakentamiseen	200 000	
- vuoden 2011 tp, varaus siirtoviemärin rakentamiseen	500 000	
- vuoden 2016 tp, varaus purettu poistoeroon	-589 802	
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>589 802,35</i>	<i>0</i>

27. Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Velat ja velkojen osat jotka erääntyvät 1.1.2022 tai sen jälkeen	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
yli 5 v:n kuluttua erääntyvät velat	1 597 795,90	1 748 272	1 075 000,00	1 075 000

28. Lyhytaikaiseen rahoitukseen käytetyt kuntatodistustulot	Kunta	
	2016	2015
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistustulot e		
- korko %	-0,05	
- erääntyvät 31.12.2017	1 000 000,00	

29. Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Eläkevaraus	929,36	929	0,00	0
Jätehuoltoalueen viimeistelyvaraus	0,00	0	0,00	0
Muut pakolliset varaukset	136 536,62	143 216	0,00	0
Pakolliset varaukset yhteensä	137 465,98	144 145	0,00	0

30. Vieras pääoma Konsernin keskinäisten velkojen erittely	2016		2015	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		25 342,08		13 867
Siirtovelat		2 782,72		163 747
Konsernin keskinäiset velat yhteensä	0,00	28 124,80	0	177 615

31. Kunnalla ei ole taseeseen merkittyä luotollista sekkivelkaa

32. Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Liittymismaksut	941 835,30	749 428	941 835,30	749 427,79
Muut velat	369,77	740		
Muut velat yhteensä	942 205,07	750 167	941 835,30	749 427,79

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiri Ky, taseus kallis hoito	2891,84		2 782,72	
Varsinais-suomen Sairaanhoidopiiri Ky, taseus ensihoito		185490,66		163 747,08
Laitilan kaupunki, kansalaisopisto			7 423,54	7 802,68
Rauman kaupunki, vanhainkotiyhdistys			2 821,00	
Uudenkaupungin kaupunki, lisämaksu terveyspalvelut			31 321,00	768,00
Varppeen ja Kappelimäen koulu				50 466,94
Vakka-Suomen Vanhustenkotiyhdistys, kustannukset 2015			358,68	351,12
Energia Services Oy, hankelasku				9 306,20
Närpes stad, Närpiön terveyskeskus laskutus 11-12/2015				343,00
Vehmaan kunta, sosiaalipäivystykset 2015				1 371,05
Uudenkaupungin kaupunki, taseus ympäristöterveydenhuolto				441,45
Vehmaan kunta, maaseutuhallinnon toimintamenot 2015 loppulasku				201,09
Uudenkaupungin kaupunki, lisämaksu sosiaalipalvelut				15 591,40
Uudenkaupungin kaupunki, lisämaksu kasvatus ja opetuspalvelut				15 353,92
Laitilan kaupunki, luottomiespalvelu			1 053,68	
Muut siirtovelat muille	724420,58	836282,29	838,13	44,80
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	727 312,42	1 021 772,95	46 598,75	189 833

34.-37.) Kunta ei ole antanut lainojen vakuudeksi kiinnityksiä kiinteistöihin, pantannut osakkeita tai arvopapereita

38. Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut

38. Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Vuokravastuut yhteensä	178 647,60	139 147,85	0,00	0,00
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	180 926,75	139 147,85	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	125 652,64	137 078,0	20 237,06	28 786,0
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	46 273,88	48 643,50	11 519,72	8 476,14
Yhteensä	304 300,24	276 226	20 237,06	28 786

39. Vastuusitoumukset, Kunnalla ei ole takauksia samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

40. Muut kunnan vastuusitoumukset. Kunnalla ei ole takauksia muiden yhteisöjen puolesta

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2016	2015
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	10 299 744,00	10 186 368,80
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk.rahastoista 31.12	7 688,08	7 258,87

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Osuus kuntayhtymän alijäämästä	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
osuus V-S erityishuoltopiiriin tappiosta			20 887,32	0

Varsinais-suomen erityishuoltopiiriin edellisten tilikausien sekä tilikauden alijäämäkertymä on tilikaudella yhteensä 1,7 milj. Osuutena kuntayhtymän alijäämästä on ilmoitettu kunnan omistusprosentin mukainen osuus kuntayhtymän tuloksesta.

Arvonlisäveron palautusvastuu	alkup.	vastuu/ vuodessa	jälj.vastuu/ vuotta tp 2016	Kunta	
	alv -pal.vastuu			2016	2015
v.200 Kiinteistöjen korjaus	3 821,81	382,18	3	1 147	1 529
Ihoden nuorisotilan kunnostus	13 262,84	1 326,28	3	3 979	5 305
V. 20 Kiinteistöjen korjaus	14 224,50	1 422,45	4	5 690	7 112
Rohdaisten kirjasto	2 698,23	269,82	4	1 079	1 349
Palotallin laajennus	45 380,33	4 538,03	4	18 152	22 690
V. 20 Kiinteistöjen korjaus	18 102,41	1 810,24	5	9 051	10 861
V. 20 Reilan nuorisotilan kunnostus	2 019,76	201,98	6	1 212	1 414
Tuiskurannan muutostyöt	2 005,73	200,57	6	1 203	1 404
Ryhmis Kirsikka	1 535,08	153,51	6	921	1 075
Reilan iltapäiväkerho	1 535,06	153,51	6	921	1 075
Reilan koulu	3 592,24	359,22	6	2 155	2 515
V. 20 Päiväkotikielinen Satakieteli	1 770,63	177,06	7	1 239	1 417
Reilan koulu	6 920,48	692,05	7	4 844	5 536
Leirintäalueen lomarakennus	1 635,46	163,55	7	1 145	1 308
v.201 Ryhmis Kirsikka	4 985,13	498,51	8	3 988	4 487
Reilan koulun korjaus	7 104,59	710,46	8	5 684	6 394
v.201 Ihoden koulu	337 585,07	33 758,51	9	303 827	337 585
Kirsikan II osan kunnostus	1 787,32	178,73	9	1 609	1 787
Palv.keskus Ankkuri, muutostyöt	21 370,66	2 137,07	9	19 234	21 371
Kuntatalon kattoremontti	11 000,40	1 100,04	9	9 900	11 000
v.201 Hammashoitola	67 126,53	6 712,65	10	67 127	
Kiinteistövalvonnan saneeraus	4 259,99	426,00	10	4 260	
Arvonlisäveron mahdolliset palautusvastuut, jos käyttötarkoitus muuttuu, yhteensä 31.12				468 367	413 055
Konsernin arvonlisäveron palautusvastuut				12 181	14 237
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä konserni				480 547	427 292

Arvonlisäveron osuudet hankkeissa (10 v:n saastumisaika), rakennushankkeissa ei ole rakentamisvuotena palautusvastuuta

Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

<i>Ympäristötuotot ja -kulut</i>	Kunta	
	2016	2015
Ympäristötuotot	1 274,00	3 579,00
Ympäristökulut	3 643,22	11 732,81
<i>Ympäristökulut netto</i>	-2 369,22	-8 153,81
<i>Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja pitkäaikaisia ympäristömenoja</i>	Kunta	
	2016	2015
Tilikaudella ei ole tehty puhdistamoihin hankkeita	0,00	0,00

Arvonlisäveron mahdolliset palautusvastuut, jos käyttötarkoitus muuttuu, yhte 757 077,70 841 197
Hankkeista v.2008-2014 arvonlisäveron palautusvastuuta ei ole esitetty

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Kunnan johtaminen	1 243	1 220	11	2
Perusturva	6 165	6 202	15	17
Sivistys ja vapaa-aika	48	48	48	48
Tekniikka ja ympäristöpalvelut	9	11	9	11
Vesihuoltolaitos	1	1	1	1
<i>Henkilöstön lukumäärä yhteensä</i>	<i>7 466,00</i>	<i>7 482</i>	<i>84</i>	<i>79</i>

43. Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan; tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut sekä taseeseen aktivoidut henkilöstömenot

Henkilöstökulut	Kunta	
	2016	2015
Palkat ja palkkiot	2 283 096,62	2 301 214
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	641 872,84	666 035
Muut henkilösivukulut	100 228,76	92 716
<i>Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	<i>3 025 198,22</i>	<i>3 059 965</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	1 092,00	1 900
<i>Henkilöstökulut yhteensä 31.12.</i>	<i>3 026 290,22</i>	<i>3 061 865</i>

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	Kunta	
	2016	2015
Kokoomus	940,80	880
Keskusta	251,25	268
Sosiaalidemokraattinen	202,00	181
Perussuomalaiset	218,00	215
Sitoutumattomat	416,90	0
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>2 028,95</i>	<i>1 545</i>

45. Tilintarkastajan palkkiot	Kunta	
	2016	2015
Tarkastusyhteisö BDO Audiator oy		
Tilintarkastuspalkkiot	2 441,79	2 747,30
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 667,00	1 599,50
Muut palkkiot	921,00	0,00
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>5 029,79</i>	<i>4 347</i>

46. Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista kerätään vuodesta 2017 alkaen

5. Vesihuoltolaitoksen laskelmat

5.1. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

Vesihuoltolaitos, taseyksikkö

Pyhärannan kunta, Vesihuoltolaitos

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2016		1.1. - 31.12.2015	
Liikevaihto		301 693,00		274 945,15
Liiketoiminnan muut tuotot		0,00		-8 490,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-65 461,60		-63 436,18	
Palvelujen ostot	<u>-91 662,09</u>	-157 123,69	<u>-94 155,26</u>	-157 591
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-59 731,54		-57 646,99	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-11 251,19		-11 092,93	
Muut henkilösivukulut	<u>-2 549,12</u>	-73 531,85	<u>-2 392,00</u>	-71 132
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-106 342,25		-111 514,18	
Arvonalentumiset	<u>0,00</u>	-106 342,25	<u>0,00</u>	-111 514
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-1 573,01</u>		<u>-1 237,42</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-36 877,80		-75 020
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	0,00		60,65	
Korvaus peruspääomasta	-17 248,20		-17 248,20	
Muut rahoituskulut	<u>0,00</u>	-17 248,20	<u>-0,19</u>	-17 188
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-54 126,00		-92 208
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-54 126,00		-92 208
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-54 126,00		-92 207,55

5.2. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

Vesihuoltolaitos, taseyksikkö

Pyhärannan kunta, Vesihuoltolaitos

RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2016		1.1. - 31.12.2015	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliikettä (-) alijäämä	-36 877,80		-75 019,81	
Poistot ja arvonalentumiset	106 342,25		111 514,18	
Rahoitustuotot ja -kulut	-17 248,20		-17 187,74	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät				
	<u>52 216,25</u>	<u>52 216,25</u>	<u>19 306,63</u>	
Investoinnit				
Investointimenot (-)	-244 085,85		-434 491,79	
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	81 798,90		72 461,10	
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	0,00		0,00	
	<u>0,00</u>	<u>-162 286,95</u>	<u>0,00</u>	<u>-362 030,69</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-110 070,70		-342 724,06
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys muilta	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Oman pääoman muutokset		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos muilta	-25 336,63		7 021,05	
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>135 407,33</u>	<u>110 070,70</u>	<u>335 703,01</u>	<u>342 724,06</u>
Rahoituksen rahavirta	110 070,70	110 070,70	342 724,06	342 724,06
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.				
Rahavarat 1.1.				

5.3. Vesihuoltolaitoksen tase

Vesihuoltolaitos, taseyksikkö

Pyhärannan kunta, Vesihuoltolaitos

TASE

1.1. - 31.12.2016 **1.1. - 31.12.2015**

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	2 124 904,67	2 068 959,97
Aineelliset hyödykkeet	2 120 704,67	2 064 759,97
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 105 312,11	1 520 408,81
Koneet ja kalusto	1,61	5 359,74
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 390,95	538 991,42
Sijoitukset		
Muut saamiset	4 200,00	4 200,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	70 570,68	45 234,05
Saamiset	70 570,68	45 234,05
Lyhytaikaiset saamiset	70 570,68	45 234,05
Myyntisaamiset	42 271,58	16 198,92
Muut saamiset	28 299,10	29 035,13
Siirtosaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 195 475,35	2 114 194,02

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	231 084,21	285 210,21
Peruspääoma	1 149 880,02	1 149 880,02
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-864 669,81	-772 462,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-54 126,00	-92 207,55
 POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	700 000,00	700 000,00
Poistoero	589 802,35	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	110 197,65	700 000,00
 VIERAS PÄÄOMA	1 264 391,14	1 128 983,81
Pitkäaikainen	941 835,30	749 427,79
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	941 835,30	749 427,79
 Lyhytaikainen	322 555,84	379 556,02
Ostovelat	16 646,17	24 269,92
Korottomat muut velat kunnalta (yhdystili)	295 175,43	342 936,47
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	10 734,24	12 349,63
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 195 475,35	2 114 194,02
 Kunnan liiketoimintaan sijoittama pääoma		
Tase vastaavaa	2 195 475,35	2 114 194,02
Vähennetään poistoero ja vapaael	-700 000,00	-700 000,00
Vähennetään vieras pääoma	-1 264 391,14	-1 128 983,81
Lisätään edtilikauden, tilikauden a	918 795,81	864 669,81
	1 149 880,02	1 149 880,02
 Korvaus peruspääomasta v.2016 =1149880,02*1,5%	17 248,20	

5.4. Vesilaitoksen liitetiedot

Vesihuoltolaitos, taseyksikkö
Pyhärannan kunta, Vesihuoltolaitos

**TILINPÄÄTÖKSEN
LAATIMISTA KOSKEVAT
LIITETIEDOT**

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Vesihuoltolain muutosten johdosta Pyhärannan vesihuoltolaitoksesta on 1.1.2015 alkaen muodostettu taseyksikkö.

1. *Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvosteluperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät*

Pyhärannan kunta on vahvistanut vesihuoltolaitoksen kirjanpidollisen taseyksikön perustaminen (Kvalt 14.12.2015 § 54)

Vesihuoltolaitoksen taseyksikön avaava tase muodostetaan laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelman 31.12.2014 pohjalta.

Kirjanpidollisesti eriytetyssä taseyksikössä noudetaan tasejatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan.

Kun laskennallisesta taseyksiköstä muodostetaan vastaava toimintaa jatkava kirjanpidollinen taseyksikkö,

aloittavaan taseeseen on merkitty viideltä aikaisemmilta tilikausilta kertynyt alijäämä.

Peruspääomalle on määritelty korvaus kunnalle maksettavaksi korkona. Korko on 1,5 % avaavassa taseessa

määritellystä peruspääomasta 1.149.880,02.

2. *Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa*

Vesilaitos - taseyksikön tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirjaus- ja lausuntakunnan kuntajaoston v.2013 yleisohjetta kunnallisen liikelaitoksen kirjanpidollisesta käsittelystä, v.2013 yleisohjetta kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja laadinnat perustuvat kuntalain 87 i §:n säännöksiin.

Pyhärannan kunnassa hulevesikustannusprosentti on vuonna 2016 10% kaavateiden valmistuskustannuksista.

Koska rakentamiskustannukset on kirjattu kohtaan kaavateiden rakentaminen ei vesihuoltolaitoksen tilinpäätökseen tule erillistä hulevesiä koskevaa osuutta.

4. *Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta päättyneen tilikauden tietojen kanssa sekä liitetietojen esittämistapa*

Yhdystilin saldo on esitetty taseessa omalla rivillään lyhytaikaisissa veloissa; Korottomat muut velat kunnalta 270919,25 euroa

Tilinpäätöksen liitetiedot on esitetty kirjanpitolautakunnan kuntajoston v.2016 ohjeiden mukaan vastaavasti kuin Pyhärannan kunnan tilinpäätöksessä noudattaen liitetietonumerointia 1-45.

Menojäämäpalkkoja on jaksotettu 0,00 euroa.

Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin 10734,24 euroa.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.	<i>Tuloslaskelman toimintatuotot</i>		2016	2015
	Ulkoinen liikevaihto		293 551,62	266 600,67
	Sisäinen liikevaihto		8 141,38	8 344,48
	Liiketoiminnan muut ulkoiset tuotot		0,00	-8 490,00
	Liiketoiminnan muut sisäiset tuotot			0
	<i>Liikelaitoksen toimintatuotot yhteensä</i>		<i>301 693,00</i>	<i>266 455</i>

9.	<i>Palvelujen ostojen erittely</i>		2016	2015
	Asiakaspalvelujen ostot		0,00	0
	Muiden palvelujen ostot		91 662,09	94 155
	<i>Kunnann palvelujen ostot yhteensä</i>		<i>91 662,09</i>	<i>94 155</i>

11. *Selvitys suunnitelman mukaisista poistoista ja niiden muutoksista*

Pyhärannan kunta on vahvistanut poistosuunnitelman kunnanhallituksessa 28.1.2013 § 15, noudatettavaksi 1.1.2013 alkaen valmistuneisiin kohteisiin. Kunnanhallitus on vahvistanut vuoden 2014 talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa 16.12.2013 § 211 pienhankintarajaksi 5 000 euroa. Kunnan hallitus on vahvistanut muuiden pitkäaikaisten menoihin poistoajaksi 5 vuotta tasapoistoin Khall. 23.11.2015 § 168.

Poistosuunnitelman poistomenetelmät ja poistoajat

Aineettomat oikeudet	5	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
- Atk-ohjelmat	3	Tasapoisto
- Muut pitkävaikutteiset menot	5	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset ja rakennelmat		
- Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25-40	Tasapoisto
- Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20-30	Tasapoisto
- Koulurakennukset, kiviset	25-35	Tasapoisto
- Koulurakennukset, puiset	20-30	Tasapoisto
- Päiväkodit, kiviset	25-35	Tasapoisto
- Päiväkodit, puiset	20-25	Tasapoisto
- Liikuntahallit	25	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25-30	Tasapoisto
Talousrakennukset	10-20	Tasapoisto
- Varastot, kiviset	30	Tasapoisto
- Varastot, puiset	25	Tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20	Tasapoisto
- Urheilukenttien huoltorakennukset	25	Tasapoisto
- Virkistysalueen mökit/saunamökit	30	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30	Tasapoisto
Rakennusten perusparannukset	25	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
- Maarakenteet	15	Tasapoisto
- Kadut	15-20	Tasapoisto
Vesirakenteet	15-30	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15	Tasapoisto
Kiinteistöjen kaukovalvonta	10	Tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	30-40	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10-15	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4	Tasapoisto
Atk-laitteet ja -kalusteet	3	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto
Taide-esineet		Ei poistoa

Niissä hyödykeryhmissä, joissa poistosuunnitelmassa on määritelty poistoaikojen ala- ja yläraja, käytetään ensisijaisesti alarajoja.

Kunnanhallitus voi tämän suunnitelman mukaisten poistoaikarajojen puitteissa määrittellä yksittäiselle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan.

13. <i>Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta</i>		
	2015	2014
Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2013 -2017		
Suunnitelman mukaiset poistot	468 030	0
Poistonalaisten investointien omahankintameno	1 007 389	0
poikkeama e (poistot miinus omahankintameno)	-539 359	0
poikkeama % (poikkeama x 100 / Omahankintameno)	-54	0

Vuoden 2014 vertailutietoja ei ole esitetty taseyksikön perustamisen vuoksi vuoden 2015 alussa.

TASEEN LIITETIEDOT

19. <i>Pysyvät vastaavat, Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset tase-eräkohtaisesti</i>						
	1.1.2016	siirrot	*) ostot +	myynnit/rahoitus osuus -	poistot	31.12.2016
Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 520 408,81	523 600,47	244 085,85	81 798,90	100 984,12	2 105 312,11
Koneet ja kalusto	5 359,74	0,00	0,00	0,00	5 358,13	1,61
Keskeneräiset hankinnat	538 991,42	-523 600,47	0,00	0,00	0,00	15 390,95
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 064 759,97	0,00	244 085,85	81 798,90	106 342,25	2 120 704,67
Sijoitusten saamiset						
Muut saamiset, Liitysmaksut	4 200,00					4 200,00
Sijoitusten saamiset yhteensä	4 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 200,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 068 959,97	0,00	244 085,85	81 798,90	106 342,25	2 124 904,67

23. <i>Saamisten erittely</i>	2016		2015	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä		0,00		0,00
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä		0,00		0,00
Muut myyntisaamiset		42 271,58		16 199
Muut saamiset		28 299,10		29 035
Saamiset yhteensä	0,00	70 570,68	0,00	45 234

26. <i>Erittely poistoeroista</i>	2016	2015
Investointivaraukseen liittyvät poistoerot	589 802,35	0
Poistoero yhteensä	589 802,35	0

30. <i>Vieras pääoma</i>	2016		2015	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat muille				
Ostovelat		16 646,17		24 270
Korottomat muut velat kunnalta, yhdistyksiä		270 919,25		342 936
Muut velat muille		0,00		0
Siirtovelat		10 734,24		12 350
Koroton vieras pääoma yhteensä	0,00	298 299,66	0,00	379 556

33. Siirtovelat	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelkajaksotus	10 734,24	12 350
Muut menojäämät	0,00	0,00
Palkkojen eläke-, tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksut	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	10 734,24	12 350

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2016	2015
Vesilaitos	1	1

43. Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan; tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut sekä taseeseen aktivoituneet henkilöstömenot

Henkilöstökulut	2016	2015
Palkat ja palkkiot	59 731,54	57 647
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	11 521,19	11 093
Muut henkilösivukulut	2 549,12	2 392
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	73 801,85	71 132
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	1 092,00	1 900,00

6. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositteista

Pyhärannan kunta

Tilinpäätös 31.12.2016

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

JA TOSITELAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSTAVOISTA

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

		Säilytysaika
Tasekirja, tilinpäätös ja toimintakertomus	sidottu	pysyvästi
Päiväkirja	atk-tuloste	10 vuotta
Pääkirja	atk-tuloste	10 vuotta
Talousarvion toteutumisvertailut	atk-tuloste	10 vuotta
Palkkakirjanpito	atk-tuloste	10 vuotta
Ostoreskontra	atk-tuloste	10 vuotta
Myyntireskontra	atk-tuloste	10 vuotta
Tase-erittelyt ja saldospelvitykset	arkistokansi	10 vuotta
Liitetietojen erittelyt	arkistokansi	10 vuotta

LUETTELO TOSITELAJEISTA

Alkusaldot		ALKUSA
Talousarvio		BUD
Lisätalousarvio		BUDL
Käyttöomaisuustositteet		KOMTOS
Muistio sisäinen		MUISIS
Muistiotos Rondo		MUIRO2
Muistiotos Rondo sis		MUISRS2
Muistiotos Rondo		MUISRO
Muistiotositteet 2		MUIST2
Muistiotositteet 3		MUIST3
Ostoreskontra maksut		OMAKSU
Ostolaskut		OSTOT
Palkkatositteet		PALKAT
Pankkien tiliotteet		PANKKI
Sis laskut Rondo		SISRON
Sis laskut2 Rondo		SISROP
MR Laskulaji 10	Liikuntapalvelut	YMR10
MR Laskulaji 24	Vesihuolto	YMR24
MR Laskulaji 27	Vuokrat	YMR27
MR Laskulaji 29	Varhaiskasvatusosasto	YMR29
MR Laskulaji 37	Yhdyskuntapalvelut	YMR37
MR Laskulaji 38	Yleislaskutus tekninen	YMR38
MR Laskulaji 44	Yleislaskutus sivistyststo	YMR44
MR Laskulaji 52	Yleislaskutus sosiaalitoimi	YMR52
MR Laskulaji 53	Liikasuoritukset	YMR53
MR Laskulaji 55	Aamu- ja iltapäivätoiminta	YMR55
MR Laskulaji 56	Kotipalvelu	YMR56
MR Laskulaji 57	Laitoshoido	YMR57

MR Laskulaji 75	Esij. Rakennusvalvonta	YMR75
MR Laskulaji 77	Esij. Vesilaskut	YMR77
MR Laskulaji 98	Tekninen	YMR98
MR hyvityslask kuitt		YMRHYV
MR Manuaalisuorituks		YMRMAN
MR Viitesuoritukset		YMRVII

7. Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tasamerkintä

7.1. Tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2016 tulos, joka osoittaa alijäämää **-834 287** euroa, siirretään edellisten vuosien yli-/alijäämätilille.

7.2. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Pyhärannassa 27.3.2017

PYHÄRANNAN KUNNANHALLITUS

Heimo Mäki-Tanila
puheenjohtaja

Markku Laine
varapuheenjohtaja

Oili Järvi
jäsen

Arja Numme
jäsen

Jarkko Laivo
jäsen

Mervi Puonti
jäsen

Kari Ranta
jäsen

Teija Valmunen-Karru
jäsen

Heikki Vainio
jäsen

Matti Muukkonen
kunnanjohtaja

7.3. Vuoden 2016 tilinpäätöksen tasemerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolain mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Pyhärannassa __ . päivänä _____ kuuta 2017

BDO AUDIATOR OY, JHTT-yhteisö

Aino Lepistö
Tilintarkastaja, JHTT